

ONDERSTEUNINGSPLAN SWV ZOETERMEER PO

Samen opgroeien in Zoetermeer
Leren van én met elkaar

2021-2025

Zoetermeer 20 april 2021
Definitieve versie

Inhoud

Ondersteuningsplan SWV Zoetermeer PO 2021 - 2025.....	3
Inleiding.....	3
Leeswijzer.....	4
H1 Visie op passend onderwijs in Zoetermeer.....	5
Passend onderwijs 2021.....	5
Samen opgroeien in Zoetermeer.....	5
Uitgangspunten SWV Zoetermeer.....	6
Terugblik 2017-2021.....	7
Samenvatting ambities passend onderwijs.....	9
H2 De regio in beeld, scholen en besturen.....	12
Leerlingaantallen.....	13
Deelname SBO.....	13
Deelname SO.....	13
Plaatsen gespecialiseerd onderwijs.....	14
Tussentijdse verplaatsingen.....	15
Uitstroom.....	15
Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's).....	16
Thuiszitters, verzuim en vrijstellingen.....	17
Arrangementen.....	18
Dekkend netwerk.....	19
Ambities deelname en dekkend netwerk.....	21
H 3 Feedback en veranderwensen.....	22
Input ouders, scholen en ketenpartners.....	22
Ambities veranderwensen.....	23
H 4 Ondersteuning en projecten.....	25
Basisondersteuning.....	25
Extra ondersteuning.....	26
Diepte ondersteuning.....	27
Projecten.....	28
Ambities ondersteuning en projecten.....	29
H5 Toewijzing, verantwoording en kwaliteitszorg.....	30
De IHI-werkwijze.....	30
Wijkgerichte aanpak.....	31
Beleid Doorstroom van S(B)O naar BAO.....	32
Verantwoording.....	32
Kwaliteitszorg.....	33

Klachtenprocedure	35
Ambities processen en kwaliteit	36
H6 Samenwerking met ouders en leerlingen	36
Ambities samenwerking leerlingen en ouders	37
H7 Samenwerken met ketenpartners	38
Leerrecht en voorkomen thuiszitten	38
Verbinden jeugdhulp	39
Samenwerking met de gemeente	40
Andere samenwerkingsverbanden	41
Overig onderwijsbeleid	41
Ambitie samenwerking ketenpartners	42
H8 Organisatie en bestuur	43
Organogram SWV Zoetermeer	43
Medewerkers	45
Toekomstige ontwikkelingen	47
Ambities organisatie en bestuur	47
H 9 Financiële paragraaf (MJB)	48
Opzet begroting	48
Koppeling financiële programma's en ambities	49
Concept meerjarenbegroting bij het ondersteuningsplan SWV PO Zoetermeer	51
Investing bovenmatig eigen vermogen	51
Continuïteitsparagraaf	52
Meerjarenbegroting en toelichting per programma 2021-2025	54
Beschikbaar stellen van middelen	60
Bekostiging SBO- en SO-leerlingen	60
Groeibekostiging	60
Bekostiging bij ontoereikend budget	60
Ambities financiële paragraaf	61
Bijlagen	62
Bijlage 1. Lijst van afkortingen	62
Bijlage 2. Lijst van betrokken scholen, besturen	63
Bijlage 3. Leerlingaantallen	64
Bijlage 4. Verzuim en vrijstellingen in de gemeente Zoetermeer	66
Bijlage 5. Zoetermeerse leerlingen op school in eigen of andere gemeente	67
Bijlage 6. Overleggen binnen het SWV (PO en VO)	67
Bijlage 7. Kwaliteitszorgsysteem SWV PO Zoetermeer, januari 2021	68

Ondersteuningsplan SWV Zoetermeer PO 2021 - 2025

Inleiding

Onder de naam “SWV Zoetermeer” werken het samenwerkingsverband PO en het samenwerkingsverband VO in Zoetermeer samen met scholen, besturen en ketenpartners aan passend onderwijs. Waar mogelijk werken het SWV PO en VO samen, waar nodig maken zij apart plannen en leggen zij apart verantwoording af.

Voor u ligt het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend primair onderwijs Zoetermeer (PO 2817) voor de periode 2021-2025. In negen hoofdstukken wordt in dit ondersteuningsplan beschreven hoe het SWV is ingericht, wat bereikt is en wat de ambities zijn voor de nieuwe planperiode. Elk hoofdstuk eindigt met een aantal ambities op het beschreven gebied. Samen vormen de ambities de doelen voor de nieuwe planperiode. Ze zijn verwerkt in het kwaliteitszorgsysteem, zullen worden voorzien van een tijdspad en zijn de rode draad voor de komende vier jaar. Van dit plan wordt een publieksversie gemaakt waarin het totaal toegankelijk wordt samengevat en gevisualiseerd.

Dit plan is tot stand gekomen op basis van de input van veel verschillende partijen, intern en extern. In maart 2020 presenteerden we ons logo en zochten met collega’s en ketenpartners naar de betekenis van “samenwerkend leren”, vlak voor de eerste lockdown. In juni leverde Sardes ter ondersteuning een “kapstok” voor het ondersteuningsplan. Daarmee konden we de opzet en planning bespreken met de OPR. We gingen in september met de schoolbesturen van zowel het SWV PO als VO op zoek naar een gezamenlijke visie, die in december 2020 is vastgesteld. De medewerkers vanuit AB/IHI/CPO beschreven wat ze willen behouden en wat ze zouden willen veranderen begin november 2020, in kleine groepen, met de ramen open, vlak voor de tweede lockdown. Het bevragen van ouders en leerkrachten kon helaas niet live plaatsvinden. Maar daarvoor zijn filmpjes gemaakt waarin de bestuurder van het SWV een casus voorlegde aan ouders, leerkrachten/schoolmedewerkers en directeurs. In november-december 2020 is hier door 33 (groepen) van mensen op gereageerd, waarvoor nogmaals heel veel dank.

Het plan is geschreven door een samenvatting te maken van alle input. We hebben daarna onze ambities uitdagend geformuleerd. We zien er naar uit om met alle betrokkenen de ambities waar te gaan maken door te leren met én van elkaar zodat kinderen samen kunnen opgroeien in Zoetermeer.

Over dit plan is overeenstemming bereikt in het OOGO met de gemeente Zoetermeer op 1 april 2021. Het plan is goedgekeurd door de deelnemersraad PO op 8 april 2021 en door de ondersteuningsplanraad op 14 april 2020. De raad van toezicht heeft het plan goedgekeurd op 20 april 2021, waarna het op diezelfde dag is vastgesteld door de bestuurder van het samenwerkingsverband.

Leeswijzer

Het SWV onderscheidt vijf belangrijke deelgebieden die verbeeld zijn in ons logo:

1. Passend onderwijs (blauw)
2. Ouders en leerlingen (geel)
3. Scholen en besturen (groen)
4. Samenwerking ketenpartners (oranje)
5. Procedures en afspraken (rood)

Deze vijf deelgebieden komen steeds terug in onze (jaar)plannen en (jaar)verslagen. Zowel in het PO als in het VO. Ook in dit ondersteuningsplan zullen deze onderdelen naar voren komen, al zijn de hoofdstukken soms net wat anders gerangschikt. Dit wordt in deze leeswijzer toegelicht.

Toelichting per hoofdstuk

In hoofdstuk 1 leest u de visie op passend onderwijs: *Samen opgroeien in Zoetermeer*. Daarbij zijn zeven bestuurlijke uitgangspunten geformuleerd die als anker dienen voor de invulling van passend onderwijs en het werk van het samenwerkingsverband, vanuit een beleidsrijk schoolmodel. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 een beeld geschetst van passend onderwijs in Zoetermeer. De scholen, de besturen, leerlingaantallen en deelname aan SO/SBO worden in kaart gebracht. De TLV's, thuiszitters, het verzuim maar ook informatie over arrangementen en het dekkend netwerk vindt u hier.

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van basis- extra en diepteondersteuning in het SWV. Hoofdstuk 4 beschrijft hoe bij verschillende groepen, intern en extern, opgehaald is wat passend onderwijs heeft opgeleverd in de afgelopen jaren en wat de rol van het samenwerkingsverband daarin is of zou moeten zijn. We beschrijven de opbrengst van die evaluatie en de veranderwensen in de diverse groepen bevroegden.

Het proces van toewijzing, verantwoording en kwaliteitszorg staat beschreven in hoofdstuk 5.

Hoofdstuk 6 beschrijft de samenwerking met ouders en leerlingen, en hoofdstuk 7 de samenwerking met ketenpartners.

In hoofdstuk 8 staat de organisatie van het samenwerkingsverband en het bestuur beschreven. Daar vindt u het organogram, informatie over de governance, een beschrijving van de medewerkers en toekomstige ontwikkelingen.

Hoofdstuk 9 sluit af met de financiële paragraaf en de meerjarenbegroting 2021-2025.

In deze tekst wordt met "het SWV" gerefereerd aan het SWV PO Zoetermeer, oftewel het samenwerkingsverband passend primair onderwijs Zoetermeer, PO 2817.

Soms bedoelen we met "het SWV Zoetermeer" zowel het SWV PO als het SWV VO.

In de tekst bedoelen we met "hij/zijn" ook "zij/haar". Waar "ouders" staat bedoelen we ook "verzorgers".

H1 Visie op passend onderwijs in Zoetermeer

Passend onderwijs 2021

In 2014 bracht de komst van passend onderwijs professionele ruimte voor flexibiliteit en maatwerkoplossingen bij het inrichten van een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen in de regio. Schoolbesturen kregen de gedeelde verantwoordelijkheid om passend onderwijs te bieden voor alle kinderen in het SWV. Als we kijken naar hoe deze verantwoordelijkheid is ingevuld, laat de Evaluatie Passend Onderwijs (2020) een genuanceerd positief beeld zien. Toch klinkt er ook veel kritiek op passend onderwijs vanuit de media en de maatschappij. Eenduidige criteria voor wanneer passend onderwijs 'goed' is, ontbreken. Met als gevolg dat het eigenlijk onmogelijk is vast te stellen is of passend onderwijs 'geslaagd' is. Mogelijkerwijs worden deze criteria alsnog vastgesteld, maar tot die tijd bepalen we binnen SWV Zoetermeer met elkaar wanneer wij tevreden zijn. Wanneer passend onderwijs voor ons 'goed' is.

We maken deze afspraken over passend onderwijs in een tijdgewricht waarin de roep om inclusief onderwijs aantrekt. De ondertekening van de Salamanca-verklaring (1994), het VN-verdrag Handicap (2006), een motie van de Tweede Kamer in 2019, het advies van de Onderwijsraad (2020) en de recente brief van minister Slob, stellen ons voor de opdracht om ons onderwijs met elkaar inclusiever te maken. Daarbij wordt bijzonder aandacht gevraagd voor het hoorrecht en het leerrecht van leerlingen, voor de verbinding met jeugdhulp, en voor de inspraak van leraren.

Samen opgroeien in Zoetermeer

Inclusie in het onderwijs is in onze ogen geen doel op zich, maar een middel om te komen tot een inclusievere samenleving, een inclusiever Zoetermeer. De populatie van Zoetermeer kent een grote diversiteit. Ons doel is dat iedereen op zijn eigen wijze een bijdrage levert aan onze samenleving en onze maatschappij. Dit vraagt om (h)erkenning, waardering én benutting van burgers met uiteenlopende vaardigheden. Vanaf jonge leeftijd leren wij onze kinderen onderlinge verschillen te respecteren en te waarderen. Dat vraagt wat van ons onderwijs, van onze professionals en van onze samenwerking

In onze visie groeien kinderen in Zoetermeer samen op. Ze spelen samen. Ze leren zoveel mogelijk samen. Met elkaar werken we binnen het SWV Zoetermeer aan sociale inclusie in het onderwijs. Onze toekomstvisie is dat leerlingen met verschillende onderwijsbehoeftes en achtergronden zoveel mogelijk bij elkaar op school zitten. Zij leren met én van elkaar. Soms volledige dagen, soms delen van de dag. Soms lukt het (tijdelijk) niet om samen onderwijs te volgen, dan organiseren we de ontmoeting. We delen het schoolgebouw en/of het schoolplein en kinderen ondernemen samen activiteiten. Zodat kinderen samen opgroeien en ze van jongs af aan leren omgaan met verschillen en ieders individuele potentieel (h)erkennen.

Onze droom van sociale inclusie hebben we niet van vandaag op morgen georganiseerd. Het vraagt wat van ons onderwijs, van onze samenwerking, van onze professionals en van onze organisaties. Dit kan eventueel ook betekenen dat we afscheid nemen van voorzieningen, of voorzieningen samen laten smelten. Bij de keuzes en afspraken die we de komende jaren met elkaar maken, stellen we onszelf en elkaar steeds de kritische vraag: hoe draagt dit bij aan onze droom van samen opgroeien in Zoetermeer? Zo zetten we met elkaar stappen naar onze gedeelde ambitie van sociale inclusie.

Uitgangspunten SWV Zoetermeer

- **Elk individu is van waarde.** Ons perspectief is dat van kansen en mogelijkheden. Iedere leerling wordt gezien en voelt zich gezien. Potentieel wordt (h)erkend. We hebben hoge verwachtingen van onze leerlingen. We hebben ook hoge verwachtingen van onze professionals. Ieder kind doet ertoe, iedere leraar/ondersteuner doet ertoe en iedere ouder/verzorger doet ertoe. Zowel voor onze leerlingen, als voor onze professionals geldt: we dagen ze uit en we bieden ze passende ondersteuning.
- **Passend onderwijs is goed onderwijs.** We zien voor onze scholen een brede maatschappelijke opdracht om goed onderwijs te bieden voor alle leerlingen. Met elkaar brengen we alle kinderen tot ontwikkeling en leren we hen deelnemen aan onze maatschappij en samenleving. Ons onderwijs biedt ruimte voor verschillen tussen leerlingen en schenkt aandacht aan het trainen van vaardigheden die nodig zijn om te kunnen leren. Alle scholen in ons SWV hebben de basiskwaliteit op orde. Goed onderwijs voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte vraagt vaak om maatwerk, flexibiliteit en soms om extra onderwijsondersteuning of jeugdhulp. We bieden onze professionals heldere handelingsruimte waarbij vertrouwen het uitgangspunt is.
- **Zoetermeer werkt aan een dekkend netwerk van onderwijs en jeugdhulp.** We houden vast aan de stelregel: regulier als het kan, speciaal als het moet. We streven ernaar dat regulier steeds vaker kan. Zoetermeerse leerlingen gaan zoveel mogelijk in Zoetermeer naar school. Voor het PO hanteren we hierbij een wijkgerichte aanpak, in aansluiting op de wijkgerichte inrichting van de jeugdhulp en (opvoed)ondersteuning. Dit is een groeimodel en vraagt om een doorontwikkeling van de ondersteuning op (een deel van) de reguliere scholen, om bezinning op de rol van de speciale voorzieningen binnen het samenwerkingsverband en om een nauwe samenwerking met onze partners in jeugdzorg en jeugdhulp. Een gemeenschappelijke visie en taal helpt ons daarbij, evenals duidelijke afspraken over rollen, taken en regie.
- **Kinderen ontmoeten elkaar in Zoetermeer.** Als kinderen niet samen naar school kunnen gaan, dan organiseren wij in ons onderwijs momenten van ontmoeting; samen spelen, samen vieren op een passende manier. We werken met elkaar aan een inclusieve cultuur binnen onze scholen. Kinderen leren van jongs af aan om ieders individuele potentie te (h)erkennen. We leggen zo een basis voor een meer inclusieve samenleving.
- **We werken zoveel mogelijk preventief.** Onze extra ondersteuning is erop gericht om leerlingen toe te rusten om hun (school)loopbaan zo veel mogelijk op eigen kracht, zonder extra ondersteuning, te kunnen vervolgen. Vanuit deze gedachte versoepelen we de breekpunten in de schoolloopbaan tussen voorschool en basisschool, tussen basisschool en voortgezet onderwijs en tussen voortgezet onderwijs en vervolgonderwijs.
- **Leren doe je van en met elkaar.** Dit geldt niet alleen voor onze leerlingen. We delen onze kennis binnen het samenwerkingsverband en benutten elkaars expertise en ervaring. We leren van onze onderlinge verschillen. Primair onderwijs en voortgezet onderwijs, regulier en speciaal, onderwijs en jeugdhulp. Vanuit een schottenmodel, waarin ieder zich beperkt tot de eigen rol, werken we richting een samenwerkend netwerk waarin we elkaar weten te vinden en grenzen meer vloeibaar worden.

- **We zijn ons bewust van verschillende perspectieven.** We hebben oog voor de politieke, historische en maatschappelijke context waarin we opereren en volgen de ontwikkelingen. Vanuit onze professionele attitude respecteren we het perspectief van ouders. In ons streven naar een gemeenschappelijk doel erkennen we de verschillen tussen onze organisaties. Bij vraagstukken rondom huisvesting is onze visie op ‘goed onderwijs’ en (sociale) inclusie leidend voor SWV Zoetermeer, de schoolbesturen en de gemeente Zoetermeer.

Passend onderwijs in een beleidsrijk schoolmodel

Passend onderwijs is goed onderwijs en begint daarmee met de interactie tussen leerkracht en leerling en tussen leerlingen onderling. Alle scholen hebben in eerste instantie zelf een verantwoordelijkheid goed en passend onderwijs te realiseren voor de leerlingen in het voedingsgebied. Goed onderwijs is onderwijs dat aansluit bij de populatie, bij de eigen visie op onderwijs, bij het eigen profiel en de denominatie.

Het is inefficiënt om een breed arsenaal aan specifieke expertise of ondersteuning in te richten op iedere individuele school. Efficiënte en effectieve ondersteuning vraagt om samenwerking. Binnen het samenwerkingsverband komen scholen met elkaar tot een dekkend netwerk. Ze stemmen de ondersteuning op elkaar af zodat zij met elkaar passend onderwijs kunnen bieden aan alle leerlingen. Denk aan het inrichten van gemeenschappelijke diensten en arrangementen maar ook aan onderlinge afspraken over de breedte van ieders ondersteuningsprofiel. Wie een breder profiel heeft, kan verschillen tussen leerlingen beter ‘opvangen’.

Een effectieve en efficiënte organisatie van passend onderwijs vraagt om faciliterende dienstverlening vanuit een slagvaardig samenwerkingsverband. Dit betekent een combinatie van coördinerende en administratieve capaciteit met gemeenschappelijke, toegankelijke expertise (ambulant begeleiders en coördinatoren passend onderwijs). Het samenwerkingsverband verzorgt daarnaast de plaatsingen van leerlingen in het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs.

Motto

Vanuit de visie op passend onderwijs krijgt dit ondersteuningsplan 2021-2025 twee motto’s mee:

Samen opgroeien in Zoetermeer *Leren met én van elkaar*

Bij elke beslissing die voor ons ligt, bij elke afslag die we nemen zullen we ons afvragen of dit bijdraagt aan leren met én van elkaar en aan het samen opgroeien in Zoetermeer.

[Terugblik 2017-2021](#)

Er is in de afgelopen planperiode van vier jaar veel bereikt. Veel leerlingen hebben een passende onderwijsplek gevonden met hulp van de begeleiders en coördinatoren die voor het SWV werken. Samen met de scholen en de medewerkers van het TLV-secretariaat verzorgden ze de TLV-afgifte en hielden de IHI-werkwijze daarbij stevig vast. In de periode tot en met augustus 2019 werden veel formele stukken geschreven of herschreven, zoals een treasury statuut en privacy documenten. In de laatste twee jaar van de planperiode heeft het SWV een duidelijkere plek gekregen in Zoetermeer. In verbinding met de schoolbesturen en gemeente en vanuit een gezamenlijk gedeelde visie kon het SWV haar rol als verbindende en ondersteunende organisatie steeds beter vormgeven. In hoofdstuk vier blikken we vooruit naar alle veranderwensen die door betrokkenen zijn geformuleerd, hieronder beschrijven we wat reeds bereikt is (en we willen behouden).

Er zijn **korte lijnen** tussen het SO/SBO en regulier onderwijs. De inzet van medewerkers van het SWV is laagdrempelig, er zijn vaste gezichten, advies en begeleiding is snel bereikbaar. We praten niet over papieren kinderen, ouders zijn vanaf het begin betrokken en medewerkers zetten in op verbinding, samenwerking en het gezamenlijk belang.

Ook zijn we trots op de **IHI werkwijze** (zie Hoofdstuk 5). Met de IHI werkwijze wordt sterk ingezet op preventie en vroegtijdige interventie. De IHI combineert de korte lijnen, het brede overleg, de directe betrokkenheid van ouders en experts met een goede adequate toeleiding naar SO/SBO. Alle scholen werken volgens de IHI werkwijze.

De **ondersteuningsstructuur op de scholen** is versterkt door het vergroten van de toegekende middelen aan de scholen, conform de planning. Deze middelen zijn door de scholen/schoolbesturen o.a. ingezet om de **formatie IB** te vergroten. Aan alle scholen is schoolmaatschappelijk werkende (SMW-er) verbonden. De SMW-er ondersteunt de zorgstructuur en heeft mandaat om door te verwijzen naar jeugdhulp.

Ter ondersteuning van de **doorgaande lijn** is een **overdrachtsformulier** ontwikkeld van voorschool naar basisschool. Er zijn afspraken gemaakt over hoe de **BAO-BAO** overdracht plaats moet vinden. Bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt al in **groep 7** het PoVo Loket van het SWV VO betrokken om de overgang naar het VO te verbeteren.

Het is goed dat het SWV **ondersteunende arrangementen** kan bieden bij leerlingen die met iets extra's toch op de school kunnen blijven. Hetzelfde geldt wanneer een leerling nog niet op het SBO of SO geplaatst kan worden, door het overbruggingsarrangement kan voorkomen worden dat een leerling thuis komt te zitten of meerdere schoolwissels moet ondergaan.

Het SWV stimuleert de **professionalisering** van het onderwijs door wijkgerichte themabijeenkomsten, samen met o.a. jeugdhulp en de inzet van ambulante begeleiders uit cluster 3, cluster 4 en op meer- en hoogbegaafdheid (HB). Ook vond er scholing plaats over de IHI werkwijze.

In het SWV is de **samenwerking** intern met de schoolbesturen en extern met ketenpartners zoals gemeente, jeugdhulp erg goed. Vanuit het gezamenlijk belang, verbinding en samenwerking worden oplossingen gezocht en gevonden die bijdragen aan passend onderwijs in de stad.

In Zoetermeer wordt de verbinding tussen alle "aanbieders" van jeugdhulp en onderwijs aan kinderen van 0 tot 23 jaar gelegd in het **Meerpunt**. Een aantal maal per jaar vindt overleg plaats met de Meerpuntpartners en de wethouder Jeugd. Het SWV haalt en brengt hier informatie. Recentelijk in de coronatijd bleek dit een goed (digitaal) overleg om informatie te delen.

Het SWV is aangesloten bij de **LEA** (Lokaal Educatieve Agenda) en in de LEA 2017-2020 portefeuillehouder van "passend onderwijs" en "thuiszitters". De portefeuille "passend onderwijs aan nieuwkomers" is in 2020 gedeeld met de schoolbesturen, maar zal in 2021 als "onderwijs aan nieuwkomers" teruggelegd worden bij de schoolbesturen.

Monitoring van de (dreigende) thuiszitters vond gedurende de hele planperiode maandelijks plaats op de **thuiszitterstafel** (zie verder hoofdstuk 7).

Voor leerlingen met een gecombineerde **onderwijs-jeugdhulp** vraag werd in 2018 een pilot gedraaid (OZA) die in 2019 overging in het Zoetermeers Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (Zoja). In 2020 heeft het SWV geëvalueerd welke leerlingen welke ondersteuning kregen binnen Zoja. Deze evaluatie en een aantal personele wisselingen hebben geleid tot de doorontwikkeling "Zoja 2.0".

De recente veranderingen in **governance** en **positionering** (letterlijk en figuurlijk) van het SWV PO en VO heeft de interne doorgaande lijn van beide samenwerkingsverbanden versterkt. Hiermee wordt ook beter aan het (nieuwe) toezichtkader en aan de wettelijke taken voldaan.

Samenvatting ambities passend onderwijs

Per hoofdstuk worden een aantal ambities geformuleerd. Hieronder staan deze samengevat en dit vormt meteen een samenvatting van het plan.

H2 Ambities deelname en dekkend netwerk

Versterken, verbinden en vergroten van het dekkend netwerk

In Zoetermeer willen we het dekkend netwerk van gespecialiseerd onderwijs versterken, verbinden en vergroten. Onderdeel daarvan is het Expertisenetwerk Gespecialiseerd Onderwijs Zoetermeer (EGOZ). Binnen dit project wordt ook gezocht naar oplossingen voor het beheersbaar houden van verwijzing en deelname speciaal (basis)onderwijs.

Ondersteunen (regulier) onderwijs

Het SWV zet in op steviger ondersteuning van het regulier onderwijs (leerlingen en professionals) bij het aanbieden van aangepaste leerlijnen aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. We willen hierdoor meer maatwerk leveren voor de leerling en hiermee indien mogelijk voorkomen dat een leerling naar het gespecialiseerd onderwijs moet.

Alle scholen hebben de basiskwaliteit op orde. Als dat niet zo is, dan gaat het SWV vanuit een stimulerende en verbindende rol in gesprek met de school.

In kaart brengen leerlingstromen

Leerlingstromen tussen regulier en speciaal onderwijs en daarbinnen vertellen ons iets over hoe passend onderwijs in het SWV wordt vormgegeven. Doorstroom vanuit gespecialiseerd onderwijs naar regulier onderwijs komt nog weinig voor. Dit willen we waar mogelijk stimuleren.

Analyse van aantallen en percentages van verwijzingen, in relatie tot landelijke cijfers en in meerjarenperspectief geven een breder beeld van hoe Zoetermeer “het doet”.

Speciale aandacht vraagt ook het zogeheten “hoppen” van BAO naar BAO. Dat komt in Zoetermeer redelijk veel voor. Samen met de schoolbesturen willen we dit nader onderzoeken en hiervoor (aanvullend) beleid ontwikkelen.

Inzet aanvullende arrangementen

Er is de komende jaren, o.a. door inzet vanuit de investeringsbegroting, meer geld beschikbaar voor ondersteunende arrangementen. We sturen erop dat die snel en preventief ingezet worden, wanneer een leerling extra ondersteuningsbehoeften heeft. We sturen op een toename van de aanvullende arrangementen met 10% in 2021. We monitoren of een leerling met een arrangement op de reguliere school kan blijven, waardoor doorstroom naar zwaardere onderwijsondersteuning en/of jeugdhulp niet nodig is.

Doorontwikkeling onderwijszorgarrangementen

Het SWV zal samen met het scholenveld en de (jeugd)hulp inzetten op ondersteuning in het (regulier) onderwijs, op preventie van (gedrags)problemen bij leerlingen en op het vormgeven van passend onderwijs. We versterken de aansluiting van de ondersteuningsstructuren in de doorlopende lijn van 0-4 / 4-12 / 12-18.

Samen met gemeente, jeugdhulp, schoolbesturen en het samenwerkingsverband wordt zowel de inhoud als de organisatorische onderbouwing van de onderwijszorgarrangementen beter vormgegeven. In de arrangementen is extra aandacht voor de afstemming met en ondersteuning van ouders. Het SWV wil voor alle Zoetermeerse leerlingen een plek vinden waar zij tot ontwikkeling kunnen komen.

H3 Ambities feedback en input

Doorgaande lijnen

We werken voor de jonge kinderen (tot 12 jaar) met een wijkgerichte aanpak. We versterken de doorgaande lijnen tussen voorschool en school, tussen regulier en speciaal en tussen (preventieve) jeugdhulp en onderwijs. Onder andere door de intensieve samenwerking met het SWV VO wordt de doorgaande lijn vanuit PO naar VO ook versterkt. We versterken driehoek IB – AB – SMW en de samenwerking met ouders. Binnen die gezamenlijke aanpak van jeugdhulp en onderwijs, zorgen we voor een rolvaste samenwerking, waarin ieders eigen verantwoordelijkheid een plek krijgt.

Professionalisering

Het SWV biedt professionalisering en kennisoverdracht, door kennis beschikbaar te stellen via bijv. de website, maar ook door het aanbieden van trainingen en cursussen.

Beleidsrijk budgetteren

We vinden het belangrijk dat er voldoende budget is voor passend onderwijs in het reguliere en in het speciale onderwijs. We verruimen de mogelijkheden voor alternatieve onderwijsarrangementen en ondersteuning van scholen die hun aanbod verbreden t.b.v. het dekkend netwerk. Het SWV zorgt dat informatie over mogelijkheden en middelen van het SWV toegankelijk en transparant is.

H4 Ambities ondersteuning in passend onderwijs

In kaart brengen en ontwikkelen van het aanbod van basisondersteuning en extra ondersteuning

Het SWV wil met de scholen heldere, eenduidige afspraken maken over de inhoud van de basisondersteuning en die vastleggen in Perspectief op School. Vervolgens brengen we in kaart of alle scholen voldoen aan de basisondersteuning.

Scholen zijn aan zet om de extra ondersteuning vorm te geven vanuit de middelen voor passend onderwijs die zij van het SWV ontvangen. Scholen die dat willen en kunnen, kunnen een breder profiel inrichten waarmee ze meer leerlingen passend onderwijs kunnen bieden. Het SWV ondersteunt de extra ondersteuning met het schoolondersteuningsteam. Het SWV coördineert het dekkend netwerk aan extra ondersteuning stadsbreed en/of per wijk. In het project EGOZ (expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer) wordt expertise over extra onderwijsondersteuning verbonden, vermeerderd en beschikbaar gesteld voor het hele onderwijs in Zoetermeer.

Effectief en efficiënt

We registreren de inzet van arrangementen In Kindkans. Daarmee ontstaan er meer mogelijkheden om te onderzoeken of het arrangement effectief en efficiënt is ingezet. Hierbij wordt onderzocht of onderwijs en jeugdhulp in samenhang 1 kind – 1 plan realiseren.

Met tevredenheidsonderzoek meten we hoe de ondersteuning door het SWV wordt gewaardeerd.

H5 Ambities processen en kwaliteit

Transparant en correct

Het SWV zet in op transparante procedures en heldere afspraken. De IHI werkwijze wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. We houden ons vanzelfsprekend aan wet- en regelgeving, zodat de TLV afgifte tijdig en juist is en bezwaren en klachten correct worden afgehandeld.

Het kwaliteitszorgsysteem is volledig ingericht en werkt goed.

De inzet en verantwoording van middelen van het SWV door de scholen is transparant en levert geen onnodige bureaucratie op. De verantwoording van de inzet van middelen door de schoolbesturen is onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem in Perspectief op School.

Monitoren en evalueren

We monitoren de processen in Perspectief op School (POS). POS vullen we met gegevens vanuit o.a. Kindkans en de Kijkglazen. Daarmee monitoren we het proces van toewijzing van extra ondersteuning (TvO, arrangementen), van verwijzing en plaatsing leerlingen in het speciaal onderwijs (TLV) en van bezwaar ten aanzien van TvO en TLV proces.

H6 Ambities samenwerking leerlingen en ouders

Ouders spelen een belangrijk rol in het vormgeven van passend onderwijs. Ook de leerling zelf kan belangrijke informatie geven over wat hem helpt en wat hem belemmert in het leren. De leerling is eigenaar van zijn leerproces. De mening van ouders en leerlingen wordt expliciet opgenomen in de documenten van het SWV.

We willen de communicatie met ouders versterken wanneer hun kind te maken krijgt met het SWV. Wat hiervoor in elk geval nodig is, is het verbeteren van de informatie op de website en het ontwikkelen van routekaarten over de processen en (on)mogelijkheden voor ouders. Het SWV wil voor ouders een duidelijk informatiepunt worden met toegankelijke contactpersonen.

Voor niet-Nederlandstalige ouders wordt vaak een tolk of tolkentelefoon ingezet. We gaan onderzoeken of hier (aanvullend) beleid op nodig is.

Door de implementatie van het digitale platform Kindkans kan 1-kind 1-plan of 1-gezin 1-plan echt vorm krijgen. Volledig AVG verantwoord kunnen alle betrokkenen van binnen en buiten de school meeschrijven aan het onderwijsperspectiefplan (OPP) of het groeidocument. Ook dit zal de communicatie met ouders ondersteunen.

H7 Ambities samenwerking ketenpartners

Het SWV wil de thuiszitterstafel (nog) beter inzetten zodat het aantal (dreigende) thuiszitters minimaal is. (Dreigende) thuiszitters zijn vaak leerlingen die op het grensvlak van onderwijs en jeugdhulp zitten en vaak zijn wachtlijsten voor behandeling of gebrek aan plaatsen in het onderwijs de aanleiding voor het thuiszitten. Het SWV wil samen met gemeente en schoolbesturen inzetten op betaalbare en effectieve jeugdhulp dichtbij het onderwijs in goede verbinding. Daarbij kunnen ook de “lessons learned” uit de coronatijd ingezet worden. De mogelijkheden voor afstandsonderwijs of thuisonderwijs zijn in de laatste jaren sterk gegroeid.

We hebben korte lijnen tussen beleidsmakers binnen jeugdhulp, onderwijs en het SWV. Het SWV wordt tijdig betrokken bij leerlingen die vanuit een instelling van een ketenpartner komen en een school/passend onderwijs gaan zoeken. We verbeteren van de regie/zorgcoördinatie bij ondersteuning vanuit zowel onderwijs als zorg

Mogelijk is niet alle ondersteuning voor alle leerlingen binnen Zoetermeer te organiseren. Daarom participeert het SWV in regionale overleggen met andere samenwerkingsverbanden.

H8 Ambities organisatie en bedrijfsvoering

Het is belangrijk dat het SWV financieel en organisatorisch gezond is. In de meerjarenbegroting is een investeringsbegroting opgenomen om de bovenmatige reserve af te bouwen, door de nieuwe maatregelen van OCW wordt dit versneld afgebouwd in drie jaar. Samen met de OPR wordt hiervoor een plan ontwikkeld.

Het SWV PO heeft geen medewerkers in dienst. In de komende planperiode worden de voor- en nadelen van werkgeverschap onderzocht. Waar mogelijk wordt door het SWV PO en het SWV VO samengewerkt, wat daarbij ondersteunt is dat het bestuur, de administratie, de controller en vanaf januari 2021 ook het administratiekantoor voor beide SWV-en werken.

H2 De regio in beeld, scholen en besturen

Het samenwerkingsverband Zoetermeer bevindt zich in de unieke situatie dat de geografische grenzen van het SWV PO en het SWV VO, de jeugdhulpregio en de stadgrenzen (vrijwel) samenvallen. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe het SWV PO Zoetermeer is opgebouwd.

In totaal zitten er een kleine 12.000 leerlingen in het primair onderwijs in Zoetermeer. Zij zitten in één van de 51 scholen: 44 BAO, 2 SO, 2 SBO en 1 combi BAO/SBO.

Er zijn vanaf augustus 2020 acht schoolbesturen betrokken.

- Unicoz (23 BAO, 1 SBO)
- OPOZ (17 BAO 1 SBO, 1 BAO/SBO)
- Vrije scholen Rijnstreek (1 BAO)
- Montessorischolen Zuid Holland (1 BAO)
- LEV-WN (1 BAO)
- Yunus Emre (1 BAO)
- Leo Kanner (1 SO)
- Resonans (1 SO)

Zoetermeer kent een aantal scholen met een specifiek onderwijsconcept. In de schoolondersteuningsplannen van de scholen is hierover meer terug te vinden. Verschillende scholen kennen een specifiek onderwijsconcept (Dalton, Montessori, Jenaplan, Vrije school) en meerdere

scholen hebben speciale schakelklassen voor kleuters met een taalachterstand. Daarnaast zijn er drie HB profielscholen (en een aspirant HBP school) en twee scholen met specifieke opvang voor nieuwkomers. Er zijn twee SBO scholen en een reguliere school met een SBO-stroom. Er zijn 3 SO scholen (cluster 2, 3 en 4). Een overzicht van alle scholen en leerlingaantallen staat in de bijlage.

Leerlingaantallen

Op 1 oktober 2019 had het SWV 11.413 leerlingen (Vensters PO). Het aantal leerlingen is de afgelopen 5 jaar vrijwel stabiel gebleven. Volgens de eigen opgave van de schoolbesturen, was het aantal op **1 oktober 2020 11.228**. De verwachting van DUO is dat er een lichte daling optreedt in de komende jaren, tot een totaal van 11.025 in 2024 en in 2025 (zie bijlage 1, leerlingen en deelnamepercentages op teldatum).

In de kadernotitie huisvesting wordt beschreven dat in de gemeente Zoetermeer de komende jaren naar verwachting minimaal 10.000 nieuwe woningen worden gebouwd. Daarnaast zijn er wijken waar de laatste tijd veel huizen zijn afgebroken, waardoor bijv. het leerlingaantal op de scholen in die wijk is gedaald. Naast het fysiek realiseren van woningen kan ook de vergrijzing zorgen voor een verschuiving in de woningvoorraad en daarmee een leerling toename tot gevolg hebben. In de kadernotitie wordt rekening gehouden met groei, maar ook met mogelijke krimp in bepaalde wijken, hierdoor verschuiven de leerlingaantallen per wijk. Wanneer de “schaalsprong” in Zoetermeer uitgerold wordt, is de verwachting dat het leerlingaantal in 10 jaar stijgt naar 12.500.

Het gemiddeld aantal leerlingen per schoolvestiging in het basisonderwijs in de woonplaats Zoetermeer is 240. Voor alle scholen in Nederland is het gemiddelde 209 leerlingen (Bron: allecijfers.nl).

Deelname SBO

Voor de deelname aan het SBO moet voor het SWV Zoetermeer een correctie toegepast worden op de data van DUO. DUO telt alleen de leerlingen die op een SBO school zitten (i.c. de Horizon of de Vuurtoren). In Zoetermeer is afgesproken dat de leerlingen die op de combi BAO/SBO school het Zwanenbos zitten, ook een SBO bekostiging ontvangen van het SWV. Het gaat hier om ongeveer 75 leerlingen.

In Vensters PO zien we dat de deelname SBO (2,36%) onder het landelijk gemiddelde ligt (2,45%), maar boven de 2% financieringsnorm. Wanneer we de Zwanenbos leerlingen hierbij optellen, zien we vanuit de prognose in de MJB in 2020 een deelname van **3,19%** (358 van in totaal 11.228 leerlingen).

Het aantal SBO leerlingen is in de afgelopen jaren redelijk constant gebleven. De ambitie uit het vorig ondersteuningsplan om het percentage te verlagen van 2,5% naar 2%, is niet bereikt.

Deelname SO

Om het deelnamepercentage SO te bepalen, kijken we in Vensters PO naar het aantal leerlingen op het SO bekostigd door het SWV. Dat aantal is in de afgelopen jaren gestegen, van 161 in 2015 tot 208 in 2019. Het deelnamepercentage aan het SO is in 2019 met 1,82% hoger dan het landelijke deelnamepercentage van 1,73%. In de meerjarenbegroting 2021-2025 zijn de opgaven van de 1 oktober 2020 tellingen door de schoolbesturen verwerkt. Daar zien we een deelnamepercentage van **1,84%** (207 van de 11.228 leerlingen).

We zien met name een toename in het percentage SO- hoog. Dat is op het SWV in 2019 0,31%, bijna het dubbele van het landelijke percentage van 0,16%.

De ambitie uit het vorig ondersteuningsplan om het deelnamepercentage SO te laten dalen van 1,9% naar 1,5% is niet behaald.

Groei telling SO SBO

Bij de leerling tellingen in het SO en SBO moet rekening gehouden worden met tussentijdse instroom. Dit gebeurt door naast de 1 oktober telling ook een 1 februari telling te houden. Ook voor basisscholen geldt dat zij zo bijv. de instroom van nieuwe vierjarigen voor de tweede helft van het schooljaar toch gefinancierd kunnen krijgen. Voor nieuwkomers wordt vier keer per jaar een groeitelling gedaan. Voor het SWV is met name de groeitelling S(B)O van belang, omdat het SWV de diepteondersteuning voor deze leerlingen financiert.

In het SWV was het verschil tussen de 1 oktober 2019 telling en die van 1 februari 2020 voor het SBO 13 leerlingen en voor het SO 7 leerlingen. De groeitelling in het SBO was vorig jaar wat lager, maar het jaar ervoor ongeveer gelijk (15, 6, 13 leerlingen). In het SO is de groeitelling de laatste drie jaar stabiel (8, 7, 7 leerlingen).

Plaatsen gespecialiseerd onderwijs

Vanuit het bestuur en de OPR worden een aantal kanttekeningen geplaatst bij bovenstaande cijfers. Bij het interpreteren van de meerjarencijfers deelname SO en SBO, moeten we er rekening mee houden dat het aantal plaatsen voor SBO en SO leerlingen de laatste jaren redelijk constant is gebleven. Het feit dat de cijfers geen (grote) groei laten zien, betekent niet automatisch dat er niet meer leerlingen met problemen zijn. Het is bijv. mogelijk dat als er geen plek is, een TLV niet wordt aangevraagd, terwijl een school dat wel zou doen als er wel plek zou zijn.

Anderzijds heeft het regulier onderwijs de laatste jaren sterk ingezet op het bieden van passend onderwijs en kan dit wellicht meer onderwijsondersteuning bieden. We zouden het aantal OPP's in het regulier onderwijs kunnen bekijken, maar dat geeft ook een vertekend beeld: voor de invoering van passend onderwijs werd alleen een "rugzakje" aangevraagd voor een TLV-waardige leerling. Nu worden ook OPP's of groeidocumenten ingevuld voor leerlingen die op een beperkt aantal gebieden lichte ondersteuning nodig hebben.

In de praktijk blijkt dat er een tekort wordt ervaren aan plaatsen in het SO en SBO. Het komt regelmatig voor dat een leerling wel een TLV krijgt, maar dat er (nog) geen plek is in het SO of SBO. De S(B)O scholen werken met wachtlijsten of "interesselijsten". Om meer grip te krijgen op de wachtlijst problematiek is het noodzakelijk om samen op te trekken door scholen en SWV. Dit vraagt eveneens om transparantie in werkwijze en een open houding om met elkaar te zoeken naar alternatieven. Het SWV probeert vanaf 2020 scholen met leerlingen die wel een TLV hebben, maar niet geplaatst kunnen worden, te ondersteunen met zogeheten "overbruggingsarrangementen". Zoetermeer is een middelgrote stad waarin veel grote stadsproblemen spelen. Dit kan een reden zijn waarom meer ondersteuning van scholen nodig is om de leerlingen passend onderwijs te bieden. Aan de andere kant kan er ook meer geïnvesteerd worden in de ondersteuning van scholen, ouders en leerlingen in het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Wijkgerichte samenwerking tussen de IB-ers, professionalisering van medewerkers, samenwerking van jeugdhulp en onderwijs zijn belangrijke onderdelen, voorwaarden, om dit mogelijk te maken. Het scholenveld zal samen met het SWV en de (jeugd)hulp sterk in moeten zetten op ondersteuning in het (regulier) onderwijs, op preventie van (gedrags)problemen bij leerlingen en op het vormgeven van passend onderwijs. Het SWV wil hierin samen optrekken met de SWV's in de regio (zie ook Hoofdstuk 6 Samenwerking met ketenpartners).

Tussentijdse verplaatsingen

Vanuit passend onderwijs is het wenselijk dat een plaatsing op het SO of SBO niet noodzakelijk de hele schoolperiode behelst. In Vensters is terug te zien hoeveel leerlingen het schooljaar ervoor (1-10-2018) op een andere school zaten. We zien dat doorstroom vanuit SBO naar BAO of vanuit SO naar BAO/SBO weinig voorkomt.

Uitstroom	Aantal	Percentage SWV	Landelijke vergelijking
BAO-BAO	594	5,4 %	4,2 %
BAO-SBO	39	14,5 %	20,7 %
BAO-SO	22	10,6 %	12,2 %
SO-SO	10	4,8 %	6,3 %
SBO-SO	9	4,3 %	4,1 %
SBO-SBO	5	1,9 %	2,6 %
SBO-BAO	4	0,04 %	0,02 %
SO - BAO	6	0,05 %	0,05 %
SO-SBO	0	0 %	1,9 %

Vergeleken met de landelijke cijfers gaan relatief veel leerlingen van een BAO naar BAO school en relatief minder leerlingen van BAO naar SO of SBO. Doorstroom vanuit een SO naar SBO of van een SBO of SO naar BAO komt heel weinig voor, landelijk gezien gebeurt dit ook niet vaak.

Een overstap van BAO naar BAO school kan nodig zijn bij bijv. een verhuizing van ouders en leerling. In Zoetermeer wordt herkend dat leerlingen en ouders relatief vaak “hoppen” van BAO naar BAO bij onenigheid met de oorspronkelijke school. Het SWV kan mogelijk een rol spelen in de ondersteuning van de school bij het onderwijs aan de leerling. Ook zou het SWV in elk geval de wegen duidelijk moeten maken die er zijn voor o.a. mediation of breed overleg.

Anderzijds kan met het uitrollen van passend onderwijs de overstap van BAO naar BAO juist een goede ontwikkeling zijn. In de IHI werkwijze (zie H5) zit als één van de eerste stappen wanneer een kind vastloopt op een school: is er een BAO school in de buurt waar de leerling wel voldoende ondersteund kan worden in zijn specifieke onderwijsbehoefte? Wanneer er (zoals geformuleerd in de visie) scholen ontstaan met brede ondersteuningsprofielen, dan kan het juist een goed teken zijn dat leerlingen naar deze scholen overstappen, in plaats van bijv. naar SBO of SO. Het in kaart brengen van de leerlingstromen is een belangrijk gegeven om de cijfers nader te interpreteren.

Uitstroom

Het merendeel van de Zoetermeerse PO leerlingen stroomt uit naar het regulier VO.

Uitstroom	Aantal	Percentage SWV	Landelijke vergelijking
Regulier VO	1.352	94,48 %	94,52 %
PRO	38	2,66 %	2,70 %
VSO	41	2,87 %	2,78 %
Totaal	1.431	100,00 %	100,00 %

De uitstroom naar het VSO was drie jaar geleden wat hoger, maar is de afgelopen twee jaar redelijk stabiel (resp. 51, 36, 41 leerlingen). De uitstroom naar het PRO neemt af. In Vensters PO is terug te vinden dat met name de uitstroom van het SBO naar het PRO afneemt in de laatste drie schooljaren (resp. 35, 25, 19 leerlingen).

De SBO leerlingen gaan niet vaker naar het VSO in het SWV (resp. 7, 7, 8 leerlingen), zij stromen mogelijk uit naar het reguliere VO (resp. 21, 30, 24 leerlingen) of naar VSO/PRO/VO buiten het SWV. Vanuit Vensters is er geen zicht op het aantal leerlingen dat buiten het SWV naar het voortgezet onderwijs gaat. Ook hier is een nadere analyse van de leerlingstromen van belang, waarbij we kijken naar het PO en het VO. Hoe doen de SBO leerlingen het in het reguliere VO? Wat heeft het SBO hen meegegeven dat het hen lukt? Hadden leerlingen die succesvol van SBO naar VO gaan, wellicht al eerder over kunnen stappen naar BAO?

Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's)

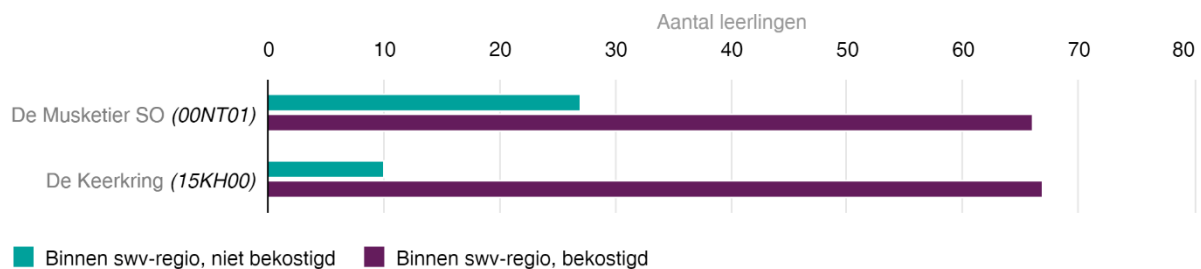
In deze paragraaf kijken we naar de afgegeven TLV's in het schooljaar 2019-2020. Dit waren er 287.

Plaats ontvangende school	
Binnen Zoetermeer	231
Buiten Zoetermeer	44
Ontvangende school onbekend	12
Totaal 2019-2020	287

Type TLV	
SBO	176
SO 4	50
SO 3 cat 1	33
SO 3 cat 2	6
SO 3 cat 3	22
Totaal 2019-2020	287

Binnen Zoetermeer	
Nieuw	104
Verlenging (door school zelf)	127
Totaal binnen Zoetermeer	231

Een TLV wordt niet altijd "verzilverd" omdat soms leerlingen niet bekostigd op een SO staan ingeschreven.

Bron: Dashboard passend onderwijs

Aantal bekostigde en niet bekostigde leerlingen in het SO 1-10-2019

We zien dat met name in de cluster 4 school ook een aantal onbekostigde leerlingen staan. Zij behoren tot de groep maatwerktraject of deeltijdonderwijs die wel ingeschreven staat, maar geen of nauwelijks fysiek onderwijs volgt op de schoollocatie, zie hieronder. Deze leerlingen zijn "boventallig". Ze tellen niet mee voor het leerlingaantal. Deze leerlingen hebben met een onbekostigde inschrijving meer zekerheid over plaatsing op de school, wanneer zij daar klaar voor zijn.

Thuiszitters, verzuim en vrijstellingen

Het SWV heeft slechts enkele thuiszitters wanneer je het standcijfer bekijkt (d.w.z. de stand van zaken op moment x). Cumulatief waren er in Zoetermeer in de afgelopen drie schooljaren respectievelijk 17, 13 en 17 leerlingen die langer dan 3 maanden thuis zaten zonder passende onderwijsplek of jeugdhulp/behandeling. Omdat we “dreigende thuiszitters” ook een doelgroep vinden waar het SWV samen met haar ketenpartners een oplossing voor wil vinden, monitoren wij drie groepen (dreigende) thuiszitters:

- *Thuiszitter* leerling staat ingeschreven, maar volgt langer dan vier weken geen onderwijs en heeft geen vrijstelling van leerplicht en geen onderwijsjeugdhulparrangement,
- *Maatwerktraject* leerling staat ingeschreven, maar heeft een dagopvang buiten de school en/of vorm van ambulante behandeling of onderwijsbegeleiding,
- *Deeltijdonderwijs* leerling volgt maximaal 10%-50% van de lessen op school, soms in combinatie met onderzoek, ambulante behandeling of dagopvang (vaak niet op een passende onderwijsplek).

Deze leerlingen worden gemonitord en besproken aan de thuiszitterstafel (zie Hoofdstuk 7). In schooljaar 2019-2020 zijn 62 PO kinderen besproken en gevolgd:

- 17 thuiszitters (waarvan vier alsnog maatwerktraject hebben gekregen)
- 15 leerlingen hadden maatwerktraject buiten het onderwijs
- 34 kinderen volgden deeltijdonderwijs minder dan 50%

Deze leerlingen kwamen uit het BAO (29 leerlingen), SBO (14 leerlingen) en SO (19 leerlingen). Er was sprake van een combinatie aan problematiek, zowel bij de leerling (variërend psychiatrische problematiek internaliserend of externaliserend en medische klachten) als in de thuissituatie (variërend van onder toezichtstelling, instabiele thuissituatie en melding bij de Jeugdbeschermingstafel/Veilig thuis). De problematiek die veelal speelde bij deze leerlingen, was agressief gedrag en gedrag gerelateerd aan autisme.

Veel van deze leerlingen wachten op jeugdhulp of behandeling. De wachtlijsten in de jeugdhulp en de bezuinigingen op de jeugdhulp dragen bij aan het vergroten van het gat tussen onderwijs en jeugdhulp. Andersom zijn er leerlingen die terugkomen uit een behandelsetting waarvoor geen plek is in het (speciaal)onderwijs. Bij deze leerlingen is het risico groot dat zij de in de behandeling geleerde vaardigheden (deels) kwijtraken wanneer er niet aansluitend een passende onderwijssetting wordt gevonden. .

Verzuim en vrijstellingen

Het absoluut verzuim wordt in Vensters PO weergegeven voor de gemeente Zoetermeer. Omdat in dit geval de grenzen van de gemeente en het SWV vrijwel samenvallen, geeft dit ook inzicht in het verzuim binnen het SWV. We onderscheiden:

- Absoluut verzuim: leerling staat niet op een schoolinstelling ingeschreven.
- Langdurig relatief verzuim: leerling is minimaal 4 aaneengesloten schoolweken (28 kalenderdagen) continu afwezig
- Relatief verzuim: leerling is afwezig tijdens lestijd. Relatief verzuim kan geoorloofd zijn (bijvoorbeeld ziekte) of ongeoorloofd (spijbelen).

De cijfers uit Vensters PO over absoluut verzuim, langdurig verzuim en vrijstelling in Zoetermeer zijn opgenomen in de bijlage.

In Zoetermeer waren in 2018-2019 16 leerlingen met absoluut verzuim. Deze leerlingen worden besproken op de thuiszitterstafel (zie hoofdstuk 7). Voor sommige leerlingen geldt dat het onderwijs (op het moment) geen passende plek is om tot ontwikkeling te komen. De leerling gaat dan naar een dagopvang of naar dagbehandeling. Van de 16 leerlingen die in 2018-2019 geen school hadden, zijn er 9 in dat schooljaar weer ingeschreven.

Langdurig relatief verzuim in 2018-2019 gold voor 18 leerlingen, waarvan 10 leerlingen langer dan 3 maanden verzuimden. In dat schooljaar is het langdurig verzuim voor 14 leerlingen opgelost. Ook deze leerlingen worden als “dreigende thuiszitter” besproken op het thuiszittersoverleg.

Bij “Vrijstelling op grond van artikel 5a” is de leerling psychisch of lichamelijk niet in staat om onderwijs te volgen, dit gold voor 28 leerlingen in 2018-2019. Bij artikel 5c hebben ouders hun kind ingeschreven op een school in het buitenland, dit gold voor 19 leerlingen. Vrijstelling op basis van artikel 5 b (ouders hebben overwegende bedenkingen tegen alle scholen op redelijke afstand van de woonplaats) werden in Zoetermeer niet gegeven in 2018-2019, of in elk geval niet vaker dan 5 keer.

Arrangementen

Jaarlijks verantwoordden de scholen zich over de inzet van de arrangementen op de scholen door het invullen van een vragenlijst. Samengevat leidt dit tot onderstaand overzicht.

	Aantal leerlingen
1. Totaal waarvoor het budget is aangewend	923
2. Totaal genoemd bij 1, voor wie een OPP is opgesteld en geëvalueerd	360
3. Totaal genoemd bij 1, voor wie een structureel budget gewenst is	369
4. Totaal genoemd bij 1, taal-lezen	391
5. Totaal genoemd bij 1, rekenen	261
6. Totaal genoemd bij 1, gedrag	93
7. Totaal genoemd bij 1, motoriek	42
8. Totaal genoemd bij 1, andere aspecten	124
9. Totaal genoemd bij 1, die naar SBO of SO zijn gegaan	47
10. Totaal genoemd bij 1, ondersteuning van Leerhuis van OnderwijsAdvies	112
11. Totaal genoemd bij 1, ondersteuning van ambulante begeleiding uit SO	33
12. Totaal genoemd bij 1, ondersteuning van een externe ZZP'er	161
13. Totaal genoemd bij 1, ondersteuning door personeel van school zelf	716

De huidige vragenlijst kent zijn beperkingen. De vragen zijn multi-interpretabel. Sommige scholen zetten bijv. extra ondersteuning in waar een deel van de school in meedeed (60 leerlingen). Op andere scholen staan in de rapportages alleen de enkele leerlingen waarvoor een specifiek arrangement is ingezet om bijv. de eigen leerlijn van de leerling goed aan te kunnen bieden. De antwoorden van één SBO hebben een relatief grote invloed op de resultaten, daar zijn alle 160 leerlingen meegeteld en is het volledige budget opgenomen. De andere SBO's hebben de vragenlijst anders gerapporteerd en vulden deze in voor 1 leerling, resp. 25 leerlingen. In de nieuwe planperiode wordt samen met de scholen onderzocht wat wel relevante vragen zijn over de inzet van de OOA's. De registratie zal in Kindkans plaatsvinden bij de afgifte van een arrangement en hoeft dus niet achteraf nog opgevraagd te worden.

Arrangementen vanuit het SWV

Scholen kunnen in bijzondere gevallen aanvullende arrangementen aanvragen bij het SWV. In 2020-2021 is dit voor het eerst ingezet. De periode augustus 2020-februari 2021 waren de volgende aantallen ingezet.

Aanvullende arrangementen	Aantal leerlingen
Overbrugging, geen plek is in S(B)O voor TLV waardige leerling	10
Ondersteuning afstroom, overstap van SBO naar BAO of van SO naar SBO	1
Extra bekostiging SO, voorkomen uitstroom naar jeugdhulp/behandelplek	2

Het SWV wil tussentijdse afstroom en extra ondersteuning zodat zwaardere inzet niet nodig is graag stimuleren. Het SWV heeft daarom de ambitie dat er 10% meer aanvullende arrangementen worden ingezet in de planperiode 2021-2025.

Bovenschoolse voorziening: het Zoetermeers Onderwijs & Jeugd Arrangement (Zoja)

Zoja is in juni 2019 van start gegaan als voorliggende voorziening voor (dreigende) thuiszitters. In een kleine groep werd eraan gewerkt om leerlingen die niet in een school konden functioneren weer terug te geleiden naar onderwijs. In 2019-2020 hebben hier negen leerlingen gebruik van gemaakt. Vanaf het schooljaar 2020-2021 is Zoja gekoppeld aan de Musketier, de cluster 4 school van de Leo Kanner Onderwijsgroep in Zoetermeer. De orthopedagoog en onderwijskundige van de Musketier ondersteunen de leerkracht en onderwijsassistent in het bieden van passend onderwijs. Daarnaast is schoolmaatschappelijk werk en educatieve therapie aan de groep toegevoegd. In het schooljaar 2020-2021 zitten er acht leerlingen in de groep.

In 2020-2021 bleek er grote vraag naar een onderwijszorggroep voor jonge kinderen (kleuters). In het voorjaar van 2021 wordt vanuit een samenwerking met Ipse de Brugge, Leo Kanner Onderwijs en het samenwerkingsverband voor minimaal twee jaar een onderwijszorggroep "Zoja 4-7" gestart. Tegelijkertijd wordt door gemeente en SWV samen onderzoek gedaan naar de oprichting van een behandel-onderwijsgroep in Zoetermeer. Zoja 4-7 dient ter overbrugging. Het doel is om een permanente en brede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp te realiseren.

In het overleg met SO en SBO directeuren kwam naar voren dat de behoefte aan gespecialiseerde onderwijsplekken voor kleuters de afgelopen jaren is gestegen. Dat zien we niet duidelijk terug in de aantallen (zie bijlage). Dat komt mogelijk omdat er wel meer vraag is, maar het aantal plekken/groepen in de scholen gelijk blijft. Het aantal kan niet groeien, omdat het aantal plekken niet groeit.

Het SWV heeft de ambitie om de onderwijszorgarrangementen samen met de schoolbesturen, jeugdhulp en gemeente verder vorm te geven. Voor deze specifieke arrangementen is zowel de onderwijsinhoud als de inzet vanuit jeugdhulp belangrijk. Hiervoor wordt intensief samengewerkt met de Leo Kannergroep en Ipse de Brugge. Daarnaast is ook de organisatorische onderbouwing belangrijk zodat verantwoordelijkheden, plichten en rechten gezamenlijk gedragen worden door het hele Zoetermeerse jeugdhulp- en onderwijsveld.

Dekkend netwerk

Het SWV Zoetermeer en de gemeente Zoetermeer hechten eraan om zoveel mogelijk leerlingen in Zoetermeer naar school te laten gaan (zie H1). Daarom ondersteunen zij financieel en inhoudelijk de SO scholen en de SBO scholen. In het SWV Zoetermeer zijn drie locaties voor SBO, een cluster 3 school en een cluster 4 school. Daarnaast staat in Zoetermeer een locatie voor cluster 2 onderwijs (Kentalis). Daarmee kan Zoetermeer een breed scala aan leerlingen passend onderwijs bieden. De meeste Zoetermeerse leerlingen gaan in Zoetermeer naar school. In de bijlage is een overzicht opgenomen van waar alle Zoetermeerse leerlingen naar school gaan (bron: allecijfers.nl). Daar zien we dat **96%** van de Zoetermeerse leerlingen (11.351) in Zoetermeer naar school gaan en **4%** (452) buiten Zoetermeer.

Het aanbod is niet volledig dekkend. Beide SO scholen hebben in hun schoolondersteuningsprofiel aangegeven dat zij niet alle leerlingen kunnen plaatsen. Soms moeten leerlingen daarom buiten het SWV naar een andere SO school.

Uit de rapportages van Vensters halen we niet alles, om privacy redenen worden aantallen onder de 5 niet getoond. Op 1 oktober 2019 zaten er minimaal **61** leerlingen met een TLV voor het SO van het SWV Zoetermeer, op een SO school in Den Haag (36), Delft (13) en Leiden (12), waarbij dus aantallen onder de 5 niet getoond zijn.

Anderzijds zitten er minimaal **44** leerlingen met een TLV voor het SO van een ander samenwerkingsverband, op een SO school in Zoetermeer. Deze leerlingen kwamen met name uit Delft (19), Midden-Holland (8) en Den Haag (7). Ook hier worden aantallen onder de 5 niet getoond.

Uit het overleg met directeurs SO en SBO en uit het overleg met de AB-ers die in Zoetermeer werken, komt duidelijk naar voren dat de vraag naar SBO en SO plaatsen groter is dan het aanbod. Hierbij wordt regelmatig gekeken naar het aantal leerlingen van buiten Zoetermeer dat in Zoetermeer op het speciaal (basis)onderwijs zit. Navraag bij de scholen in 2019-2020 leverde het volgende op.

School	Binnen Zoetermeer	Buiten Zoetermeer
SBO-1	88 %	12 %
SBO-2	90 %	10 %
SBO-3	99 %	1 %
SO cl3	80 %	20 %
SO cl4	73 %	27 %

Zowel de rapportages uit Vensters als de percentages gerapporteerd door de scholen zelf, geven aan dat het overgrote deel van de leerlingen uit Zoetermeer komt. Voor het SO geldt dat de scholen niet alle leerlingen met een TLV voor hun cluster plaatsen. Sommige leerlingen hebben een zo specifieke ondersteuning nodig, dat zij bijv. naar een SO school in Den Haag of Delft gaan, omdat daar specifieke ondersteuning geboden kan worden. Enige ruimte voor plaatsing over de grenzen van het SWV heen is wel gewenst, zowel van Zoetermeer naar daarbuiten als andersom. De cluster 2 school in ons gebied, heeft overigens wel een duidelijke regio functie (43% uit Zoetermeer, 57% van elders).

Dat de vraag het aanbod overstijgt werd ook in het schooljaar 2020-2021 al vroeg duidelijk. In 2020 zaten in november de meeste groepen al vol. Dat betekent dat leerlingen die gedurende het jaar in het reguliere onderwijs vastlopen, sowieso geen plek kunnen krijgen in het SO en SBO in Zoetermeer. Hiervoor zijn in 2020 verschillende oplossingen gezocht. Zo is in 2020 gestart met "overbruggingsarrangementen": de reguliere school krijgt budget om ondersteuning te organiseren voor een leerling met een TLV waarvoor geen plek is in het SO/SBO. Daarnaast wordt voor sommige leerlingen een plek op een SO of SBO buiten Zoetermeer gevonden. De druk op het SO en SBO blijft groot, ook in de regio.

In het SO en SBO wordt ervaren dat sommige leerlingen een sterke behoefte hebben aan behandeling en jeugdhulp. Het werkveldonderzoek van gemeente en SWV liet zien dat er kinderen zijn die (deels) thuiszitten omdat de behandeling die voorwaarde is om deel te kunnen nemen aan het onderwijs, niet gestart kan worden, omdat behandelplekken ook schaars zijn. In hoofdstuk 6, 7 en 9 komen we hierop terug.

Het SWV wil voor alle Zoetermeerse leerlingen een plek vinden waar zij tot ontwikkeling kunnen komen. In de praktijk blijkt dit voor sommige leerlingen erg moeilijk. Nog steeds zitten er leerlingen (tijdelijk) thuis, omdat er geen passende plek is. Voor zowel de leerling zelf als voor ouders en professionals is dat frustrerend. Het dekkend netwerk verdient regionaal aandacht, samenwerking met andere SWV-en en ketenpartners is daarbij cruciaal, evenals een goede, open communicatie met ouders.

Ambities deelname en dekkend netwerk

Beheersbaar houden van verwijzing en deelname speciaal (basis)onderwijs

- Stimuleren samenwerking SO – SBO – regulier
- Versterken, verbinden en vergroten van het dekkend netwerk van gespecialiseerd onderwijs ingebed in het dekkend netwerk van onderwijsondersteuning binnen Zoetermeer (project EGOZ)
- Inzetten op steviger ondersteuning van het regulier onderwijs (leerlingen en professionals) bij het aanbieden van aangepaste leerlijnen aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften
- Alle scholen hebben de basiskwaliteit op orde. Als dat niet zo is, dan gaat het SWV vanuit een stimulerende en verbindende rol in gesprek met de school.

In kaart brengen en ontwikkelen van leerlingstromen tussen regulier en speciaal onderwijs en daarbinnen

Analyse van aantallen en percentages verwijzing, in relatie tot landelijke cijfers en in meerjarenperspectief, vervolgens beleid ontwikkelen rondom:

- Aantal tussentijdse school-wisselingen, regulier-regulier
- Aantal tussentijdse school-wisselingen regulier - speciaal
- Uitstroom vervolgonderwijs vanuit regulier en vanuit speciaal
- Aantal leerlingen dat met een TLV in regulier onderwijs zit

Inzet aanvullende arrangementen

Een toename van de aanvullende arrangementen met 10% zodat een leerling vaker op de reguliere school kan blijven en doorstroom naar zwaardere onderwijsondersteuning en/of jeugdhulp niet nodig is.

Het SWV zal samen met het scholenveld en de (jeugd)hulp inzetten op ondersteuning in het (regulier) onderwijs, op preventie van (gedrags)problemen bij leerlingen en op het vormgeven van passend onderwijs.

Doorontwikkeling onderwijszorgarrangementen

Het SWV zal samen met het scholenveld en de (jeugd)hulp inzetten op ondersteuning in het (regulier) onderwijs, op preventie van (gedrags)problemen bij leerlingen en op het vormgeven van passend onderwijs. We versterken de aansluiting van de ondersteuningsstructuren in de doorlopende lijn van 0-4 / 4-12 / 12-18.

Samen met gemeente, jeugdhulp, schoolbesturen en het samenwerkingsverband wordt zowel de inhoud als de organisatorische onderbouwing van de onderwijszorgarrangementen beter vormgegeven. In de arrangementen is extra aandacht voor de afstemming met en ondersteuning van ouders. Het SWV wil voor alle Zoetermeerse leerlingen een plek vinden waar zij tot ontwikkeling kunnen komen.

H 3 Feedback en veranderwensen

Op verschillende momenten in de afgelopen periode is met verschillende (groepen) betrokkenen geëvalueerd hoe het SWV ervoor staat. Wat gaat goed, wat willen we behouden en welke veranderwensen hebben we? Hieronder volgt een samenvatting van veranderwensen uit:

- Opbrengst bijeenkomst SWV Zoetermeer met besturen en ketenpartners (maart 2020)
- Werkveldonderzoek gemeente en SWV Zoetermeer (mei 2020)
- Gezamenlijke deelnemersraad PO VO (september 2020)
- Reacties van ouders/scholen/ketenpartners op de filmpjes met casuïstiek via “Mijn inbreng” (november 2020)
- Evaluatie door ambulante begeleiders, coördinatoren, etc. van SWV PO (november 2020)

Veranderwensen liggen o.a. bij het verder versterken van de **doorgaande lijnen** tussen de lagen KOV/PO/VO/MBO en ook tussen onderwijs en jeugdhulp en tussen de clusters 2, 3 en 4 in het SO en het SBO. Met het project expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer (EGOZ) willen we de expertise in SO en SBO (en VSO) nog meer delen en vooral ook verbinden (zie volgende paragraaf, volgende bladzijde).

Samen met het onderwijsveld wordt beleid ontwikkeld rondom de **BAO-BAO** overgang. Ook wanneer gedacht wordt aan SBO, wordt eerst onderzocht of mogelijk een BAO-BAO overgang de leerling voldoende ondersteuning kan bieden, evt. met een aanvullend arrangement van het SWV. Daarnaast wordt geanalyseerd waarom er relatief veel BAO-BAO overstappen plaatsvinden in Zoetermeer (zie hoofdstuk 2. We sturen op een efficiënte en effectieve inzet van de driehoek IB, AB en SMW.

Met de implementatie van Kindkans in 2020-2021 komt er een **digitaal platform** beschikbaar waarin scholen de extra ondersteuning van de leerlingen goed kunnen bijhouden. Met Kindkans wordt het groeidocument daadwerkelijk 1-kind-1-plan. Machtigingen kunnen zo geregeld worden dat alle betrokkenen, zowel uit jeugdhulp als uit onderwijs, in Kindkans werken en er geen dossiers meer gemaïld of gepost hoeven te worden. Ook kunnen we in Kindkans de afgegeven arrangementen en TLV's goed volgen. Vanuit Kindkans kunnen gegevens ingelezen worden in de dashboards van Perspectief op School, het **kwaliteitszorginstrument** van het SWV (zie verder hoofdstuk 5).

Er wordt aandacht gevraagd voor het borgen van de onafhankelijke **rol van het SWV** en het in balans brengen van uniformering van afspraken en procedures aan de ene kant en maatwerk en diversiteit aan de andere kant.

Uit de tussentijdse evaluatie van het ondersteuningsplan in juni 2019 komen o.a. de veranderwensen naar voren over de inzet van **(preventieve) jeugdhulp** in afstemming met de gemeente. In deze evaluatie werd **professionalisering m.b.t. communicatie** met ouders/verzorgers bij de afzonderlijke besturen gelegd. De wens voor scholing op dit gebied komt ook naar voren uit het doelgroeponderzoek (zie ook Hoofdstuk 7), daarom nemen we het nu wederom op als veranderwens.

Input ouders, scholen en ketenpartners

In november 2020 is een evaluatie gehouden onder ouders, scholen en ketenpartners via een filmpje over een casus op de website. Vanuit alle kanten kwamen in totaal 33 reacties. Een samenvatting ervan staat in de bijlage. De belangrijkste wensen die uit deze evaluatie naar voren kwamen waren:

- Een goede start, een goed plan en ondersteuning bieden vóór de leerling start.
- Een goede overdracht, vragen stellen en luisteren naar ouders en vorige school of KDC. Zorg dat privacyoverwegingen een goede informatievoorziening niet in de weg staan.

- Meer handen in de klas. Meer begeleiding door experts, een goede zorgstructuur
- Kleinere klassen, aanschaf van specifieke hulpmiddelen en (her)inrichting van de school
- Meer budget voor passend onderwijs in het regulier onderwijs.
- Vergroten van kennis bij leerkrachten en scholen, via experts die naar de scholen komen (o.a. co-teaching, kennisoverdracht) als via informatie op de website en goede voorbeelden. Organiseren van netwerken om elkaar te blijven kennen en kennis te delen, samen met ketenpartners.
- Het SO en SBO moet volgens meerdere respondenten behouden blijven én voldoende middelen krijgen om speciaal te blijven.
- Dekkend netwerk uitbreiden. Wijkgericht naar “gaten” zoeken en scholen uitnodigen om profiel te verbreden.
- Om thuiszitten te voorkomen, is vaak meer nodig dan onderwijs alleen. Inzet van behandeling of jeugdhulp is vaak ook nodig. Het vraagt om een systeemaanpak waarin expertise wordt verbonden en goed wordt samengewerkt.
- Wat betreft de interne organisatie van het SWV geven verschillende respondenten aan graag vaste adviseurs of coördinatoren te willen die dichtbij de scholen staan.
- Informatie over passend onderwijs moet goed toegankelijk zijn. Zowel via een loket/steunpunt als via een goed ingerichte en goed leesbare website
- Transparantie over de mogelijkheden en over de inzet van middelen van het SWV en een flexibel budget voor uitzonderingssituaties, maatwerktrajecten.
- Andere typen onderwijsarrangementen, bijv. verbinding van onderwijs en jeugdhulp in beschikingsvrije inzet ter ondersteuning van groepen en/of scholen, inzet van alternatieve vormen van (afstands)onderwijs, arrangementen voor de overgang van voorschool/KDV naar school en voor chronisch zieke kinderen

In het voorjaar van 2019 is er door de gemeente Zoetermeer en het SWV een werkveldonderzoek gedaan. De onderzoekers zijn in gesprek gegaan met de SBO-scholen en SO-scholen in Zoetermeer om met elkaar te kijken naar: de wijze waarop de zorgstructuur binnen de school georganiseerd is, hoe partners vanuit toegang naar jeugdhulp deze zorgstructuur ondersteunen en hoe jeugdhulp t.b.v. leerlingen hiermee verbonden kan worden.

In dit onderzoek wordt aandacht gevraagd voor het maken van het OPP als **integraal plan**. De invoering van Kindkans is hiervoor een sterke stimulans.

Een knelpunt in de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs is het wederzijds vertrouwen in elkaars **oordeel** en **expertise**. Ook is niet helder wie de **regie** heeft over de voortgang in het leren, wanneer een leerling in dagopvang of dagbehandeling is.

Ook in dit onderzoek kwam naar voren dat de **samenwerking met ouders** belangrijk is. Ouders vroeg betrekken bij het IHI overleg, het juiste **gesprek** voeren en daarbij duidelijk maken wat de route is ná afgifte van een TLV (nl. plaatsing op een school voor speciaal (basis) onderwijs). Het SWV wil samen met school ouders ondersteunen in het proces na afgifte TLV. Ook ouders hebben een eigen verantwoordelijkheid het succes van de samenwerking. De adviezen zijn niet vrijblijvend, voor geen van de partners in de samenwerking.

Ambities veranderwensen

Versterken doorgaande lijnen

- Tussen schoolsoorten VvE > PO > VO > MBO
- Tussen regulier en speciaal onderwijs BAO, SBO, SO, VSO
- Tussen (preventieve) jeugdhulp en onderwijs
- Bestendigen onafhankelijke rol van het SWV
- Aandacht voor goede overdracht, vasthouden aan sterke rol van ouders
- Gezamenlijke aanpak jeugdhulp en onderwijs, versterken driehoek IB – AB - SMW

Professionalisering

- Inzet op professionalisering in communicatie/gespreksvoering
- Kennisoverdracht van experts naar de scholen
- Informatie toegankelijker maken via website en contactpunt
- Implementatie digitaal platform 1-kind-1-plan (Kindkans)

Beleidsrijke budgettering

- Voldoende budget voor passend onderwijs in het regulier onderwijs, voorkeur voor meer handen in de klas, kleinere klassen en expertise-ontwikkeling.
- Onderzoeken ander type onderwijsarrangementen bijv. groepsarrangementen
- Verbreden dekkend netwerk door scholen uit te nodigen "gaten" te vullen
- SO en SBO behouden en voldoende faciliteren
- Onderwijszorggroep 4-7 opzetten en borgen in afstemming met gemeentelijke ontwikkelingen
- Onderzoek continuïteit inzet en financiering van projectmedewerkers
- Transparantie over inzet van middelen van het SWV

H 4 Ondersteuning en projecten

We onderscheiden basisondersteuning, extra ondersteuning en diepte ondersteuning. Bij de landelijke evaluatie van passend onderwijs in 2020 is besloten dat er een landelijke norm komt voor “basisondersteuning”. Op dit moment is die er nog niet. Vanuit het referentiekader PO en informatie uit het vorige ondersteuningsplan geven we hieronder een omschrijving van basis, extra en diepte ondersteuning voor het SWV PO Zoetermeer.

De scholen hebben in hun schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschreven hoe zij de basisondersteuning invullen en wat zij aan extra ondersteuning bieden. Een analyse van de SOP's zal helpen om met de scholen samen tot een beschrijving van de basisondersteuning te komen. Scholen vragen om een duidelijk inzicht in wat onder basis- en wat onder extra ondersteuning valt. Door de inzet van Perspectief op School (POS, zie hoofdstuk 5) wordt de basis- en extra ondersteuning concreet vertaald naar specialismen, voorzieningen en methodieken.

Basisondersteuning

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband hebben, via hun bestuur, afspraken gemaakt over het niveau van basisondersteuning dat iedere school moet aanbieden. Basisondersteuning vindt plaats op de scholen.

Onderdeel van de basisondersteuning is, dat elke school

- haar basiskwaliteit op orde heeft
- het dagelijkse onderwijs op de leerling afstemt (handelingsgericht werken)
- een interne ondersteuningsstructuur heeft waarin de leerlingen regelmatig, volgens een vast schema gevolgd en besproken worden door de leerkracht en de intern begeleider
- een aantal preventieve en licht curatieve interventies kan uitvoeren, zoals ondersteuning bieden bij dyslexie en dyscalculie en begeleiding bieden op het gebied van gedrag
- een schoolondersteuningsprofiel (SOP) heeft waarin staat beschreven wat de school op het gebied van ondersteuning biedt.

De basisondersteuning in het SWV Zoetermeer omvat ook de lichte ondersteuning vanuit het IHI. IHI staat voor Integraal Handelingsgericht Indiceren. Soms signaleren de leerkracht en/of de ouders dat de ontwikkeling van een leerling niet naar verwachting verloopt. De IHI werkwijze voorziet dan in overleg tussen de betrokkenen. Binnen het SWV is “de IHI procedure” een afgestemd stappenplan (zie hoofdstuk 5). Hierin staat steeds de volgende vraag centraal: “Hoe kan de leerkracht het beste worden ondersteund bij zijn handelingsgerichte houding t.a.v. de ondersteuningsbehoefte van de betreffende leerling?” Soms zijn hier ook specialisten bij betrokken.

Binnen Zoetermeer is afgesproken dat vanuit het SWV de IHI procedure ondersteund wordt, door middelen over te hevelen aan de scholen en door expertise te bieden binnen de IHI procedure. De expertise vanuit SBO en SO wordt in de IHI procedure veelal geboden door de AB-ers van de besturen Unicoz en Opoz en een gedragswetenschapper van de cluster 4 school (Musketier) en de AB-ers van de AED, Loodsboot en Musketier.

Als samenwerkende partners leggen besturen en het SWV verantwoording aan elkaar af over de uitvoering van de basisondersteuning (zie hoofdstuk 5).

Onder de basisondersteuning hoort ook de ondersteuning van leerlingen met dyslexie. Voor hen zijn dyslexietrainingen met ondersteunende software beschikbaar. Het SWV faciliteert sinds 5 jaar dyslexietrainingen voor de VO scholen. Sinds 2020 kunnen ook leerlingen van groep 7 en 8 op PO scholen deze training volgen. Hierdoor kunnen leerlingen met dyslexie al tijdens de PO periode beter voorbereid worden op het omgaan met hun dyslexie en het kunnen gebruiken van de ondersteunende software. De trainingen bestaan uit psycho-educatie en het leren werken met het

ondersteunende programma Kurzweil. In de komende planperiode wordt de inzet van het Kurzweil programma geëvalueerd. In de afgelopen jaren zijn er meerdere programma's en hulpmiddelen op de markt gekomen die dyslexie leerlingen kunnen ondersteunen. Het Kurzweil programma is het meest uitgebreid, maar voor PO leerlingen zijn niet alle opties die Kurzweil biedt nodig. Omdat ondersteuning van dyslexie tot de basisondersteuning behoort, worden de kosten doorbelast aan de scholen.

Extra ondersteuning

Sommige leerlingen hebben meer ondersteuning nodig dan de school met eigen mogelijkheden kan bieden. In dat geval spreken we van extra ondersteuning. Binnen het samenwerkingsverband zorgen we ervoor dat deze leerlingen de juiste extra ondersteuning krijgen aangeboden. Dat kan door inschakeling van ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school (een arrangement) of door (tijdelijke) plaatsing op een andere school. De inzet van extra ondersteuning verloopt altijd via een IHI-overleg, waaraan altijd de ouders en ter zake deskundigen deelnemen.

Binnen het SWV is op een aantal locaties extra onderwijsondersteuning beschikbaar. Daardoor kunnen zij leerlingen met extra onderwijsbehoeften goed onderwijs bieden. Speciale arrangementen in Zoetermeer voor leerlingen tot 12 jaar betreffen onder andere:

- Een gericht aanbod voor hoogbegaafde leerlingen
- Schakelklassen voor (VVE) leerlingen, die extra taalondersteuning nodig hebben
- Zorg-onderwijs arrangementen (Zoja)
- NT2/taalklassen voor nieuwkomers

Het onderwijs aan nieuwkomers is geen onderdeel van passend onderwijs en daarmee valt het niet onder het SWV. Gemeente en schoolbesturen geven samen vorm aan het onderwijs aan nieuwkomers. Bij veel nieuwkomers is er sprake van gecombineerde problematiek. Naast de taalachterstand hebben zij ook veel meegemaakt. Dan is het mogelijk dat het SWV ondersteuning biedt op die aanvullende problematiek.

Daarnaast zijn er scholen die vroegschoolse educatie aanbieden aan leerlingen in de groepen 1 en 2 die een taalachterstand hebben. In diverse schoolgebouwen zijn Speeltaalhuizen gevestigd, die onder andere voorschoolse educatie aanbieden aan peuters met een taalachterstand.

Arrangementen

Met de Zoetermeerse schoolbesturen is afgesproken dat het SWV aanvullende arrangementen kan aanbieden in bijzondere situaties, dit wordt gefinancierd uit de reserves van het SWV. Het SWV kent de volgende arrangementen:

1. Onderwijsondersteuning, waarmee tijdelijk extra materiaal of begeleiding ingezet kan worden om de leerling in het regulier onderwijs te kunnen houden (OOA).
2. Overbrugging, wanneer er geen plek is in het S(B)O voor een TLV waardige leerling.
3. Doorstroom, bij een overstap van SBO naar regulier basisonderwijs of van SO naar SBO.
4. Fricatie, een bijzondere combinatie van onderwijs en jeugdhulp, waarmee de leerling in het (speciaal) onderwijs kan blijven en uitstroom naar een jeugdhulp/behandelplek en/of thuiszitten wordt voorkomen.

Vanaf 2021 is afgesproken dat de eerste categorie, de onderwijsondersteunende arrangementen (OOA's), die in het verleden door de besturen werden beheerd, nu via het SWV aangevraagd kunnen worden. Het SWV zet hiervoor €21,50 per leerling apart. Op basis van een goed omschreven aanleiding en plan, kan bij de coördinatoren passend onderwijs een OOA aangevraagd worden. De OOA's zijn hiermee minder verbonden met het bestuur en beschikbaar voor alle scholen in

Zoetermeer. In de komende planperiode worden het beleid rondom de OOA's, de criteria en de financiële vergoeding ervan geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Hierbij wordt o.a. gekeken naar een realistische uurprijsvergoeding.

Het SWV wil in Kindkans goed registreren hoeveel arrangementen worden ingezet en wat het effect van die ondersteuning is. Hiermee wordt bijgedragen aan het kwaliteitssystem (zie hoofdstuk 5). Ook vormen deze cijfers en uitkomsten een goede basis voor het gesprek met scholen en schoolbesturen.

Het beleidsrijk schoolmodel biedt ruimte voor scholen om bredere ondersteuning te ontwikkelen en hier extra gelden voor te ontvangen vanuit het samenwerkingsverband. De inrichting van een dekkend netwerk, ofwel de keuzes voor 'wie doet wat', worden gemaakt vanuit visie. Iedere school legt zich vast op haar eigen ondersteuningsprofiel en is hierop aanspreekbaar. Op basis van ieders profiel worden middelen over de scholen verdeeld. Hoe breder de ondersteuning die een school biedt, hoe ruimer het budget dat de school hiervoor ontvangt.

Diepte ondersteuning

Diepte ondersteuning vindt plaats in het SBO en SO. Wanneer de onderwijsbehoefte van de leerling groter is dan de reguliere scholen kunnen bieden, dan wordt overwogen of een (tijdelijke plaatsing op een) SBO of een SO school meer passend is voor de leerling. Dit is geborgd in de IHI werkwijze. Vanuit het IHI wordt door alle betrokkenen gezamenlijk een voorgenomen besluit tot toelaatbaarheid afgesproken. De toelaatbaarheid wordt bepaald door het samenwerkingsverband.

Projecten

Het SWV ondersteunt in het PO vier projecten rondom passend onderwijs:

- Implementatie Kindkans en kwaliteitszorg
- HB (meer- en hoogbegaafdheid) project
- EGOZ (expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer)
- Dyslexie

Implementatie Kindkans en kwaliteitszorg

Onderdeel van het ondersteuningsplan is een kwaliteitsslag op het groeidocument en de IHI procedure. Er is gezocht naar een digitaal groeidocument waarbij één kind één plan ingevoerd kan worden binnen de voorwaarden van de AVG. Binnen het SWV is daarnaast behoefte aan goede borging van de TLV procedure en aan inzichtelijke cijfers over euro's en uren voor de verantwoording van de inzet van arrangementen. Een werkgroep van leerkrachten, IB-ers en medewerkers van het SWV heeft zich hierover gebogen en na grondig onderzoek uiteindelijk gekozen voor Kindkans. De implementatie van Kindkans is gestart in augustus 2020. Door corona zijn de trainingen in eerste instantie doorgeschoven. Tijdens de tweede lockdown zijn veel trainingen digitaal uitgevoerd. In februari en maart 2021 zijn ook medewerkers van het SWV getraind. De cijfers uit Kindkans worden overgenomen door Perspectief op School (POS) en vormen daarmee de basis voor het kwaliteitszorgsysteem (zie verder hoofdstuk 5).

HB project

In januari 2020 zijn twee ambulante begeleiders begonnen om de scholen te begeleiden in het verbreden van de HB kennis en vaardigheden. Het uitgangspunt in het PO is dat alle scholen in staat zijn om HB leerlingen goed te ondersteunen, naast de drie (wellicht vanaf 2022, vier) HB profienscholen. De AB-HB-ers zullen bij alle scholen een niveaubepaling doen. Bij scholen die hiermee verder aan de slag willen, kunnen zij teamtrainingen geven. Eén van de AB-HB-ers is gespecialiseerd in de doelgroep "dubbel bijzonder", d.w.z. leerlingen met kenmerken van (hoog) begaafdheid in combinatie met waarneembare aanvullende problematiek (leer- en/of gedragsproblemen). In 2020-2021 volgen 33 medewerkers van de scholen een opleiding voor talentbegeleider. In het schooljaar erop zullen nog meer medewerkers de scholing volgen. Het project wordt gefinancierd vanuit de landelijke HB subsidie in de periode 2019-2023.

Expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer (EGOZ)

Schoolbesturen en het SWV hebben afgesproken dat de expertise uit het SO en SBO in Zoetermeer beter verbonden moet worden om te komen tot een dekkend netwerk van voorzieningen. We gaan hierbij uit van een doorgaande lijn vanaf de voorschool KDC, via SO en SBO tot aan het VSO. Het expertisenetwerk heeft als doel: het versterken, verbinden en vergroten van het dekkend netwerk van gespecialiseerd onderwijs ingebed in het totaal van onderwijsondersteuning binnen Zoetermeer (PO&VO). Het project is in 2020 gestart met de verbinding van SO en SBO directeuren. In de komende planperiode zal het uitwerken van een visie op gespecialiseerd onderwijs samen met schoolbesturen en ketenpartners een belangrijke volgende stap zijn. Hierbij wordt sterk ingezet op een goede verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.

Dyslexie

Het SWV Zoetermeer ondersteunt en faciliteert de begeleiding van leerlingen met dyslexie. Het SWV organiseert de trainingen en biedt ICT ondersteuning bij het gebruik van Kurzweil op de scholen en thuis. Voor de trainingen werken we samen met Quadraat-Leiden en voor het gebruik van Kurzweil met Lexima. Voor het dyslexie onderzoek in het PO hebben sommige besturen een samenwerking met OnderwijsAdvies.

Door deze ondersteuning voor dyslectische leerlingen te organiseren en faciliteren op het niveau van het SWV wordt het mogelijk om leerlingen van verschillende scholen samen te trainen, wat een

positief effect kan hebben op het leren omgaan met deze beperking. Een onderdeel van de training is psycho-educatie en dit onderdeel is van toegevoegde waarde gebleken. In de expertgroep worden vraagstukken bovenscholings opgepakt. Daarnaast wordt door de gezamenlijke afname een kostenbesparing gerealiseerd. In 2020-2021 zal een expertgroep dyslexie uit PO en VO onderzoeken welk systeem voor ondersteuning van het leesproces het meest geschikt is voor de doelgroep. Dyslexie is onderdeel van de basisondersteuning, daarom worden de kosten doorbelast aan de schoolbesturen. Dyslexie onderzoeken bij OnderwijsAdvies worden gefinancierd vanuit de jeugdhulp.

Ambities ondersteuning en projecten

In kaart brengen en ontwikkelen van het aanbod van basisondersteuning

Alle scholen bieden de basisondersteuning, afspraken over inhoud basisondersteuning zijn eenduidig, verhogen van het niveau van de basisondersteuning

- Door inzet perspectief op school (POS) zijn de afspraken over basis-/extra ondersteuning geconcretiseerd.
- Alle scholen voldoen aan 100% van de afspraken over de basisondersteuning
- De HB profielscholen bieden gespecialiseerd aanbod voor meer- en hoogbegaafdheid en alle scholen hebben de beschikking over expertise meer- en hoogbegaafdheid
- Alle scholen hebben een aanbod voor leerlingen met gedragsproblemen
- Alle betrokkenen zijn tevreden met het IHI overleg
- De dyslexietraining wordt positief gewaardeerd, de ondersteunende software wordt geëvalueerd en indien nodig wordt een alternatief gevonden.
- De scholen binnen het SWV zorgen voor een dekkend netwerk, indien nodig in afstemming met de samenwerkingsverbanden in de regio.

In kaart brengen en ontwikkelen van de inzet extra ondersteuning

Scholen zijn aan zet om de extra ondersteuning vorm te geven vanuit de middelen voor passend onderwijs die zij van het SWV ontvangen. Scholen die dat willen en kunnen, kunnen een breder profiel inrichten waarmee ze meer leerlingen passend onderwijs kunnen bieden. Het SWV ondersteunt de extra ondersteuning met het schoolondersteuningsteam. Het SWV coördineert het dekkend netwerk aan extra ondersteuning stadsbreed en/of per wijk.

Advies vanuit Coördinator Passend Onderwijs (CPO) wordt positief gewaardeerd door ouders en scholen. Begeleiding vanuit het SWV door ambulante begeleiders c13 en 4 wordt positief gewaardeerd door ouders, scholen en leerlingen.

In het project EGOZ (expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer) wordt expertise over extra onderwijsondersteuning verbonden, vermeerderd en beschikbaar gesteld voor het hele onderwijs in Zoetermeer.

Registreren van de inzet en effectiviteit van arrangementen

In Kindkans wordt dit geregistreerd. Bij de inrichting van Kindkans wordt extra aandacht gegeven aan het effect van de inzet van arrangementen.

H5 Toewijzing, verantwoording en kwaliteitszorg

De IHI-werkwijze

In Zoetermeer zijn duidelijke afspraken over de werkwijze om extra ondersteuning toe te delen aan leerlingen. Dit heet de IHI-werkwijze. Integraal Handelingsgericht Indiceren. De IHI-werkwijze is een stappenplan dat als leidraad dient. Een animatie van de IHI werkwijze, staat op de website van het SWV www.swvzoetermeer.nl

In de afgelopen jaren is sterk ingezet op het borgen van de IHI werkwijze. Een belangrijk uitgangspunt daarbij was “we praten niet over papieren kinderen”. Dit betekent dat iedereen die over het kind praat, het kind ook kent of geobserveerd heeft. In de IHI werkwijze is het erg belangrijk dat ouders vanaf het begin aan tafel zitten en als volwaardig partner meepraten over de ondersteuningsbehoeften van hun kind.

Met de IHI werkwijze is veel bereikt, uniformiteit in werken, afstemming met ouders, het kind kennen. In 2021 wordt de IHI procedure verder aangescherpt. Daarbij wordt nogmaals kritisch gekeken naar wet en regelgeving, de rol van betrokken professionals, de rol van ouders en de rol van het samenwerkingsverband en hoe de IHI werkwijze nog preventiever ingezet kan worden.

In IHI staan twee vragen centraal:

- Wat is nodig in het belang van deze leerling?
- Hoe kan de leerkracht het beste worden ondersteund bij zijn/haar handelingsgerichte houding t.a.v. de ondersteuningsbehoefte van de betreffende leerling?

Met de IHI werkwijze willen we zoveel mogelijk preventief werken. Hoe eerder een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt gesignaleerd, des te groter is de kans dat hier goed aan tegemoet gekomen kan worden. In de IHI werkwijze hebben de ouders een centrale rol. Zij zijn zeer belangrijk in het vinden van de juiste ondersteuning voor de leerling.

De IHI werkwijze is omschreven als een cumulatief proces. Als stap 1 niet voldoende effect heeft, volgt stap 2, als dat ook niet voldoende effect heeft, volgt stap 3 en zo verder:

1. De leerkracht is de centrale professional, die op basis van de noodzakelijke competenties de leerlingen in zijn/haar groep handelingsgericht stimuleert, volgt, observeert en begeleidt. Het is de leerkracht, die in een zo vroeg mogelijk stadium bij de ouders/verzorgers ‘aan de bel moet trekken’ wanneer de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling daartoe aanleiding geeft.
2. In goed overleg tussen de leerkracht en de ouders/verzorgers – waar mogelijk met inschakeling van de leerling zelf – wordt op basis van handelingsgericht werken in een zo vroegtijdig mogelijk stadium een zo passend mogelijk ondersteuningsaanbod gerealiseerd.
3. De leerkracht en de ouders/verzorgers krijgen advies en ondersteuning van de IB’er, onder meer n.a.v. leerling(zorg)besprekingen.
4. Wanneer de ondersteunings- c.q. zorgbehoefte verder reikt dan alleen het onderwijs, wordt de SMW’er ingeschakeld.
5. Afhankelijk van de situatie vindt er IHI-overleg plaats met en tussen diverse professionals op basis van ‘alle deskundigheid aan de voorkant’. Dan kan bijv. een ambulante begeleider uit SBO of SO, de coördinator passend onderwijs van het SWV en/of de directeur aanschuiven.
6. Indien er nadrukkelijk sprake is van multi-problematiek en er moet worden toegewerkt naar 1 gezin – 1 plan voert de SMW’er (of andere betrokkene) de domeincheck uit, d.w.z. alle domeinen worden op een methodische manier uitgevraagd. Een melding in de verwijzingsindex kan

onderdeel zijn van de domeincheck. Zowel de domeincheck als een melding in de verwijzingsindex kan ook al eerder in het proces uitgevoerd worden.

7. Ter voorbereiding op de ontwikkeling en uitvoering van een '1 gezin – 1 plan' wordt een rondetafelgesprek georganiseerd, onder leiding van de aangewezen zorgcoördinator (zie toelichting hieronder).
8. Er wordt één plan gemaakt waarin de verschillende aanbieders van onderwijsondersteuning en evt. ook zorgondersteuning hun doelen en evaluaties opnemen.
9. Gedurende het ondersteunings- c.q. jeugdhulptraject bewaakt de IB-er de onderwijskundige ontwikkeling van de leerling en de uitvoer van de onderwijskundige ondersteuning (intern gericht). De jeugdhulpaanbieder voert regie op het hulpverleningstraject (extern gericht). In gezamenlijke evaluaties met alle betrokkenen wordt de voortgang op het gezamenlijke plan gevolgd.
10. Soms wordt gedurende de uitvoering van het plan duidelijk dat de huidige school niet langer als passend kan worden beschouwd. De betrokken professionals kunnen dan, in afstemming met ouders, adviseren de leerling te plaatsen op een school voor speciaal (basis) onderwijs. Er wordt een voorgenomen besluit tot afgifte TLV SBO of SO geformuleerd door een onafhankelijk deskundige professional.

Vervolgens wordt het advies naar het TLV secretariaat gestuurd, waar het wordt beoordeeld door een tweede deskundige professional. Vervolgens wordt door het TLV secretariaat (gemandateerd door het bestuur van het SWV) het besluit tot de TLV genomen.

De rol van "de aangewezen zorgcoördinator" in het IHI is niet helder. Wanneer een (jeugd)zorgmedewerker betrokken is, is in Zoetermeer afgesproken dat deze de regie op zich neemt voor het jeugdhulptraject. Voor het onderwijs gerichte ondersteuningstraject blijft een onderwijsprofessional verantwoordelijk. De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het plan, de beschrijving van de doelen en de evaluatie van de voortgang, is niet voldoende geborgd en rollen en taken zijn onduidelijk.

Wanneer er een TLV wordt toegekend is het voor ouders en scholen niet voldoende duidelijk wat het vervolg is. Welke keuze ouders wel of juist niet hebben, wat er gebeurt als er geen plek is in het S(B)O, wanneer de leerling over kan stappen naar de nieuwe school, wat daarvoor nodig is, deze zaken moeten opgenomen worden in een "routekaart" die helder is voor ouders en scholen. Daarbij moeten taken, rollen en vooral regie/regisseur eenduidig en gezamenlijk belegd worden.

Criteria TLV

De wet bepaalt dat een SWV onder andere tot taak heeft te beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het SO of het SBO. Deze beoordeling vindt plaats op verzoek van het bevoegd gezag van de school waar de leerling is ingeschreven of is aangemeld (dus niet op verzoek van ouders). Bij het nemen van een besluit over de TLV moet het SWV zich laten adviseren door deskundigen.

Ouders kunnen bezwaar maken tegen een TLV-besluit als ze het er niet mee eens zijn. De wet schrijft voor dat een bezwaarschrift moet worden voorgelegd aan een bezwaaradvies commissie (GPO, LBT). In de komende planperiode zullen de criteria voor toewijzing TLV en de gevolgde procedure nader onderzocht worden en gelegd worden langs de wettelijke criteria. Daarbij is beperking van de administratieve lasten voor scholen en het SWV een belangrijk aspect.

Wijkgerichte aanpak

Het SWV Zoetermeer wil de samenwerking tussen scholen in de wijken ondersteunen. Ook willen we aansluiten bij de wijk-inrichting van de ondersteuning van ouders/opvoeding en jeugdhulp. Het SWV organiseert al meerdere jaren wijkbijeenkomsten waar (jeugd)hulpprofessionals en IB-ers van de

scholen uit de wijken elkaar ontmoeten en kennis delen. In augustus 2020 heeft het SWV haar eigen ondersteuning, door de coördinatoren passend onderwijs en door de HB-experts, ook wijkgericht ingericht. We sluiten hierbij aan bij de wijkgerichte benadering uit de concept Kadernotitie Huisvesting PO en S(B)O van september 2020. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft of vastloopt op de eigen school en een andere school een beter vervolg lijkt te zijn, dan wordt altijd eerst in de wijk gekeken of er een andere BAO school is waar de leerling passend onderwijs geboden zou kunnen worden.

We willen de samenwerking van scholen in de wijk versterken. In sommige wijken staan scholen met een bijzonder onderwijsconcept of scholen die specifieke ondersteuning bieden, die niet in andere wijken staan. Dit geldt ook voor het SBO en SO. Ook voor deze scholen is het goed om hun expertise in de wijk te delen. Wanneer ouders specifiek gekozen hebben voor een school met een bepaald onderwijsconcept, moet dit meegenomen worden in het zoeken naar een alternatief.

Beleid Doorstroom van S(B)O naar BAO

Binnen de IHI-procedure vormt een uitgangspunt, dat leerlingen zo lang en verantwoord mogelijk passend onderwijs blijven volgen op een reguliere (thuisnabije) basisschool. Wanneer echter in onvoldoende mate tegemoet kan worden gekomen aan de instructie- en ondersteuningsbehoefte van leerlingen, komt plaatsing op een speciale onderwijsvoorziening aan de orde.

Als een leerling een passende plek krijgt op een speciale onderwijsvoorziening (SBO of SO) dan blijft altijd de mogelijkheid open dat deze leerling op enig moment weer in aanmerking komt voor terugplaatsing naar de reguliere school. Binnen de IHI-procedure zal steeds worden afgewogen waar de betreffende leerling in het kader van passend onderwijs het beste op zijn/haar plek is.

'Tijdelijke plaatsing' binnen een speciale onderwijssetting vormt ook een onderwijsarrangement binnen het samenwerkingsverband. In een dergelijke situatie vormt een afweging m.b.t. een (mogelijke) terugplaatsing naar de reguliere school onderdeel van het ondersteuningstraject.

In de IHI-procedure wordt de ontwikkeling van de leerling nauwgezet gevolgd in samenwerking met de ouders. Minimaal één keer per jaar vindt binnen het SBO of SO een zorgvuldige afweging plaats of een leerling teruggeplaatst kan worden naar het regulier onderwijs. Daarbij komt ook aan de orde op welke wijze een eventuele terugplaatsing al of niet gefaseerd kan worden gerealiseerd. Het SWV kent sinds januari 2021 doorstroomarrangementen. Wanneer een leerling doorstroomt van SO naar SBO/BAO of van SBO naar BAO dan krijgt de ontvangende school een geldbedrag om extra ondersteuning in te zetten (materieel of personeel) om de leerling goed te begeleiden.

Verantwoording

In het ondersteuningsplan 2017-2021 is beschreven dat met de overheveling van gelden naar de schoolbesturen, ook de verantwoording over de inzet van die middelen werd overgeheveld. Dit betekent dat in het jaarverslag van het schoolbestuur opgenomen wordt hoe de middelen ingezet zijn. Daarnaast werd jaarlijks bij de scholen opgevraagd waar zij de budgetten die zij ontvingen aan uitgeven.

De meeste scholen geven aan dat ze de budgetten voor passend onderwijs uitgeven aan extra fte voor IB, RT of onderwijsassistent, gekoppeld aan het OPP van de leerling. Sommigen zetten een combinatie van fte en arrangementen, materiaal, scholing in. Een beperkt aantal scholen geeft aan niet te weten waar het voor ingezet wordt.

De meeste scholen geven aan dat de middelen voor passend onderwijs niet geormerkt zijn. Scholen houden echter wel bij wat het budget is voor passend onderwijs en waar ze dit aan uitgeven. De budgetten van de school worden steeds inzichtelijker voor de schooldirecteuren. Ook op bestuursniveau wordt het budget niet expliciet geormerkt in de begroting. De besturen zetten de middelen o.a. in voor scholing van medewerkers en voor ambulante begeleiders op bestuursniveau en medewerkers kwaliteit en ontwikkeling.

In de nieuwe planperiode zal het SWV samen met de schoolbesturen en de scholen een nieuwe systematiek ontwikkelen voor de verantwoording van de middelen, waarbij ook vooraf de inzet van middelen begroot wordt. Hiermee wordt de inzet van middelen transparanter en kunnen de schoolbesturen en het bestuur van het SWV beter sturen op het vormgeven van passend onderwijs in Zoetermeer. Hier wordt verder op ingegaan in de financiële paragraaf (hoofdstuk 9).

Kwaliteitszorg

Aanleiding

In de ondersteuningsplannen van zowel het SWV PO als het SWV VO wordt voor het kwaliteitsbeleid verwezen naar het Toezichtskader van de onderwijsinspectie en naar de landelijke afspraken over passend onderwijs. In beide plannen is opgenomen dat het SWV op zoek zal gaan naar een werkend kwaliteitszorgsysteem om de kwaliteit van de dienstverlening beter te monitoren en te verantwoorden. De doelen uit de ondersteuningsplannen en de bevindingen van de onderwijsinspecteur zijn gezamenlijk aanleiding geweest om een kwaliteitszorgsysteem op te zetten dat past bij het SWV Zoetermeer en werkt voor zowel het PO als het VO.

Het SWV heeft ervoor gekozen om voor het SWV VO en het SWV PO met één systeem van kwaliteitszorg te werken en dat te borgen in het digitale platform van Perspectief op School. Hieronder beschrijven we het kwaliteitszorgsysteem van het SWV Zoetermeer. Het inrichten van het systeem is ondersteund door Perspectief op School (POS). Verder is gebruik gemaakt van whitepapers en een webinar van het steunpunt passend onderwijs en de PO raad en VO raad:

- *Webinar steunpunt passend onderwijs: Kwaliteitszorg (Inspectie, februari 2021)*
- *Kwaliteitszorg in samenwerkingsverbanden (B&T, april 2020).*
- *Handreiking voor het verbeteren van de kwaliteit van beleidsdocumenten samenwerkingsverbanden PO/VO (Infinite, maart 2020).*
- *Leidinggeven aan kwaliteit in Samenwerkingsverbanden (B&T, oktober 2016).*

Kwaliteitszorgsysteem

Bij het bewaken van de kwaliteit in passend onderwijs gaat het om inzicht in de cijfers en het gesprek over die cijfers (zie figuur 1 hieronder).

In ons systeem van kwaliteitszorg geven indicatoren inzicht in de cijfermatige ontwikkeling en vervolgens gaan we hierover in gesprek. Het gesprek, waarin de cijfers geduid worden en doelen mogelijk bijgesteld worden, is in ons systeem net zo belangrijk als het cijfermatig inzicht. In figuur 1 wordt aangegeven dat passend onderwijs gaat over levens van kinderen, die staan voorop. Er gaat veel geld om in passend onderwijs, dus onze maatschappelijke opdracht is om dat kwalitatief goed te besteden. We moeten ons hierover verantwoorden en ook zorgen dat we niet stil blijven

staan, dus blijven innoveren. Passend onderwijs vereist een goede samenwerking met ketenpartners (inclusief gemeente en jeugdhulp).

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de “harde cijfers” en de “zachte kant” van evaluatie en tevredenheid. Door de cijfers en evaluatie in een PDCA cyclus te plaatsen, de ontwikkelingen in kaart te brengen en het gesprek erover te voeren, ontstaat een werkend kwaliteitszorgsysteem.

Cijfers

In 2019-2020 is in het VO ervaring opgedaan met “Perspectief op school”, afgekort “POS”, als instrument om een eenduidig, digitaal SOP op te stellen en om het onderzoek naar het dekkend netwerk verder vorm te geven. POS kent meerdere dashboards waarin informatie vanuit verschillende systemen samen gepresenteerd wordt. Bijvoorbeeld de informatie over leerlingaantallen uit de Kijkglazen, over TLV’s uit Kindkans en over thuiszitters uit het inspectieformat, maar ook financiële informatie over begroting en uitputting. In POS staan ook de speerpunten, doelen en activiteiten voor het SWV opgenomen. Er rolt een jaarplan uit waarmee de kwaliteitszorgcyclus geborgd is. POS wordt in 2021 ook ingezet voor het SWV PO.

De financiële kwartaalrapportages zullen twee keer per jaar aangevuld worden met een rapportage op de KPI’s uit het kwaliteitszorgsysteem, zoals leerlingstromen, afgegeven TLV’s, (dreigende) thuiszitters, etc. Hiermee wordt een regelmatige feedback-loop ingesteld waarbij aan de RvT en deelnemersraden wordt gerapporteerd over de (cijfermatige) ontwikkeling. Vanzelfsprekend komen deze gegevens vervolgens ook in het bestuurlijk jaarverslag.

Evaluatie

In POS worden de doelen, de KPI’s (kritische prestatie indicatoren) en de bijbehorende acties opgenomen. Daarin gaat het niet alleen over de cijfers, maar ook om de ervaren tevredenheid over de dienstverlening. Voor de evaluatie van tevredenheid kunnen instrumenten ingezet worden, maar evaluatie kan ook plaatsvinden in een regulier overleg, waarbij een actielijst voor het vervolg in de PDCA cyclus opgenomen wordt.

Bij het evalueren van doelen is het belangrijk om niet alleen te kijken of het doel behaald is, maar ook of de benodigde acties uitgevoerd zijn. In POS wordt bij elk doel (“speerpunt”) met een “stoplichtcode” aangegeven of dit behaald (groen), deels behaald (oranje) of niet conform de standaard (rood) behaald is.

Deelgebieden kwaliteitszorgsysteem

In het paper *Handreiking voor het verbeteren van de kwaliteit van beleidsdocumenten samenwerkingsverbanden PO/VO* wordt aangeraden om de doelen van het SWV te rubriceren. We maken daarbij gebruik van de indeling uit het white paper *“Leidinggeven aan kwaliteit in samenwerkingsverbanden”* (B&T), die ook gehanteerd wordt door POS.

De wettelijke verantwoordelijkheden zijn onderverdeeld in *interne bureau verantwoordelijkheden*. Dit zijn taken waarvoor het SWV verantwoordelijk is, en die elk SWV zelf uit moet voeren. Daarnaast zijn er *netwerk verantwoordelijkheden*. Dit zijn taken die alleen samen met het netwerk uitgevoerd kunnen worden, bijv. samen met scholen of met gemeente.

Onder de verantwoordelijkheden vallen verschillende processen, die zijn hieronder weergegeven.

Interne bureau verantwoordelijkheid	Netwerk verantwoordelijkheid
Proces van toewijzing van extra ondersteuning (TvO)	In kaart brengen en ontwikkelen van het aanbod van (basis)ondersteuning
Proces van verwijzing en plaatsing leerlingen in het speciaal onderwijs (incl. TLV aanvraag en goedkeuring)	In kaart brengen en ontwikkelen van de inzet extra ondersteuning
Proces van bezwaar ten aanzien van TvO en TLV proces	In kaart brengen en ontwikkelen van verwijzing en deelname speciaal onderwijs
Proces voor afstemming met het sociaal domein	In kaart brengen en ontwikkelen van leerlingstromen tussen regulier en speciaal en daarbinnen (in-, op-, af-, door-, uitstroom)
Proces van begroting en jaarverslaglegging over rechtmatige en doelmatige inzet van middelen	In kaart brengen en reduceren van verzuim en thuiszitter

In bijlage 6 staan per speerpunt doelen, indicatoren en activiteiten benoemd. De versie voor PO is daar waar mogelijk gelijk aan die voor VO, waardoor een vergelijking en verdere afstemming, maar ook leren van elkaar, goed mogelijk is.

Klachtenprocedure

Het SWV wil laagdrempelig toegankelijk zijn voor klachten of problemen. En vanzelfsprekend horen wij het ook graag als onze scholen, ouders en leerlingen tevreden zijn. In de komende periode zullen verschillende tevredenheidsmetingen gedaan worden (zie bijlage kwaliteitszorg).

Ouders kunnen zich bij een verschil van mening met school aangaande passend onderwijs voor advies wenden tot de Coördinator Passend Onderwijs. Mocht dit niet tot een oplossing leiden, dan kunnen de ouders zich voor advies wenden tot de bestuurder van het samenwerkingsverband via infopo@swvzoetermeer.nl.

We gaan uit van samenwerking en afstemming met ouders. Toch kan het in het belang van het kind nodig zijn dat een school zonder toestemming van ouders een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvraagt bij het SWV. Dat mag de school wettelijk doen. Als de school een TLV voor een leerling heeft ontvangen en ouders zijn het hiermee niet eens, dan kunnen zij, uiterlijk binnen zes weken na afgifte van de TLV, een bezwaarschrift met uw motivatie sturen naar de bestuurder van het samenwerkingsverband via infopo@swvzoetermeer.nl

Ouders kunnen zich kosteloos laten ondersteunen door het landelijk onderwijsconsulententeam, een team van onafhankelijke deskundigen. Zij kunnen adviseren en bemiddelen en zijn bereikbaar via info@onderwijsconsulenten.nl.

Na ontvangst van uw bezwaarschrift nodigt de bestuurder van het samenwerkingsverband ouders binnen drie weken uit voor een overleg. Zij worden dan in de gelegenheid gesteld het bezwaarschrift mondeling toe te lichten. Tijdens dit overleg wordt hen eveneens toestemming gevraagd het dossier inclusief de bijbehorende informatie aan twee andere deskundigen te sturen.

De twee andere deskundigen beoordelen het bezwaarschrift en het dossier. In de beoordeling wordt afgewogen of uw bezwaar nieuw licht op de situatie werpt en/of er redenen zijn het besluit over de

Toelaatbaarheid te heroverwegen. De beoordeling wordt vastgelegd in een verweerschrift op uw bezwaar. Hierna neemt de bestuurder van het samenwerkingsverband een beslissing op het bezwaar en het verweerschrift. (Het samenwerkingsverband heeft (volgens de WPO18a, lid 12) voor het nemen van een beslissing een termijn van 12 weken na ontvangst van uw bezwaarschrift).

Wanneer de bestuurder van het samenwerkingsverband het besluit handhaaft en ouders zijn het daar niet mee eens dan wordt de [Landelijke Bezwaar- en Adviescommissie te Utrecht](#) ingeschakeld. Wanneer ouders het niet eens zijn met de uitspraak van de landelijke bezwaar en adviescommissie, dan kunnen zij de procedure voortzetten door middel van een gerechtelijke procedure, waarbij zij een rechter verzoeken uitspraak te doen. Ouders hebben eveneens de mogelijkheid hun klacht voor te leggen aan het college voor mensenrechten en gelijke behandeling (voorheen de Commissie Gelijke Behandeling).

Het SWV is aangesloten bij diverse geschillencommissies, te weten:

- Arbitragecommissie SWV Passend Onderwijs
- Geschillencommissie OOGO
- Geschillencommissie Passend Onderwijs
- Geschillencommissie ontwikkelingsperspectieven
- Geschillencommissie medezeggenschap

Ambities processen en kwaliteit

Transparant en correct

- De procedures zijn transparant, TLV afgifte is tijdig en juist.
- Route en mogelijkheden na afgifte TLV zijn duidelijk voor ouders en scholen.
- Bezwaren en klachten worden correct afgehandeld.
- De IHI werkwijze wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
- De inzet en verantwoording van middelen van het SWV door de scholen is transparant en levert geen onnodige bureaucratie op en is ingericht in Perspectief op School.
- Het kwaliteitszorgsysteem is volledig ingericht en werkt goed.

Monitoren, evalueren en waar nodig bijstellen van het proces van

- toewijzing van extra ondersteuning (TvO),
- verwijzing en plaatsing leerlingen in het speciaal onderwijs (TLV)
- bezwaar ten aanzien van TvO en TLV proces.

H6 Samenwerking met ouders en leerlingen

De ouders van leerlingen vervullen binnen passend onderwijs een essentiële rol. Zij nemen dan ook een centrale plaats in binnen de IHI-werkwijze. Ouders beschikken over veel en waardevolle informatie over wat hun kind kan en wat het lastig vindt. Tenslotte zien ouders hun kind de hele dag in allerlei situaties terwijl de leerkracht de leerling doorgaans alleen in een beperkte periode en in een schoolse setting ziet. Daarnaast is vanuit de visie van het SWV en de wetgeving de instemming van ouders met de procedure en de te zetten stappen nodig.

Door ouders direct mee te nemen in de (extra) onderwijssteuning die hun kind nodig heeft, wordt voorkomen dat ouders ineens voor grote beslissingen komen te staan, zoals plaatsing op een andere school of op het S(B)O. Wettelijk is het mogelijk om een TLV aan te vragen zonder toestemming van ouders, in de praktijk komt dit gelukkig vrijwel nooit voor. Ouders, school en het

samenwerkingsverband hebben immers één groot gezamenlijk belang: het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

De coördinatoren passend onderwijs (CPO) worden bij IHI betrokken wanneer de interne handelingsadviezen onvoldoende effect opleveren. De CPO is een belangrijke schakel wanneer gedacht wordt aan een andere school. Daarbij heeft de CPO regelmatig ook een bemiddelende taak in de afstemming tussen school en ouders. De CPO kent de sociale kaart en de mogelijkheden van de scholen en kan zo ouders meenemen in het gezamenlijk nadenken over de beste plek voor het kind.

Naast de actieve betrokkenheid van ouders bij de ondersteuning van hun kind, hebben ouders ook een aantal formele rechten in de trajecten van ondersteuningstoewijzing namelijk:

- Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het groeidocument.
- Ouders hebben de mogelijkheid van het indienen van klachten, bezwaar en beroep (zie H5).

Op alle scholen wordt gewerkt aan versterking van de driehoek leerling-ouders-leerkracht. Waar mogelijk zal deze ontwikkeling vanuit het samenwerkingsverband worden gestimuleerd. Ook de implementatie van Kindkans (zie bij punt 1) kan hieraan bijdragen. In Kindkans kan informatie opengesteld worden voor derden, zoals ouders of bijv. een jeugdhulpprofessional. Daarmee krijgt 1-kind-1-plan invulling. In 2020-2021 wordt gestart met een evaluatie van de tevredenheid van ouders over de IHI procedure en de begeleiding door het SWV.

Wanneer ouders de Nederlandse taal niet of niet voldoende beheersen, wordt door scholen regelmatig een tolk ingezet, doorgaans via de tolkentelefoon. In de IHI werkwijze is het erg belangrijk dat alle betrokkenen elkaar goed begrijpen. Voor sommige scholen zorgt de inzet van de tolkentelefoon voor een behoorlijke kostenpost. Samen met de schoolbesturen wordt onderzocht hoe het beleid hierop is en of het SWV hier een rol in kan/moet spelen.

De coördinatoren passend onderwijs hebben regelmatig informatie gedeeld met hun scholen over ontwikkelingen binnen en vanuit het SWV. Die informatie werd indien nodig via de informatiekanalen van de scholen met ouders gedeeld. In 2020-2021 wordt de website van het SWV steeds verder aangevuld. Informatie voor ouders en scholen is te vinden op www.swvzoetermeer.nl. De OPR communiceert ook over de voortgang van het ondersteuningsplan aan collega's en aan ouders (onder meer via de MR). In de gesprekken met ouders binnen de OPR en vanuit "Mijn inbreng" kwam naar voren dat veel ouders de informatie van het SWV onvoldoende duidelijk vonden. Ze vragen concreet om betere routekaarten en toegankelijke informatie. Een belangrijke opdracht aan het SWV is de verbetering van de informatie aan en communicatie met ouders en professionals. Dit betreft verbetering van informatievoorziening op de website, maar ook in het vergroten van het luisterend oor en de uitstraling "wij zijn er voor u". Ouders die onvoldoende of onduidelijke informatie krijgen, voelen zich in de steek gelaten, niet gehoord of raken het vertrouwen kwijt in de school en/of in het SWV. In de komende planperiode wordt hier sterk op ingezet, in afstemming met betrokken ouders binnen het SWV.

Ambities samenwerking leerlingen en ouders

Vasthouden rol ouders en versterken communicatie

- Tevredenheidsmeting IHI
- Implementatie Kindkans 1-kind-1-plan
- Verbeteren informatie website
- Ontwikkelen routekaarten voor ouders
- Een duidelijk informatiepunt en contactpersoon voor ouders
- Onderzoek inzet en beleid tolken(telefoon)

H7 Samenwerken met ketenpartners

Leerrecht en voorkomen thuiszitten

In de evaluatie van passend onderwijs wordt expliciet benoemd dat alle kinderen leerrecht hebben. Wij ondersteunen dat alle kinderen recht hebben op het stimuleren van hun ontwikkeling door onderwijs en/of door jeugdhulp/jeugdzorg. In het landelijk thuiszitterspact is als doel opgenomen dat er geen kind langer dan 3 maanden thuis zit zonder een passende onderwijs(zorg)plek. Daar wordt door het SWV, de gemeente en ketenpartners hard aan gewerkt.

Daarnaast is er een groep kinderen die nog niet op een passende onderwijsplek zitten, die buiten het onderwijs zwerven, terwijl ze wel potentie hebben om te kunnen deelnemen aan het onderwijs. Ze volgen deels onderwijs of een aanbod van dagopvang in combinatie met jeugdzorg. Die groep wordt vaak als “dreigende thuiszitter” geregistreerd. Het identificeren van deze groep en het bieden van passende maatwerkoplossingen is een complexe zaak. Zoals eerder in hoofdstuk 2 aan de orde is gekomen vinden we deze kinderen zeker een doelgroep waar het SWV samen met haar ketenpartners een oplossing voor wil vinden. Hierbij speelt de thuiszitterstafel een belangrijke rol.

Thuiszitterstafel

In het kader van de monitoring van deze problematiek werkt het SWV al jaren met een ‘thuiszitterstafel’ die maandelijks bijeenkomt. Aan het overleg van de thuiszitterstafel nemen deel; de coördinatoren passend onderwijs, JGH, leerplicht, gemeentelijke beleidsadviseur onderwijs en de bestuurder van het samenwerkingsverband. De coördinatie van de tafel ligt bij het SWV. De thuiszitterstafel heeft de volgende functie:

- Registreren (hebben we alle (dreigende) thuiszitters in beeld)
- Monitoren (informatie samenbrengen, welke acties ontbreken, waar zit stagnatie)
- Opschalen (zowel binnen de eigen organisatie als ketenpartners aanspreken als traject stagneert)
- Beleid maken (heldere afspraken en procedures maken, knelpunten wegnemen)

De coördinatoren passend onderwijs van het samenwerkingsverband en de vaste partners van JGH, leerplicht en beleidsadviseurs onderwijs en jeugd van de gemeente Zoetermeer bespreken leerlingen waarvoor niet of heel moeilijk een passende onderwijsplek gevonden kan worden, op de thuiszitterstafel. Zij nemen de casuïstiek niet over van de school maar denken mee en adviseren school en ouders over de (on)mogelijkheden.

Het aantal leerlingen dat dreigt thuis te komen te zitten, dat kortdurend thuiszit, of die niet binnen een onderwijscontext tot leren kan komen is groter dan het officiële aantal getelde thuiszitters. Het werkveldonderzoek “SBO – SO scholen en thuiszitterstafel” uit mei 2020 laat zien dat er behoefte is aan het effectief inrichten van dekkend onderwijsaanbod met jeugdhulp, duidelijke beleidskaders vanuit SWV en gemeente met ruimte voor vernieuwing en een helder mandaat aan het SWV over plaatsing wanneer scholen er samen niet uitkomen. Zie verder hieronder bij “verbinden jeugdhulp”.

Ouders worden door de school geïnformeerd dat de deelnemers aan de thuiszitterstafel de schoolgang van hun kind monitoren en waar mogelijk stimuleren. Het is voor ouders onvoldoende duidelijk wat er besproken wordt op de thuiszitterstafel en wanneer hun kind besproken wordt. Hierover moet meer informatie beschikbaar komen voor ouders. Zowel in het algemeen (website) als over hun kind (via Kindkans).

Voor sommige leerlingen is een onderwijssetting niet de beste plek om tot ontwikkeling te komen. In dat geval kunnen ouders ontheffing van de leerplicht aanvragen. Landelijk is het beeld geschetst dat dit te veel en te makkelijk gebeurt. Vrijstelling wordt echter alleen afgegeven als een kind aantoonbaar niet in staat is onderwijs te volgen binnen het onderwijs of binnen een onderwijsjeugdarrangement. Alleen de ouder kan een beroep doen op vrijstelling, een leerplichtambtenaar toetst dit en vraagt indien nodig een onafhankelijk arts om advies. De

leerplichtambtenaar zal vanuit het 4-ogenprincipe altijd contact opnemen met de school en/of het samenwerkingsverband wanneer gedacht wordt aan ontheffing.

Ontheffing van leerplicht hoeft niet voor altijd te zijn. Het is ook mogelijk dat een leerling eerst tijdelijk in bijv. een behandelsetting zit, waarna hij over voldoende vaardigheden beschikt om vervolgens wel in een schoolse setting te kunnen functioneren. Via de leerplichtambtenaar aan de thuiszitterstafel worden deze leerlingen gevolgd. In de praktijk blijkt dat leerlingen nog wel eens onverwacht uit een behandelsetting terugkomen, waarna ze per direct op zoek zijn naar een onderwijssetting. Wanneer er geen passende plek gevonden kan worden, bijv. omdat het SO en SBO vol zitten, kan dit tot de ongewenste situatie van thuiszitten leiden. Het SWV stemt regelmatig af met ketenpartners om vroegtijdig betrokken te worden bij leerlingen die uit een behandeling- of residentiële setting komen. Dit geldt ook voor kinderen die in een kinderdienstencentrum (KDC) zitten die op zoek zijn naar een school omdat het kind vier jaar wordt.

Voor sommige leerlingen is wellicht ook een andere vorm van onderwijs, of gedeeltelijk een andere vorm een goede oplossing. . Daarbij kunnen ook de “lessons learned” uit de Coronatijd ingezet worden. De mogelijkheden voor afstandsonderwijs of thuisonderwijs zijn in de laatste jaren sterk ontwikkeld en voor sommige leerlingen kan dit een goed (deel) alternatief zijn.

Verbinden jeugdhulp

Scholen voor PO en S(B)O en jeugdhulpverleners en leerplichtambtenaren zijn allemaal bekend met “het gat” tussen jeugdhulp en onderwijs, of tussen onderwijs en jeugdhulp. Leerlingen voor wie onderwijs geen passende plek meer kan bieden, kunnen niet (snel) terecht in jeugdhulp. Leerlingen die uit (gesloten) jeugdhulp komen kunnen niet (soepel) terug naar onderwijs. Het SWV Zoetermeer wil een verbindende rol spelen tussen de aanbieders van jeugdhulp en onderwijs om te onderzoeken wat er wel kan. In 2019-2020 zijn gemeente en het SWV samen opgetrokken in het formuleren van beleid rondom onderwijs-jeugdhulparrangementen. Ook bij de jeugdhulpaanbieder Youz zijn nieuwe “outreaching teams” opgezet die hierbij een rol zouden kunnen spelen. Het SWV wil sterker inzetten op een vroegtijdige verbinding op casusniveau en op het verder vormgeven van deze verbinding in beleid, waarin regie, rol en taken duidelijk verwoord staan.

Het samenwerkingsverband werkt samen met jeugdhulppartners wanneer er naast behoefte aan extra onderwijsondersteuning ook sprake is van een jeugdhulpvraag. Belangrijk is dat de specialisten zich hierbij bij hun eigen expertise houden terwijl zij gezamenlijk de beste oplossing zoeken. Een werkgroep bestaande uit gemeentelijke beleidsambtenaren jeugd en onderwijs, medewerker inkoop en bestuurder SWV gaan vanaf 2021-2022 een ontwerp/plan uitwerken waarmee jeugdhulp in en/of dichtbij het onderwijs georganiseerd kan worden, met rolvaste taken per discipline en zo min mogelijk administratieve en organisatorische drempels. Hierbij wordt samengewerkt met de schoolbesturen van de reguliere en speciale scholen in Zoetermeer. Mogelijk kan de inzet van hulpverlening op met name het SO en SBO preventief werken en daarmee leiden tot een afname van de druk op de jeugdhulp, dagbestedingslocaties en op de wachtlijsten in de jeugdhulp.

Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

Het SWV ontvangt gelden voor het ondersteunen van schoolmaatschappelijk werk op de scholen. Het SWV zet deze gelden door naar de gemeente Zoetermeer. De gemeente Zoetermeer vult dit budget aan en hiermee wordt de SMW-er op de school gefinancierd. De SMW-er op de basisscholen heeft het mandaat om door te verwijzen naar zorg. In de IHI procedure werken de school, SMW-er, ambulante begeleiders en coördinatoren passend onderwijs goed samen. Hierbij wordt vanuit gezamenlijke visie ingezet op verbetering van de zorgstructuur door helderheid te verschaffen over ieders rol binnen de zorgstructuur. Als een ieder zich houdt aan de eigen taak met de bijbehorende expertise zal dit tot een meer effectieve inzet leiden ter ondersteuning van de leerlingen. Sommige scholen financieren vanuit hun eigen budget aanvullende inzet van schoolmaatschappelijk werk.

Samenwerking met de gemeente

Het SWV Zoetermeer kan bogen op een goede relatie met de gemeente Zoetermeer. Gemeente en SWV zetten beide in op preventief werken, direct en laagdrempelig (opvoed)ondersteuning inschakelen en het verbinden van onderwijs en jeugdhulp. Dit gebeurt bijv. in PVO (preventie en verbinding onderwijs en jeugdhulp) en blijkt eveneens uit het gezamenlijk uitgevoerde doelgroeponderzoek, het ontwerp van een voorziening van onderwijs-daghulp, de verbinding van onderwijs en jeugdhulp en bij de gezamenlijke thuiszitterstafel.

Er is regelmatig overleg tussen beleidsmedewerkers van de gemeente op de gebieden onderwijs en jeugdhulp en de bestuurder van het SWV. Hierin wordt de visie op passend onderwijs en jeugdhulp afgestemd en verder vormgegeven. Regelmatig worden ook concrete casussen waarvoor opschaling nodig is besproken. (Zie verder ook de thuiszitterstafel hierboven.)

OOGO

Het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) vindt formeel plaats met de wethouder. Over dit ondersteuningsplan heeft OOGO plaatsgevonden op 1 april 2021. Hierin is overeenstemming vastgesteld over dit plan en over de regiovisie jeugdhulp van de gemeente.

De LEA (Lokaal Educatieve Agenda) komt één tot twee keer per jaar bijeen. Het SWV heeft in het LEA de portefeuilles passend onderwijs en thuiszitters. Momenteel is een voorbereidingsgroep bezig met het opzetten van een nieuwe LEA 2021-2024, hierin wijzigt mogelijk ook de inhoud structuur.

“Meerpunt” is het centrum voor jeugd en gezin (CJG) in Zoetermeer. Zij bieden ouders en professionals informatie en advies over opvoeden, opgroeien en het ouderschap. Het Meerpunt is een samenwerkingsverband tussen organisaties die (steeds meer) integraal met elkaar (samen)werken aan het veilig en gezond opgroeien van jeugdigen in Zoetermeer. Uitgangspunt is het efficiënter en effectiever organiseren van de (preventieve) jeugd- en gezinshulp, waarbij aandacht is voor het versterken van de eigen kracht van de ouders, de jeugdigen en de omgeving. Onder de vlag van Meerpunt wordt ook (ongeveer) twee keer per jaar overlegd met alle “Meerpuntpartners”: de aanbieders van opvang, ondersteuning, onderwijs of behandeling aan jongeren. In dit overleg worden knelpunten en beleidsontwikkelingen besproken. Het overleg wordt voorgezeten door de wethouder Jeugd. In het afgelopen jaar is de aanpak van Corona het centrale thema geweest. Vanuit dit overleg ontstaan soms sub-groepen die beleid verder uitwerken. Het is goed dat het SWV aansluit bij de Meerpunt overleggen, omdat ook hier de afstemming en samenwerking tussen jeugd(zorg) en onderwijs plaats vindt. Aan Meerpunt lijkt meer te zijn opgehangen dan in de praktijk wordt uitgevoerd. Zo is de verplichte “Meerpuntruimte” in elke school veelal niet verbonden met het schoolbeleid of de werkwijze van de school. Dit roept de vraag op of de “Meerpunt principes” en het “Meerpunt Spoorboekje” nog nodig zijn in het Zoetermeerse onderwijs.

Vanuit de gemeente wordt via diverse projecten en subsidies een substantiële bijdrage geleverd aan passend onderwijs. Zij financieren o.a.

- Het schoolmaatschappelijk werk op de scholen (samen met het SWV)
- Dyslexie-onderzoeken voor leerlingen
- Inzet van orthopedagogen van OnderwijsAdvies bij de IHI-overleggen
- Inloophmomenten op de scholen vanuit Meerpunt, voor ouders met vragen over opvoeding en informatiesessies m.b.t. veel voorkomende vragen
- Piëzo, vrijwilligersorganisatie, houdt bijeenkomsten van Opvoeden Samen Aanpakken, stimuleert ouderbetrokkenheid door actieve ouderkamers en verzorgt online huiswerkbegeleiding
- JGZ: iedere school heeft een vaste Jeugdverpleegkundige
- Lessen op school door de Kinder- en Jongeren Rechtswinkel

In het voortgezet onderwijs wordt daarnaast inzet toegevoegd vanuit gemeentelijke voorzieningen of subsidies zoals het JIP, Schoolformaat, een vaste JGH-medewerker per school en buurtwerk.

Andere samenwerkingsverbanden

SWV Zoetermeer VO

Het SWV zet in op de doorgaande lijn vanaf voorschool, via primair onderwijs, naar voortgezet onderwijs samen met BSO en Kinderopvang. Samen met het SWV VO loopt die lijn door naar het MBO/hoger onderwijs. Daarbij zijn onder andere afspraken gemaakt met het SWV VO. Zo kan de adviseur passend onderwijs van het SWV VO meedenken bij leerlingen in groep 7 waarbij verwacht wordt dat ze op het VO straks ook meer onderwijsondersteuning nodig hebben. Het PoVo loket van het SWV VO ondersteunt de scholen bij de aanvragen van LWOO en PRO verklaringen.

Het SWV Zoetermeer zet in op verdere harmonisatie van het SWV PO en het SWV VO. Dat ligt in praktische zaken, zoals de governance structuur en de bedrijfsvoering en administratie, maar ook in de afstemming van procedures en werkwijze en heldere communicatie en uitstraling.

Zo kennen we in het SWV PO kennen we het “TLV secretariaat” en in het SWV VO de “BAC” (bestuursadviescommissie). In 2020-2021 wordt onderzocht in hoeverre de procedures en werkwijze bij de toekenning van arrangementen in PO en VO verschillen en of harmonisatie in het belang van scholen en leerlingen is.

Het jaarplan voor het SWV PO wordt langs dezelfde lijnen opgebouwd als het jaarplan voor het SWV VO. Er wordt hierdoor voorgesorteerd op het werken met één jaarplan waarin de activiteiten en doelen voor het PO en voor het VO gebaseerd zijn op de eigen ondersteuningsplannen, maar wel gepresenteerd worden in één doorgaande lijn. Het lange termijnplan is om in 2023 voor het SWV VO een ondersteuningsplan te maken voor twee jaar waarna we in 2025 één gezamenlijk ondersteuningsplan maken voor het hele SWV Zoetermeer, één plan met twee financiële paragrafen.

In 2020-2021 zullen de deelnemersraden PO en VO en ook de OPR-en van beide SWV's twee keer samen overleggen over gedeelde thema's. Het doel is om het aantal overleggen hierdoor enigszins te reduceren. Een overzicht van de overlegstructuur staat in de bijlage.

Regionale SWV-en en jeugdhulp

Op uitvoerend niveau is de verbinding met de regio goed. De CPO's kennen de (speciale) scholen in de regio en hebben contact met directies en IB-ers. Op bestuurlijk-/directieniveau is er minder structureel contact dan in bijv. het SWV VO. In 2020 is door het SWV PO Zoetermeer één netwerkbijeenkomst georganiseerd, waarop uiteindelijk alleen de directeur van PPO Haaglanden aanschoof. In 2020-2021 is op individuele basis met meerdere samenwerkingsverbanden overleg gevoerd. Onlangs is door de directeur van PPO Haaglanden een nieuw voorstel voor regionaal SWV overleg gepland. In de nieuwe planperiode wordt verder ingezet op de verbinding op bestuur/directie niveau met SWV-en in de buurt. Daarnaast wordt aangehaakt bij het initiatief van H10 werkgroep onderwijs -jeugdhulp, waarbij bij het bepalen van een regiovisie op onderwijs – jeugdhulp gesproken is met alle SWV-en binnen de H10. De wens is om op thema's met een regionale aspect een actieprogramma met elkaar vorm te geven.

Overig onderwijsbeleid

In de kadernotitie huisvesting is een paragraaf opgenomen over passend onderwijs. Het uitgangspunt is dat ieder kind recht heeft op kwalitatief goed onderwijs, ook als het kind extra ondersteuning nodig heeft. De extra ondersteuning wordt, waar mogelijk, geboden binnen het reguliere onderwijs. Om te voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip vallen wordt de samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs versterkt waardoor nieuwe leerroutes kunnen worden ontwikkeld. Vanuit het samenwerkingsverband wordt een 'Expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer'

ontwikkeld waarbinnen inhoudelijke invulling wordt gegeven aan de samenwerking en verbinding tussen alle scholen in Zoetermeer die gespecialiseerd onderwijs bieden. Binnen het expertisenetwerk wordt samengewerkt met kinderopvang/BSO en jeugdhulp.

De concept kadernotitie huisvesting noemt twee uitgangspunten voor het speciaal onderwijs:

- Speciaal onderwijsvoorzieningen blijven bestaan, daar waar de ontwikkeling van het kind specifieke expertise vereist. Waarbij deze voorzieningen zo veel mogelijk aansluiting hebben met het regulier onderwijs.
- Ook binnen het speciaal onderwijs wordt een doorgaande leerlijn gefaciliteerd door waar gewenst opvang aan te bieden op scholen.

Om de zorgvraag vroeg in beeld te krijgen is de relatie tussen kinderopvang en jeugd(gezondheids)zorg cruciaal en worden zogenaamde multifunctionele 'Meerpunt ruimte' gerealiseerd bij scholen. Deze ruimte (vaak een kamer met vergadertafel) zou beschikbaar moeten zijn voor alle Meerpuntpartners, bijv. JGZ, JGH, wijkregisseur, etc. In de concept kadernotitie huisvesting staat als actiepunten voor passend onderwijs dat de realisatie en het gebruik van multifunctionele 'Meerpunt ruimte' bij scholen wordt geëvalueerd.

Ambitie samenwerking ketenpartners

Samenwerking onderwijs en jeugdhulp

- Voorkomen (dreigende) thuiszitters: het aantal (dreigende) thuiszitters is minimaal. De thuiszitterstafel functioneert goed.
- Betere informatie aan ouders over de thuiszitterstafel (website) en wat en wanneer er over hun kind gesproken wordt (Kindkans).
- Betaalbare en effectieve jeugdhulp dichtbij het onderwijs in goede verbinding
- Het overleg jeugdhulp – onderwijs – SWV functioneert goed; jaarlijks OOGO met de wethouder
- Verbetering van de regie/zorgcoördinatie bij ondersteuning vanuit zowel onderwijs als zorg

Brede en tijdige samenwerking met alle ketenpartners

- Het SWV wordt tijdig betrokken bij leerlingen die vanuit een instelling van een ketenpartner komen en een school/passend onderwijs gaan zoeken.
- Regionaal overleg SWV PO doorontwikkelen.

H8 Organisatie en bestuur

De acht besturen die zijn opgenomen in hoofdstuk 7, geven samen het SWV Zoetermeer PO vorm. De statuten van het SWV zijn gepasseerd op 1 oktober 2019.

Het SWV werkt sinds 1 oktober 2019 met een governance structuur van een bestuurder en een onafhankelijke raad van toezicht. De besturen zijn verenigd in de deelnemersraad PO. De bestuurlijke inrichting en de taken en verantwoordelijkheden van RvT, deelnemersraad en bestuurder staan in de statuten beschreven.

Het SWV kwam met de nieuwe structuur los te staan van de (twee grote) schoolbesturen. In de afgelopen anderhalf jaar heeft het SWV letterlijk en figuurlijk een plek gekregen binnen het Zoetermeerse onderwijs. Heel concreet is het postadres op 1 januari 2020 verplaatst van de locatie van een van de schoolbesturen naar de Oostergo 31 (bij het SWV VO). Daarmee kregen de mensen die voor het SWV PO werken ook de mogelijkheid om een (flex)werkplek in gebruik te nemen, elkaar snel te vinden en samen het SWV verder op te bouwen.

Daarbij heeft het SWV de ruimte genomen en gekregen om haar verantwoordelijkheden op te pakken, om haar rol verder uit te bouwen en om met de schoolbesturen, de gemeente Zoetermeer en andere ketenpartners passend onderwijs verder vorm te geven. In februari 2021 startte een Beleidsadviseur kwaliteit passend onderwijs, waarmee ook de kwaliteitszorg van het SWV een sterke impuls krijgt.

Organogram SWV Zoetermeer

Het SWV ziet zichzelf als een netwerkorganisatie die samen met besturen, intern toezicht en de medezeggenschap werkt aan goed, passend onderwijs in Zoetermeer. De RvT en de deelnemersraden hebben op een aantal gebieden de taak om ontwikkelingen en stukken goed te keuren en de RvT heeft daarnaast de werkgeverstaak. OPR en MR hebben een wettelijke opdracht om in te stemmen met beleid. Daarnaast kan het bestuur van het SWV haar opdracht en wettelijke taken niet uitvoeren zonder medewerking van de schoolbesturen. Daarom geven we het organogram niet weer in de (standaard) "hark" maar als een netwerk dat volop met elkaar in verbinding staat en waar de verbinding tussen het SWV PO en VO helder in beeld is:

De nieuwe governance structuur is in augustus 2019 gerealiseerd. Op 1 oktober 2019 zijn de huidige bestuurder en een onafhankelijke Raad van Toezicht van vier personen aangetreden. De onafhankelijkheid van het interne toezicht is hiermee geborgd. De schoolbesturen hebben zitting in de deelnemersraden PO en VO, hun taken en verantwoordelijkheden zijn statutair geborgd. Er vindt twee keer per jaar overleg plaats tussen de RvT en de OPR.

In de loop van 2019-2020 werd duidelijk dat het werken met een RvT en een deelnemersraad bepaalde vragen oproept. Waar de RvT en de deelnemersraad dezelfde bevoegdheden hebben, is er sprake van een volgorde: eerst deelnemersraad, daarna RvT. De deelnemersraad kijkt hierbij inhoudelijk naar de effecten van beleid van het SWV op hun scholen, de RvT kijkt hierbij met name naar het gelopen proces. In de komende planperiode wordt dit verder uitgewerkt in gesprek tussen de RvT en de beide deelnemersraden (PO en VO). Concreet zijn de taken als volgt:

Raad van toezicht

- Houdt toezicht op het beleid van het bestuur en algemene gang van zaken in de stichting
- Aanwijzen accountant
- Werkgever bestuurder (aanstellen, sparren en ontslaan)
- Verleent goedkeuring aan bestuur SWV bij:
 - o Strategische doelen, OP, meerjarenbegroting
 - o Jaarrekening en bestuursverslag
 - o Aansluitingsovereenkomsten, faillissement, etc.

Deelnemersraad

- Behartigt de belangen van de aangesloten besturen
- Oefent invloed uit (inspraak) op voorbereiding van beleid
- Ontmoetingsplaats informatie & gedachtenuitwisseling
- Goedkeuring verlenen aan bestuur SWV bij:
 - o Strategische doelen, OP, meerjarenbegroting
 - o Jaarrekening en bestuursverslag
 - o Wijziging statuten, fusie, splitsing
 - o Wijziging/vaststelling profielschets RvT

Bestuur (eenhoofdig CvB)

- Bestuurt en vertegenwoordigt de stichting
- Geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken
- Geeft leiding aan personeel (in dienst/gedetacheerd)
- Stelt beleid op en na verkrijgen van goedkeuring door RvT en deelnemersraad en waar nodig de OPR: stelt beleid vast.

OPR

- Vervult de medezeggenschap binnen het SWV PO
- Wordt bij voorkeur gevormd door één medewerker en één ouder van elk van de acht aangesloten besturen er is plaats voor max. drie ouders en drie medewerkers van Unicoz en Opoz
- Verleent goedkeuring aan het ondersteuningsplan (vierjarig beleidsplan).

Formeel is het de taak van de GMR van de besturen om te zorgen dat de OPR voldoende leden telt. Met de uitdaging van het opstellen van een nieuw vierjarig beleidsplan is de OPR met ingang van het schooljaar 2020-2021 uitgebreid naar 13 leden.

Bestuurder en OPR streven naar open communicatie en transparantie. Daarom zullen verschillende stukken (bijv. jaarstukken, projectplannen) ter informatie en afstemming met de OPR gedeeld worden. De OPR van het SWV VO en het SWV PO zullen jaarlijks een gezamenlijk overleg plannen om onderling af te stemmen en van elkaar te leren. (NB. Het SWV Zoetermeer heeft geen personeelsleden in dienst. Daarom is er geen medezeggenschapsraad (MR) voor het PO.)

Medewerkers

Een effectieve en efficiënte organisatie van passend onderwijs vraagt om faciliterende dienstverlening vanuit een slagvaardig samenwerkingsverband. Dit betekent een combinatie van coördinerende en administratieve capaciteit met gemeenschappelijke, toegankelijke expertise (ambulant begeleiders en coördinatoren passend onderwijs). Om alle ambities uit dit ondersteuningsplan te realiseren, is daarnaast inzet nodig op kwaliteitszorg, beleidsontwikkeling en informatievoorziening voor ouders en professionals.

Het SWV Zoetermeer PO heeft geen personeel in dienst. Er zijn echter wel mensen die direct of indirect voor het SWV werken. Deze mensen worden extern ingehuurd of gedetacheerd door de schoolbesturen. In de komende planperiode worden de huidige afspraken geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Schoolondersteuningsteam

Het schoolondersteuningsteam bestaat uit

- coördinatoren (1,2 fte)
- ambulant begeleiders (2,94 fte)

De twee coördinatoren zijn gedetacheerd vanuit de schoolbesturen voor elk 0,6 fte. Zij zijn de spil in het vinden van passend onderwijs wanneer een leerling extra ondersteuningsbehoeften heeft. Zij ondersteunen hierbij de scholen en indien nodig zorgen zij zelf dat breed (IHI) overleg plaatsvindt. Zij hebben veel contact met S(B)O scholen in Zoetermeer en in de regio. De coördinatoren zijn onontbeerlijk voor het uitvoeren van de taken door het SWV.

Daarnaast wordt er ambulante begeleiding (AB) ingehuurd. Vanuit het vorig ondersteuningsplan zijn er afspraken gemaakt over de partijen en de omvang van de in te huren AB. Daarnaast zijn er bij Opoz en Unicoz ook medewerkers in de functie AB ingezet, die voor hun eigen scholen en de aangesloten éénpitters/kleine scholen beschikbaar zijn. De inzet is nu sterk versnipperd.

Er wordt AB ingehuurd vanuit de AED (0,64 fte), de Loodsboot (0,7 fte), Maurice Matelincks (1,2 fte) en de Leo Kanner Onderwijsgroep (0,4 fte). Bij de schoolbesturen Unicoz en Opoz zijn in totaal vier ambulant begeleiders in dienst (samen 2 fte).

De ambulant begeleiders ondersteunen de scholen bij de IHI procedure, zij verzorgen observaties en geven consultatie en advies. De tevredenheid van scholen wordt niet systematisch door het SWV onderzocht, maar de signalen zijn positief. Er is regelmatig overleg tussen de coördinatoren passend onderwijs en de leidinggevenden van de ambulant begeleiders. Ook met de ambulant begeleiders zelf is regelmatig overleg. Er is vanuit het SWV niet veel grip op wat de AB-ers doen en op welke scholen ze actief zijn. Hierover zijn geen streefdoelen afgesproken. De AB-ers komen namens het samenwerkingsverband naar de scholen, maar hebben weinig binding met het SWV.

De AB-ers bij de schoolbesturen Unicoz en Opoz voeren observaties uit op de scholen en zijn vooral de schakel naar het SBO. Deze AB-ers worden gefinancierd vanuit de budgetten die vanuit het SWV naar de schoolbesturen gaan. In de komende planperiode wordt onderzocht of dit gewenst is en zo ja, welke afspraken hierover gemaakt moeten worden.

De schoolbesturen en het SWV hebben geen gezamenlijk beleid op de inzet van ambulant begeleiders binnen het SWV. Het SWV zal de inzet evalueren en een plan opstellen met eenduidige afspraken over inzet en verantwoording, zowel over de kwantiteit als over de kwaliteit van de ondersteuning. Daarbij vragen we nadrukkelijk meer aandacht voor preventie en vroegtijdige interventie. Ook zal worden onderzocht of deze versnipperde inzet de effectiviteit en efficiëntie niet in de weg staat. Er ontbreekt expertise vanuit cluster 2 (taalontwikkelingsstoornis, doof/slechthorend) in de AB. Cluster 2 valt buiten het SWV, maar hun expertise is pas beschikbaar

wanneer een leerling een arrangement heeft. Daarnaast zien we wanneer er leerlingen zijn met een combinatie van cluster 2 en cluster 4 problematiek bij de professionals een tekort aan kennis over cluster 2, m.n. taalontwikkelingsstoornis. Overwogen wordt of cluster 2 expertise meer algemeen en meer laagdrempelig beschikbaar kan komen, al dan niet door inkoop, voor het SWV.

Loket passend onderwijs

Het SWV financiert het secretariaat Integraal Handelingsgericht Indiceren (IHI)). Hier worden de TLV's afgegeven en vindt kwaliteitscontrole op de afgiftdossiers van de TLV plaats. Het bestaat uit:

- 360 uur orthopedagoog voor eerste en tweede onafhankelijk deskundigenadvies (0,23 fte)
- 120 uur administratieve ondersteuning op het proces (0,08 fte)

Het TLV secretariaat voor het PO is ondergebracht bij OnderwijsAdvies Zoetermeer. De orthopedagoog die het meeste werk voor het SWV doet, is sinds 2020-2021 meer betrokken bij het SWV. Onder andere bij het aanscherpen van de IHI werkwijze en de invoering van Kindkans. Ook sluit zij aan bij het tweewekelijks kernteamoverleg van het SWV PO (CPO, beleidsmedewerker, bestuur).

Onderwijszorggroep Zoja 8-12

In de onderwijszorggroep Zoja 8-12 jaar werken twee leerkrachten (elk 0,5 fte) en twee leerkrachtondersteuners (elk 0,4 fte). Zij zijn in dienst van Leo Kanner Onderwijsgroep en worden gedetacheerd naar het SWV Zoetermeer. Bij de onderwijszorggroep zijn ook de orthopedagoog en adjunctdirecteur van de Musketier (Leo Kanner) en schoolmaatschappelijk werk betrokken. De gemeente subsidieert de inzet van een zorgmedewerker op de groep.

In het voorjaar van 2021 start de onderwijszorggroep Zoja 4-7 jaar. Dit is een tijdelijke groep, de inzet staat hieronder benoemd bij "projectmedewerkers". In 2021 wordt onderzocht of Zoja onderdeel uit kan maken van een breder palet aan onderwijs/jeugdhulp aanbod.

Bestuur en beheer

Voor bestuur en beheer zijn de volgende medewerkers ingezet

- 0,5 fte administratie (financiële administratie en algemeen secretariaat)
- 0,7 fte beleidsadviseur kwaliteit passend onderwijs
- 0,5 fte bestuurder

Administratie en bestuur worden gedetacheerd vanuit het SWV VO Zoetermeer. De medewerker beleid en advies vanuit één van de schoolbesturen PO. Daarnaast worden voor bestuur en beheer een controller ingezet vanuit Inifinite Financieel Beheer, een HR adviseur van DJAC en het administratiekantoor Adequatum.

Projectmedewerkers

Het SWV Zoetermeer financiert ook de inzet van medewerkers op een aantal projecten:

- Ambulant begeleiders meer- en hoogbegaafdheid (2 x 0,4 fte)
- Medewerkers onderwijszorggroep 4-7 jaar (Groepsbegeleider 0,8 fte, leerkrachtondersteuner 0,8 fte)
- Schoolmaatschappelijk werk (DUO beschikking gaat naar gemeente, gemeente huurt Schoolformaat in)

Het project meer-en hoogbegaafdheid loopt zo lang de HB subsidie loopt (tot en met 2023). De onderwijszorggroep jonge kind is een tijdelijke voorziening die gefinancierd wordt vanuit de reserves van het SWV, in elk geval in 2021, 2022 en 2023.

Het schoolmaatschappelijk werk is een beschikking vanuit DUO, het is niet duidelijk of dit een permanente beschikking is en of de gemeente dit bedrag permanent blijft aanvullen om SMW op de scholen te behouden. Dit vraagt om nader onderzoek.

Toekomstige ontwikkelingen

In de toekomst wordt ernaar gestreefd dat de beide deelnemersraden en de beide OPR-en dichter bij elkaar gaan opereren. Omdat het SWV PO en het SWV VO financieel gezien onafhankelijke stichtingen zijn, zullen er altijd twee (financiële) jaarverslagen zijn, die aan de afzonderlijke gremia moeten worden voorgelegd. Er zijn echter goede voorbeelden in het land van samenwerkingsverbanden waarin PO en VO meer naar elkaar toegegroeid zijn en bijv. één ondersteuningsplan hebben opgesteld voor de hele doorgaande lijn.

Het SWV PO heeft geen medewerkers in dienst. Iedereen is gedetacheerd vanuit een schoolbestuur of vanuit het SWV VO of wordt ingehuurd vanuit een externe organisatie.

In 2020 is de belastingdienst door het SWV gevraagd om een standpuntbepaling rondom de organisatie van de beide SWV-en en de gevolgen voor de omzetbelasting bij detachering of inhuur van personeel vanuit het ene SWV (VO) naar het andere SWV (PO). Daarbij is een overzicht opgesteld voor kosten gemene rekening. In oktober 2020 heeft de belastingdienst laten weten dat op de in de brief genoemde kosten, de heffing van BTW achterwege blijft. De verdeling van de kosten zoals deze zijn opgenomen in de kosten gemene rekening staan nu vast. In grote lijnen is dit 50-50 verdeling voor kosten bestuurder, raad van toezicht, communicatie/website en 66-34 (66 VO en 34 PO) voor kosten administratie, huur, onderhoud en ICT.

Het SWV Zoetermeer PO heeft niet direct de wens om werkgeverschap op zich te nemen, maar wil dit in de komende planperiode wel nader onderzoeken. De huidige constructie heeft het risico dat medewerkers die via detachering of inhuur betrokken worden een minder sterke band hebben met het SWV PO. Ook kunnen de uitlenende instanties en besturen besluiten om de medewerkers anders in te zetten of het contract (met in achtneming van opzegtermijn) op te zeggen. Daarnaast heeft het SWV behoefte aan meer zicht op de effectiviteit van de inzet en de tevredenheid van de betrokken personen. Het risico voor de uitlenende schoolbesturen en de verhurende organisaties is dat het SWV kan stoppen met het inlenen of inhuren (met inachtneming van opzegtermijn). Werkgeverschap geeft het SWV enerzijds meer invloed en meer stabiliteit, aan de andere kant levert het ook risico's op, die er nu niet zijn. In de komende planperiode zal onderzocht worden of werkgeverschap van toegevoegde waarde is, of dat andere oplossingen bij kunnen dragen aan een nog betere samenwerking.

Ambities organisatie en bestuur

Proces van interne organisatie

De governance, kwaliteitszorg en bedrijfsvoering zijn op orde.

- De governance structuur is op orde, waar mogelijk wordt door PO en VO samengewerkt
- Een uniforme bedrijfsvoering voor het PO en VO SWV met een minimaal aantal leveranciers
- Medezeggenschap is correct ingevuld
- Voor- en nadelen van werkgeverschap zijn onderzocht
- PDCA cyclus werkt goed (zie ook H5).

H 9 Financiële paragraaf (MJB)

Opzet begroting

Het grootste deel van de baten van het SWV gaat naar de afdrachten aan SO en SBO scholen. Het bedrag dat na de afdrachten nog beschikbaar is voor passend onderwijs, wordt ingezet op diverse programma's. Dit zijn thema's waarop het SWV de middelen inzet.

Namen en programma's zijn in PO en VO zoveel mogelijk gelijk ingericht. Voor het PO onderscheiden we:

	Programma's	Toelichting
1.	Ondersteuning passend onderwijs	Bedrag per leerling wordt overgemaakt aan de schoolbesturen voor basis- en extra ondersteuning.
2.	Schoolondersteuningsteam	Coördinatoren passend onderwijs en ambulante begeleiders c13, c14
3.	Loket passend onderwijs	Kosten IHI, indicering SO, SBO, toekennen TLV's via IHI, kosten digitaal platform Kindkans
4.	Onderwijs en jeugdhulp	Voorzieningen die een combinatie zijn van onderwijs en jeugdhulp, zoals Zoja; frictiebudget
5.	HB	Scholing en training, ambulante begeleiders HB Subsidie OCW met cofinanciering SWV
6.	Dyslexie	Training door externen, administratie en ICT ondersteuning Kosten worden doorbelast aan scholen, SWV faciliteert
7.	SBO extra ondersteuning	Extra ondersteuning aan schoolbesturen naar rato van leerlingaantal SBO
8.	Ontwikkeling nieuw beleid	Ontwikkelen nieuw beleid studiedagen, evaluatie voortgang ambities
9.	Organisatie en bestuur	Mensen (bestuur, administratie, RvT, controller, accountant) Middelen (huur, schoonmaak, GWL, verzekering, IVT) en reserveringen/voorzieningen bijv. WW, jubilea
10.	Onvoorzien	Onvoorziene verhogingen van salarissen, schoonmaak, etc.
11.	SMW	Afspraak met gemeente, SWV vergoedt 50% van de inzet SMW op de scholen.
12.	Investeringsbegroting	Investing van bovenmatig eigen vermogen Zoja 4-7, arrangementen, expertisenetwerk EGOZ

Koppeling financiële programma's en ambities

Hieronder staan de ambities uit de vorige hoofdstukken, gekoppeld aan de programma's. Op deze manier is het mogelijk de begroting op programma's (zie p. 52) te koppelen aan de ambities.

	Programma's	Ambities
1.	Ondersteuning passend onderwijs ondersteuning aan scholen bedrag per leerling	<ul style="list-style-type: none"> - Versterken en verbinden dekkend netwerk - Beheersbaar houden verwijzing S(B)O - Inzet op ondersteuning regulier onderwijs bij leerlingen met aangepaste leerlijn - Inzet op preventie van (gedrags)problemen bij leerlingen - In kaart brengen leerlingstromen, vervolgens beleid ontwikkelen - Alle scholen hebben basiskwaliteit op orde - Samen met scholen, gemeente en SWV vormgeven van passend onderwijs
2.	Schoolondersteuningsteam ondersteuning van scholen vanuit SWV CPO, AB, etc.	<ul style="list-style-type: none"> - In kaart brengen en ontwikkelen aanbod basisondersteuning - In kaart brengen en ontwikkelen extra ondersteuning - Registreren inzet en effectiviteit van arrangementen - Professionalisering en kennisoverdracht - Tevredenheidsmeting ondersteuning en advies door SWV
3.	Loket passend onderwijs toekenning TLV's en arrangementen	<ul style="list-style-type: none"> - Procedures zijn transparant - Procedures zijn tijdig en correct - Monitoring en evalueren van proces en resultaat van TLV toekenning - Onderhouden digitaal platform Kindkans
4.	Onderwijs en jeugdhulp Voorzieningen die een combinatie zijn van onderwijs en jeugdhulp, frictiebudget	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomen (dreigende) thuiszitters - Goed werkende thuiszitterstafel - Doorontwikkelen onderwijs-jeugdhulparrangementen samen met gemeente, jeugdhulp, schoolbesturen en SWV - Doorgaande lijnen versterken tussen onderwijs en jeugdhulp, betaalbare effectieve jeugdhulp dichtbij het onderwijs - Rolvaste samenwerking met sterke rol voor ouders en onafhankelijke rol SWV - Jaarlijks OOGO met wethouder - Afspraken over tijdig betrekken SWV bij terugkeer vanuit jeugdhulp naar onderwijs - Regionale afstemming met andere SWV's

5.	HB Subsidie meer- en hoogbegaafdheid	- <i>Inzicht in kwantitatieve en kwalitatieve inzet HB AB-ers</i>
6.	Dyslexie Kostenneutraal faciliteren trainingen	- <i>Inzicht in kwantitatieve en kwalitatieve inzet Dyslexietrainingen</i>
7.	SBO extra ondersteuning bedrag / aantal leerlingen voor SBO	- Versterken en verbinden dekkend netwerk - Beheersbaar houden verwijzing S(B)O
8.	Ontwikkeling nieuw beleid Kwaliteitszorgsysteem, ondersteuningsplan	- Kwaliteitszorgsysteem is volledig ingericht en werkt goed - Beleid voortkomend vanuit het ondersteuningsplan is ontwikkeld of in PDCA gezet
9.	Organisatie en bestuur Mensen, middelen, verzekeringen, etc.	- Transparante informatie over mogelijkheden en middelen SWV - Beleidsrijk budgetteren - Governance structuur op orde - Samenwerking PO VO - Onderzoek voor-/nadelen werkgeverschap - Medezeggenschap op orde - Financiële administratie en rapportage op orde - Eigen vermogen conform landelijke norm - Verantwoording overgedragen middelen aan schoolbesturen op orde
10.	Onvoorzien	
11.	SMW Inzet SMW op scholen 50% SWV 50% gemeente	- <i>Inzicht in kwantitatieve en kwalitatieve inzet SMW i.s.m. gemeente</i>
12.	Investeringsbegroting Investering van bovenmatig eigen vermogen Zoja 4-7, arrangementen, expertisenetwerk EGOZ	- Zoja 4-7 - Expertisenetwerk EGOZ vormgeven ism schoolbesturen - Toename inzet aanvullende arrangementen met 10% in 2021 - Implementatie Kindkans, digitaal platform 1 kind – 1 plan - Verbeteren informatie voor ouders, steunpunt, informatiepunt, website - Onderzoek inzet en beleid tolkentelefoon

Concept meerjarenbegroting bij het ondersteuningsplan SWV PO Zoetermeer 2021-2025 Versie 31 03 2021

In december 2020 is met de schoolbesturen en Raad van Toezicht afgesproken om een meerjarenbegroting (MJB) op te stellen bij het nieuwe ondersteuningsplan SWV PO. Daarbij zijn de uitgangspunten:

- We maken een sluitende meerjarenbegroting voor het SWV PO in het MJB format van Infinite
- Inkomsten en uitgaven voor de dagelijkse bedrijfsvoering brengen we in balans
- We maken direct een realistische begroting vanaf 2021 met baten en lasten in balans en een investeringsbegroting voor het overschot aan eigen vermogen, waarbij een beter dekkend netwerk wordt gerealiseerd.

In deze MJB werd een nieuw programma opgenomen, programma 12, investeringsbegroting. Hiermee werd het bovenmatig eigen vermogen in vijf jaar afgebouwd. Na de invoering van Maatregel 23 door minister Slob en het daarop volgende sectorplan, werd duidelijk dat de bovenmatige reserves in drie jaar moeten worden afgebouwd. In onderstaande meerjarenbegroting laten we zien hoe het SWV daarop stuurt.

Investering bovenmatig eigen vermogen

In 2019 en 2020 is met goedkeuring van de deelnemersraad en de RvT besloten om het boventallig eigen vermogen in te zetten middels voor o.a.

1. de overbruggingsarrangementen (voor leerlingen die in regulier blijven omdat SBO/SO geen plek heeft) en extra ondersteuning bij afstroom (bijv. SBO→regulier of SO→ SBO, zie H5).
2. de ontwikkeling van het expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs Zoetermeer (EGOZ).
3. Implementatie Kindkans
4. het tijdelijk verzorgen van een onderwijzorggroep voor jonge kinderen (4-7 jaar).

Samen met de OPR en RvT wordt onderzocht hoe de overige bovenmatige reserves ingezet kunnen worden. Hiervoor is een kader ontwikkeld op basis van de 25 maatregelen die uit de evaluatie(s) passend onderwijs zijn geadviseerd.

De beschikbare bedragen in deze MJB voor programma 12 zijn:

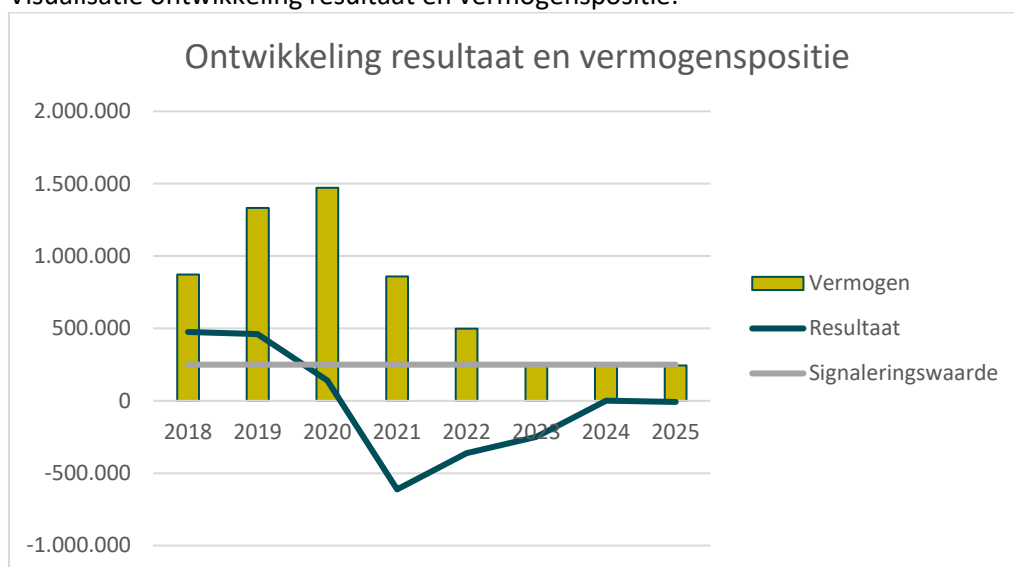
Investeringsbegroting	2021	2022	2023
Overbruggingsarrangementen	50.000	50.000	50.000
Ontwikkeling expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs	25.000	25.000	-
Extra OZ groep JRK	125.000	125.000	125.000
Implementatie Kindkans	59.000		
Overig te besteden	155.165	135.769	128.978
Totaal	414.165	335.769	303.978

De ontwikkeling van de vermogenspositie in deze MJB is:

	2018	2019	2020-P	2021	2022	2023	2024	2025
Resultaat	475.731	460.185	140.000	-611.867	-361.378	-248.808	1.304	-7.014
Vermogen	871.867	1.332.052	1.472.052	860.185	498.808	250.000	251.304	244.290
Signaalwaarde	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Bovenmatig eigen vermogen	621.867	1.082.052	1.222.052	610.185	248.808	0	1.304	-5.710
% bovenmatig vermogen ingezet				50 %	73 %	100%		
% sectorplan				40 %	75 %	100%		

Het resultaat van 2020-P (Prognose voor 2020) is gebaseerd op de voorlopige jaarrekening van 2 april 2021.

Visualisatie ontwikkeling resultaat en vermogenspositie:

Continuïteitsparagraaf

Financiën

Voor een toelichting op de ontwikkelingen in de financiën verwijzen we naar de paragraaf "Eigen vermogen en investeringsbegroting" hierboven. Alle SWV-en moeten een plan indienen voor de inzet van het bovenmatig vermogen voor 7 mei 2021. Ook het SWV PO is in overleg met de OPR en medewerkers een plan aan het schrijven dat ter goedkeuring voorgelegd zal worden aan OPR en RvT. Op moment van schrijven is dit plan nog niet gereed, maar de beoogde inzet van bedragen is wel al opgenomen in bovenstaande paragraaf en in de MJB hieronder.

De Afbouw van de eigen reserves van het SWV heeft gevolgen voor de risicoparagraaf van de aangesloten schoolbesturen. Wanneer het aantal SO/SBO leerlingen zou toenemen of om andere redenen het SWV meer uitgaven doet dan begroot (bijv. vervanging zieke medewerkers), dan is er een beperkte buffer in het eigen vermogen. Bij tekorten binnen het SWV moeten de aangesloten schoolbesturen dit aanvullen. Door goede monitoring van de financiën wordt dit gevolgd. Mocht er onverhoopt toch een risico op een tekort worden gedetecteerd, dan wordt hierover vroegtijdig in gesprek gegaan door de bestuurder van het SWV met de betrokken schoolbestuurders en de RvT.

Vanaf 1 januari 2023 verandert de financiering van scholen voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs. Zij krijgen vanaf 1 januari 2023 een basisbedrag per leerling en school. Schoolbesturen kunnen dit geld naar eigen inzicht besteden. Ook wordt het volledige bedrag vanaf dat moment per kalenderjaar vastgesteld. Zodat de volledige bekostiging op hetzelfde moment bekend is. Dit staat in het wetsvoorstel Vereenvoudiging bekostiging po. Hierin zitten ook een aantal directe consequenties voor het samenwerkingsverband PO zoals:

- Teldatum wordt 1 februari
- Peildatum tussentijdse groei vervalt
- DUO gaat tlv's sbo registreren en verrekenen (geen grensverkeer meer)
- Rechtstreeks 2% bekostiging SBO verdwijnt

Verder zullen de herverdeeffecten ook zorgen voor wijzigingen in de financiële positie van schoolbesturen in het Primair onderwijs binnen de samenwerkingsverbanden. Meer inkomsten geeft meer ruimte om goed basisondersteuning te regelen, terwijl minder inkomsten de ondersteuningsstructuur op scholen onder druk kan zetten.

In het MJB begrotingsmodel van Infinite zal voor 2022 de nieuwe systematiek verwerkt worden.

Leerlingen

Voor de verwachte ontwikkelingen van leerlingaantallen, verwijzen we naar de paragraaf "leerlingaantallen" in hoofdstuk 2. Wanneer we de verschillende scenario's van de voorspellingen van DUO en de schaa sprong Zoetermeer bij elkaar voegen en combineren met de stabiele leerlingaantallen in de afgelopen 5 jaar, verwachten we dat de leerlingaantallen in het SWV PO Zoetermeer de komende jaren ongeveer gelijk blijven.

Medewerkers

Een effectieve en efficiënte organisatie van passend onderwijs vraagt om faciliterende dienstverlening vanuit een slagvaardig samenwerkingsverband. Dit betekent een combinatie van coördinerende en administratieve capaciteit met gemeenschappelijke, toegankelijke expertise vanuit de Coördinatoren Passend Onderwijs (CPO) en ambulant begeleiders (AB) die direct ingezet worden op de scholen. De inzet van HB AB-ers, ambulant begeleiders voor meer- en hoogbegaafde kinderen is tijdelijk. Deze inzet is gerelateerd aan de HB-subsidie die loopt tot en met 2023. De huidige afspraak met de schoolbesturen is dat deze inzet na afloop van de subsidie voortgezet wordt vanuit de schoolbesturen.

Het SWV Zoetermeer heeft geen personeel in dienst. Alle medewerkers zijn gedetacheerd vanuit de schoolbesturen en/of vanuit het SWV VO Zoetermeer. In de planperiode 2021-2025 zal onderzocht worden of dit ook voor de toekomst een goede constructie is. Daarnaast wordt onderzocht of de formatie in AB effectiever en efficiënter ingezet kan worden, aangezien dit nu zeer versnipperd ingekocht wordt.

Om alle ambities uit dit ondersteuningsplan te realiseren, is vanuit het SWV inzet nodig op kwaliteitszorg, beleidsontwikkeling en informatievoorziening voor ouders en professionals. Doordat het SWV meer zelfstandig haar rol en taken op zich neemt en deze niet meer onderbrengt bij de schoolbesturen, komen er meer medewerkers rechtstreeks onder het bestuur van het SWV te vallen. In de toekomst moet blijken of de huidige bezetting voldoende is om alle ambities te realiseren. Het SWV PO Zoetermeer werkt met een kleine staf die gedetacheerd is vanuit het SWV VO. Mocht werkgeverschap aan de orde zijn, dan is mogelijk uitbreiding van de (personeels)administratie nodig.

Meerjarenbegroting en toelichting per programma 2021-2025

De begroting die bij bovenstaande hoort is in overzicht hieronder opgenomen. Vervolgens worden de baten, de lasten en de kosten per programma toegelicht.

Meerjarenbegroting	2020-B	2021	2022	2023	2024	2025
Baten						
<i>rijksbijdragen</i>	6.514.211	6.916.792	6.913.466	6.891.235	6.841.958	6.798.540
<i>overige baten</i>	0	0	0	0	0	0
<i>geormerkte baten programma's</i>	64.899	86.249	86.249	86.249	21.350	21.350
Totale baten	6.579.110	7.003.041	6.999.715	6.977.484	6.863.308	6.819.890
Lasten						
afdracht so, teldatum, (via DUO)	2.618.337	2.884.568	2.885.978	2.885.978	2.885.978	2.885.978
afdracht so, peildatum, (tussentijdse groei so), ondersteuningsbekostiging	122.111	138.949	138.949	138.949	138.949	138.949
afdracht so, peildatum, (tussentijdse groei so), basisbekostiging	54.194	56.437	56.437	56.437	56.437	56.437
grensverkeer sbo uit	34.184	103.850	103.850	103.850	103.850	103.850
overdrachtsverplichting aan sbo	853.563	740.451	706.246	711.579	719.135	725.357
totaal afdrachten	3.682.389	3.924.256	3.891.461	3.896.794	3.904.350	3.910.572
Programma 1 Breedtezorg	1.885.806	1.816.763	1.670.861	1.564.885	1.554.117	1.543.500
Programma 2 Schoolondersteuningsteam	394.000	422.500	422.500	422.500	422.500	422.500
Programma 3 Loket passend onderwijs	24.000	45.949	45.949	45.949	45.949	45.949
Programma 4 Onderwijs en zorg	175.000	436.113	436.096	435.284	433.554	431.848
Programma 5 Hoogbegaafdheid	129.798	94.848	94.848	94.848	0	0
Programma 6 Dyslexie	0	21.350	21.350	21.350	21.350	21.350
Programma 7 SBO extra ondersteuning	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Programma 8 Ontwikkeling nieuw beleid	75.000	87.201	93.399	87.652	116.652	87.652
Programma 9 organisatie en bestuur	118.100	163.514	163.514	163.514	163.514	163.514
Programma 10 Onvoorzien	15.000	44.742	39.742	39.742	39.742	39.742
Programma 11 Schoolmaatschappelijk werk	55.949	60.277	60.277	60.277	60.277	60.277
Programma 12 Besteding reserves	0	397.394	321.095	293.496	0	0
Totale lasten	6.655.042	7.614.907	7.361.092	7.226.292	6.862.004	6.826.904
Resultaat	-75.932	-611.867	-361.378	-248.808	1.304	-7.014

Baten

De rijksbijdragen zijn berekend op basis van de leerlingaantallen in de verschillende doelgroepen. Voor het PO wordt hier gebruik gemaakt van de aantallen en voorspellingen in DUO en de leerlingaantallen die de scholen zelf opgegeven hebben voor de telling op 1 oktober 2020. De leerlingaantallen van 1-10-2020 zoals opgegeven door de bestuurders staan in bijlage 1.

De negatieve verevening stopt vanaf 2021. Verwacht wordt dat de totale baten over de komende jaren redelijk stabiel zullen blijven omdat het totale leerlingaantal redelijk stabiel is.

De geormerkte baten voor programma's worden vastgesteld op het niveau van de werkelijke baten in 2020. Vanaf 2024 zijn deze baten lager omdat dan de HB subsidie-periode is afgelopen.

Lasten

De afdrachten SO en SBO (inclusief groeibekostiging) verlopen via DUO. Het geld komt binnen op de rekening van het samenwerkingsverband en wordt vervolgens door DUO overgeschreven naar het betrokken schoolbestuur. Bij de lasten is uitgegaan van een continuering van het deelnemerspercentage in SO en SBO, vergelijkbaar met dat in 2020. De SBO leerlingen op het Zwanenbos worden niet door DUO geteld, maar wel gefinancierd door het SWV en zijn dus opgenomen in de tellingen in de MJB. De verrekening van grensverkeer SBO wordt door de SWV-en berekend op basis van de gegevens uit de Kijkglazen.

De deelname aan SBO ligt substantieel boven het financieringsniveau van 2%.

	2020	2021	2022	2023	2024
2%	225	224	223	221	221
Aantal SBO*	327	310	315	323	329

* woonachtig in gebied SWV

Programma's

Onder de opdrachten staan de programma's benoemd waaraan de overige gelden voor passend onderwijs aan uitgegeven worden. Vanaf 2021 is de indeling van de programma's aangepast, zodat de programma's voor het SWV VO en voor het SWV PO zoveel mogelijk gelijk lopen. Dat verheldert evt. verschillen en ondersteunt de verdere afstemming. Ook wordt gebruik gemaakt van een formatie-overzicht waarop de gedetacheerde of ingehuurde medewerkers staan opgevoerd, zodat goed te achterhalen is wie bij welk programma hoort en wat de lasten daarvan zijn.

De gelden die direct overgedragen worden aan de scholen voor ondersteuning van de zorgstructuur op de scholen en voor arrangementen zijn opgenomen in programma 1 "Breedteondersteuning". Deze term is gekozen in lijn met het VO.

Daarnaast zijn de kosten die gemaakt worden voor medewerkers die extern ingehuurd of gedetacheerd worden, inzichtelijk gemaakt op het tabblad "formatie". De "salariskosten" (of kosten inhuur) zijn in de opeenvolgende jaren gelijk gehouden. We weten dat salariskosten door de jaren heen stijgen, we kunnen er echter vanuit gaan dat de baten daarop aangepast worden. Als bijv. in de CAO PO een aanpassing wordt afgesproken, dan staan daar middelen tegenover die het SWV vanuit DUO ontvangt. Een aantal personele kosten is van programma gewisseld. In het verleden werden veel personeelskosten onder organisatie & beheer geplaatst. Om transparant inzicht te krijgen in wat het SWV uitgeeft aan ondersteuning van de scholen, de uitvoer van haar wettelijke taak, en de organisatie & bestuur zijn deze in aparte programma's opgenomen (zie hieronder).

Programma 1: Breedteondersteuning

Programma 1 Breedteondersteuning	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Breedteondersteuning, bedrag per leerling aan school	1.885.806	1.816.763	1.670.861	1.564.885	1.554.117	1.543.500

Breedteondersteuning is de basis- en extra ondersteuning die scholen inzetten voor passend onderwijs. Om op de lange termijn de baten en lasten van het SWV in balans te houden, worden de bedragen per leerling enigszins teruggebracht. Bij de bespreking van de begroting 2021 is voorgesteld om een minimum van 140 Euro per leerling aan te houden, dat is in deze MJB gedaan.

Bedragen per leerling:

	2021	2022	2023	2024	2025
Euro's per leerling	162,-	149,-	140,-	140,-	140,-

Vanaf 2021 wordt per leerling € 22,50 gereserveerd voor OOA (onderwijs-ondersteunings-arrangementen) op het niveau van het SWV. Scholen kunnen voor een OOA een vergoeding aanvragen bij het SWV. Het geld wordt dan overgeheveld naar de schoolbesturen. Dit bedrag is opgenomen in programma 4 onderwijs-ondersteuning.

Programma 2. Schoolondersteuningsteam

Programma 3 Loket passend onderwijs	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Salariskosten AB CPO	394.000	422.500	422.500	422.500	422.500	422.500

Dit is de ondersteuning van scholen die vanuit het SWV georganiseerd wordt. Hieronder vallen de Ambulant Dienstverleners die door het SWV ingehuurd worden vanuit cluster 3 en cluster 4. Ook hoort hierbij het bieden van advies en ondersteuning door de coördinatoren passend onderwijs (CPO) bij (mogelijke) aanvragen van TLV's of arrangementen. Een deel van deze kosten werd tot en met 2020 opgevoerd onder organisatie en bestuur, vandaar dat vanaf 2021 de lasten op dit programma hoger liggen.

Programma 3. Loket passend onderwijs

Programma 3 Loket passend onderwijs	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Salariskosten, PCL, inkoop deskundigen, training kindkans	24.000	45.949	45.949	45.949	45.949	45.949

Een van de wettelijke taken van het SWV is de beoordeling en toekenning van TLV's voor het SO en SBO. Het proces van beoordelen en toekennen vindt plaats op het TLV-secretariaat. In de begroting (van zowel PO als VO) wordt hiervoor de term "Loket passend onderwijs" gebruikt. Door de aanscherping van de IHI procedure en de wettelijke opdracht om twee onafhankelijke deskundigenadviezen in te zetten, zijn in 2021 de kosten voor het Loket passend onderwijs gestegen. Ook het gebruik van Kindkans en de trainingen voor nieuwe medewerkers vallen hieronder. (De implementatie van Kindkans wordt betaald uit de reserves in programma 12).

Programma 4. Onderwijsondersteuning

Programma 4 Onderwijs en zorg	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Bedrag per leerling € 22,50	0	252.328	252.311	251.499	249.769	248.063
Salariskosten	0	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
Huur Zoja	0	6.285	6.285	6.285	6.285	6.285
Project ZOJA	125.000	0	0	0	0	0
Fricriebudget	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Overige lasten ZOJA	0	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal programma 4	175.000	436.113	436.096	435.284	433.554	431.848

Hieronder vallen de extra arrangementen die bij het SWV aangevraagd kunnen worden. Voor de onderwijsondersteunende arrangementen(OOA's) die via de coördinatoren passend onderwijs kunnen worden aangevraagd, wordt conform afspraak, vanaf 2021 een bedrag van €22,50 per leerling gereserveerd. Daarnaast is in dit programma een frictiebudget opgenomen voor bijzondere ondersteuningstrajecten voor (dreigende) thuiszitters.

Daarnaast valt de voorziening van het Zoetermeers Onderwijs en Jeugdhulp Arrangement (ZOJA) onder dit project. Tot 2020 was hier alleen een totaalbedrag voor opgenomen, vanaf 2021 is een onderscheid gemaakt in salariskosten (detachering), huisvesting (huur) en overige lasten. Dit betreft Zoja voor leerlingen vanaf 7 jaar. Voor jongere leerlingen is een tijdelijke voorziening begroot voor 2021, 2022 en 2023 vanuit programma 12.

Programma 5. HB (meer- en hoogbegaafdheid)

Programma 5 Hoogbegaafdheid	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Salariskosten	0	56.848	56.848	56.848	0	0
Kosten Novilo	129.798	28.000	28.000	28.000	0	0
Kosten kennisdeling	0	10.000	10.000	10.000	0	0
Totaal programma 5	129.798	94.848	94.848	94.848	0	0

Dit programma is opgevoerd om inzichtelijk te maken hoe de baten en lasten op de subsidie HB zijn opgevoerd. De subsidie HB is toegekend eind 2019 en bestaat uit een cofinanciering (50-50) door het rijk en het SWV. De subsidie is ruim 64K per jaar en loopt tot en met 2022.

Conform de subsidieaanvraag wordt dit bedrag met name besteed aan de inzet van HB ambulante begeleiders en aan de training/scholing van HB talentbegeleiders op scholen. De scholing door Novilo voor de komende vier jaar is in één keer betaald. Voor de periode vanaf 2024 is afgesproken dat de schoolbesturen de financiering van de HB ondersteuning overnemen.

Programma 6. Dyslexie

Programma 6 Dyslexie	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
ICT kosten Adacom	0	2.450	2.450	2.450	2.450	2.450
Kosten administratie (SWV Zoetermeer)	0	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Projecten: (trainingen leerlingen door Quadraat)	0	12.250	12.250	12.250	12.250	12.250
Projecten: (trainingen leerkrachten door Quadraat)	0	5.250	5.250	5.250	5.250	5.250
Totaal programma 6	0	21.350	21.350	21.350	21.350	21.350

Sinds 2020 kunnen ook leerlingen van groep 7 en 8 op PO scholen een training dyslexie volgen die georganiseerd wordt door het SWV Zoetermeer. Omdat ondersteuning van dyslexie tot de basisondersteuning behoort, worden de kosten doorbelast aan de scholen. Er wordt dus in principe geen budget van het SWV voor ingezet. Om ook dit transparant in beeld te hebben en de vergelijking met het VO te kunnen maken, is er een apart programma Dyslexie opgenomen. Het SWV heeft overeenkomsten met Quadraat, voor het verzorgen van de trainingen, en met Lexima, voor de licenties en onderhoud van Kurzweil. Daarnaast wordt ICT ondersteuning geboden door de ICT-er van het SWV en is voor administratieve ondersteuning vanaf 2021 een bedrag opgenomen (1,4K), ook deze kosten worden doorbelast. Gebruik van ruimten e.d. wordt niet doorbelast. De training van PO leerlingen vond ook in het (Corona)jaar 2020 goed aftrek. Over de inzet van Kurzweil voor deze doelgroep zal de discussie in 2021 gevoerd worden.

Programma 7. SBO extra ondersteuning

Programma 7 SBO extra ondersteuning	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
SBO Extra ondersteuning	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal programma 7	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000

Binnen Zoetermeer zijn twee SBO scholen en één reguliere school met een SBO afdeling. Deze scholen horen bij de besturen Unicoz en Opoz. Binnen het SWV is afgesproken dat dit bedrag wordt opgenomen voor leerlingen die instromen na de teldatum. Het bedrag van € 100.000 wordt naar rato van het SBO-leerlingaantal verdeeld.

Programma 8. Ontwikkeling nieuw beleid

Programma 8 Ontwikkeling nieuw beleid	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Salariskosten, kosten kwaliteitszorgsysteem	75.000	87.201	93.399	87.652	87.652	87.652
Onderzoek, evaluatie, conferentie					29.000	
Totaal programma 8	75.000	87.201	93.399	87.652	116.652	87.652

Tot en met 2020 was een bedrag opgenomen voor intensivering beleid. Vanaf 2021 is (in afstemming met de deelnemersraad en RvT) besloten om een beleidsadviseur kwaliteit passend onderwijs in te zetten voor het SWV. Deze adviseur is, net als alle andere medewerkers, gedetacheerd vanuit één van de schoolbesturen.

Als kwaliteitszorgsysteem is gekozen voor Perspectief Op School (POS) hetzelfde systeem als in het VO wordt gehanteerd. De kosten voor het gebruik van POS zijn ook opgenomen in dit programma. In 2024 is een bedrag opgenomen voor onderzoek en evaluatie om een goede tussentijdse evaluatie te kunnen maken van het ondersteuningsplan en hierover een conferentie te kunnen beleggen. Hiermee wordt enerzijds voorkomen dat het eigen vermogen weer aangroeit en anderzijds wordt ruimte geschapen om tussentijds een goede evaluatie van de ambities uit het ondersteuningsplan te houden en dit te delen met onderwijs- en ketenpartners.

Programma 9. Organisatie en bestuur

Programma 9 Organisatie en bestuur	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Salariskosten	83.000	83.000	83.000	83.000	83.000	83.000
Kosten RvT	12.500	14.365	14.365	14.365	14.365	14.365
Administratiekantoor	7.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Deskundigenadvies	9.400					
Doorbelasting overige lasten VO		49.949	49.949	49.949	49.949	49.949
Huisvesting Zoja	6.200					
Totaal Programma 9	118.100	163.514	163.514	163.514	163.514	163.514

Met dit programma is inzichtelijk welke kosten gemoeid zijn met de organisatie en het bestuur van het SWV. Dit betreft zowel personeelskosten voor administratieve ondersteuning en bestuur, als de kosten voor het administratiekantoor, controller, accountant en de Raad van Toezicht. NB. De kosten voor de Raad van Toezicht zullen licht hoger uitvallen, de jaarrekening 2020 geeft aan dat dit per jaar €14.365 voor het PO moet zijn (en eenzelfde bedrag voor het VO).

Tot en met 2020 werden minimale kosten begroot voor deskundigenadvies, beheer en bestuur en verzekeringen. Het SWV had geen eigen werkplek/gebouw en veel van de overige lasten, zoals personeelskosten, declaraties reiskosten/aanschaf materiaal etc. werden door de schoolbesturen betaald en niet doorbelast aan het SWV. Vanaf 2021 is in de begroting een realistische doorbelasting van overige lasten vanuit het VO gehanteerd. Hierbij wordt de regeling "Kosten gemene rekening" toegepast zoals afgesproken met deelnemersraad en RvT en goedgekeurd door de belastingdienst. Hieronder vallen o.a. materiële kosten zoals huur, schoonmaak, onderhoud, gas-water-licht, verzekeringen en afschrijvingen van o.a. ICT-middelen, kopieerapparaat en meubilair. De kosten voor huisvesting Zoja zijn vanaf 2021 belegd bij programma 4 Onderwijssteuning.

Programma 10. Onvoorzien

Programma 10 Onvoorzien	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Onvoorzien	15.000	39.417	39.417	39.417	39.417	39.417
Kosten Covid	0	5.000	0	0	0	0
Totaal programma 10	15.000	44.417	39.417	39.417	39.417	39.417

Voor onvoorziene lasten wordt 5% van de totale salariskosten gereserveerd. Een deel van de medewerkers is gedetacheerd, daarbij is opgenomen dat bij evt. ziekte bestuur en SWV samen op zoek gaan naar mogelijke vervanging. Hier zijn mogelijk ook voor het SWV kosten aan verbonden. Daarnaast is voor 2021 extra (schoonmaak)middelen etc. € 5.000 toegevoegd in het kader van de Coronamaatregelen.

Programma 11 Schoolmaatschappelijk werk

Programma 11 Schoolmaatschappelijk werk	2020 - B	2021	2022	2023	2024	2025
Schoolmaatschappelijk werk	55.949	60.277	60.277	60.277	60.277	60.277
Totaal programma 11	55.949	60.277	60.277	60.277	60.277	60.277

Dit programma is als laatste toegevoegd aan de begroting, de belangrijkste reden hiervoor is dat dit programma alleen in het PO bestaat en geen “tegenhanger” kent in het VO. Het betreft een subsidie die vanuit DUO aan het SWV wordt toegekend. In Zoetermeer is afgesproken dat het SWV een factuur ontvangt van de gemeente voor dit bedrag. Vervolgens vormt dit bedrag onderdeel van de subsidie van de gemeente aan Schoolformaat, die de inzet van SMW op de scholen organiseert. Het SWV ontvangt jaarlijks een verslag over de inzet door SMW en ongeveer twee keer per jaar vindt een gesprek plaats tussen de bestuurder en de directeur van Schoolformaat.

Programma 12. Besteding reserves

Programma 12 Investerings reserves	2021	2022	2023
Overbruggingsarrangementen	50.000	50.000	50.000
Ontwikkeling expertisenetwerk gespecialiseerd onderwijs	25.000	25.000	-
Extra OZ groep JRK	125.000	125.000	125.000
Implementatie Kindkans	59.000		
Overig te besteden	155.165	135.769	128.978
Totaal	414.165	335.769	303.978

Zie voor een toelichting de paragraaf “Investeringsbegroting” hierboven.

De reserves moeten ingezet worden in de vorm van “aanjaag subsidies”. Het zijn gelden die tijdelijk beschikbaar zijn, het onderwijs moet op een gegeven moment ook weer zonder kunnen.

Beschikbaar stellen van middelen

Het samenwerkingsverband ontvangt middelen van de Rijksoverheid om haar doelstellingen te bereiken. Deze middelen worden op 2 manieren aangewend:

- Het alloceren van middelen aan schoolbesturen om het ingezette beleid te kunnen financieren, zoals onder meer de financiering van de interne zorgstructuur op de basisscholen en de OOA's.
- Het voldoen aan verplichtingen aangaan namens het Samenwerkingsverband.

Het alloceren van middelen aan schoolbesturen gaat op basis van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en de begroting.

Op basis van de begroting, de toekenning van OOA's of besluiten van het bestuur maakt de financiële administratie van het SWV beschikkingen voor alle overdrachten naar schoolbesturen. Deze beschikkingen worden ondertekend door de bestuurder van het SWV. De beschikkingen worden gestuurd naar het schoolbestuur en leiden tot betalingen aan de schoolbesturen. De financiële administratie checkt de afschriften van bankrekeningen met de beschikkingen en neemt dit vervolgens op in de administratie.

Het voldoen aan financiële verplichtingen die het samenwerkingsverband aangaan leiden altijd tot een factuur of een declaratieformulier.

Het samenwerkingsverband heeft géén contant geld. De enige uitgavemogelijkheid is via (online) bankbetalingen. De bestuurder van het SWV dient te tekenen, dan wel digitaal te accorderen in het administratiesysteem (ELVY) alvorens tot betaling kan worden overgegaan.

De administratie wordt tweemaal per jaar aan de hand van een financiële rapportage aan de deelnemersraad en RvT verantwoord, daarin worden (eventuele) afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Bekostiging SBO- en SO-leerlingen

De financiering van het SBO gaat uit van een deelnamepercentage van 2%. Het SWV kent een hoger deelnamepercentage (zie H2). Conform de wet draagt het SWV voor elke leerling van een speciale school voor basisonderwijs het wettelijk bepaalde bedrag over aan het schoolbestuur van de speciale scholen voor basisonderwijs.

Groeibekostiging

In de meerjarenbegroting is een budget gereserveerd voor eventuele tussentijdse groei van het SBO en SO. Als peildatum wordt 1 februari aangehouden.

Bekostiging bij ontoereikend budget

De (toekomstige) voor het samenwerkingsverband beschikbare financiële middelen moeten, overeenkomstig landelijke opvattingen, in principe voldoende zijn voor het realiseren van passend onderwijs. Het grootste financiële risico wordt daarbij gevormd door een mogelijk, onverwacht grote toename van het aantal leerlingen, dat in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO of SO. Om financiële redenen zou er dan voor gekozen kunnen worden om over te gaan tot het afgeven van minder toelaatbaarheidsverklaringen, maar dat zou leiden tot wachtlijsten en een dergelijke situatie is strijdig met passend onderwijs en de missie en visie van het SWV.

Meerkosten van het speciaal (basis)onderwijs die de financiële armslag van het SWV te boven gaan, worden ten laste gebracht van de reguliere onderwijsbekostiging. De organisatiestructuur binnen het samenwerkingsverband moet voldoende garantie bieden om het, niet te voorziene omstandigheden daargelaten, niet zover te laten komen. Het bieden van passend onderwijs staat centraal.

Indien een TLV voor SBO of SO noodzakelijk is, zal deze worden verstrekt. Indien dit meer kosten met zich brengt dan het SWV ter beschikking staan, zullen de meerkosten op basis van het aantal leerlingen ten laste worden gebracht van de deelnemende schoolbesturen die dit, overeenkomstig het gestelde in de wet, zullen betalen ten laste van hun reguliere exploitatie.

Ambities financiële paragraaf

Proces van begroting en jaarverslaglegging

- Financiële administratie en rapportage zijn op orde.
- De jaarrekening is in lijn met begroting
- Het eigen vermogen is conform de landelijke richtlijnen (2023)

Rechtmatige en doelmatige inzet van middelen

- De middelen voor extra ondersteuning op de scholen worden 100% verantwoord
- De verantwoording van de middelen die aan de schoolbesturen worden toegekend voor passend onderwijs is onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem (in Perspectief op School).

Bijlagen

Bijlage 1. Lijst van afkortingen

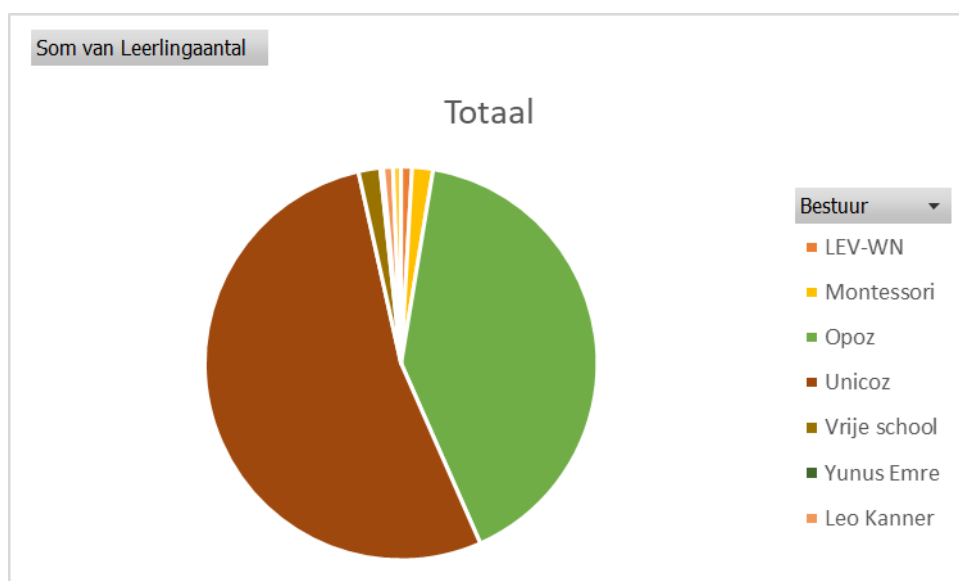
AB	Ambulante Begeleiding
AED	Ambulante Educatieve Dienst Leiden
AVG	Algemene Verordening gegevensbescherming
BaO	School voor Basis Onderwijs
BRINnummer	Basisregistratie instellingsnummer
CAO PO	Collectieve Arbeidsovereenkomst voor het Primair Onderwijs (ook van toepassing voor het voortgezet speciaal onderwijs)
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (Ministerie van OC&W)
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
HB	Hoogbegaafdheid, verwijst ook naar meer- en hoogbegaafdheid
HGW	Handelings Gericht Werken
IB	Interne Begeleiding
JGT	Jeugd- en gezinsteam
JRK	Jonge Risicokind
KK	Kindkans (digitaal platform)
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LGF	Leerlinggebonden financiering
MARAP	Management Rapportage
MJB	Meerjarenbegroting
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
NT2	Nederlands als tweede taal
OP	Ondersteuningsplan
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR	Ondersteuningsplanraad
PABO	Pedagogische Academie voor Basis Onderwijs
PDCA	Plan, do, check, act (kwaliteitszorgcyclus)
PGB	Persoonsgebonden budget
PO	Primair Onderwijs (inclusief het speciaal (basis) onderwijs)
SBO	Speciaal Basisonderwijs (ook wel SBaO)
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SO	Speciaal Onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VVE	Voor- en vroetschoolse educatie
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WMS	Wet medezeggenschap scholen
WOOZ	Wet ondersteuning zieke leerlingen
WPO	Wet Primair Onderwijs
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZMLK	Speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen
ZVW	Zorgverzekeringswet

Bijlage 2. Lijst van betrokken scholen, besturen

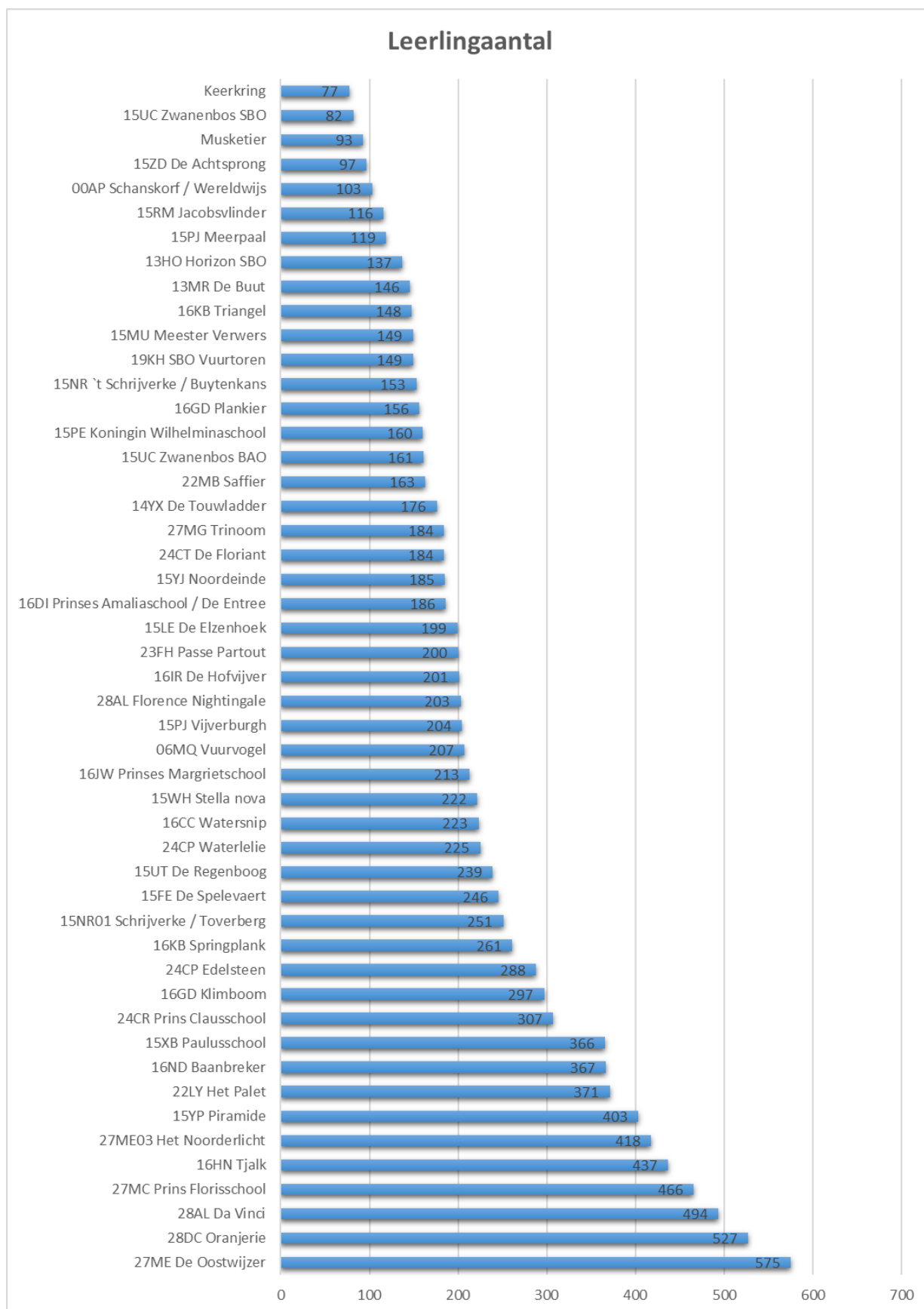
De Achtsprong	Unicoz
De Buut	Unicoz
De Elzenhoek	Unicoz
De Jacobsvlinder	Unicoz
De Oostwijzer	Unicoz
De Paulusschool	Unicoz
De Regenboog	Unicoz
De Spelevaert	Unicoz
Het Noorderlicht	Unicoz
IKC De Buytenkans	Unicoz
IKC De Floriant	Unicoz
IKC De Hofvijver	Unicoz
IKC Noordeinde	Unicoz
IKC Prins Clausschool	Unicoz
IKC Stella Nova	Unicoz
KC De Entree	Unicoz
KC De Touwladder	Unicoz
KC De Toverberg	Unicoz
KC Het Palet	Unicoz
Oranjerie	Unicoz
Prins Florisschool	Unicoz
Prinses Margrietschool	Unicoz
SBO De Horizon	Unicoz

Florence Nightingale	Opoz
IKC Da Vinci	Opoz
IKC De Baanbreker	Opoz
IKC De Edelsteen	Opoz
IKC De Meerpaal	Opoz
IKC De Piramide	Opoz
IKC De Saffier	Opoz
IKC De Springplank	Opoz
IKC De Tjalk	Opoz
IKC De Triangel	Opoz
IKC De Trinoom	Opoz
IKC De Vijverburgh	Opoz
IKC De Waterlelie	Opoz
IKC De Watersnip	Opoz
IKC Het Plankier	Opoz
IKC Klimboom	Opoz
Meester Verwers	Opoz
SBO De Vuurtoren	Opoz
Zwanenbos BOA/SBO	Opoz
Passepartout	Montessori
Vuurvogel	SVSR
GBS Wereldwijs	LEV-WN
De vijf pilaren	Yunus Emre
Keerkring	Resonans
Musketier	Leo Kanner

In de gemeente Zoetermeer staan ook een school voor onderwijs aan doof/slechthorende leerlingen (De Plataan), leerlingen met een communicatief meervoudige beperking (CMB, De Tamarinde) en leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS, De Voorde). Deze scholen horen niet bij het SWV. Daarnaast is er een reformatorsiche school (Koningin Wilhelminaschool) die valt onder het landelijke SWV Berseba.

Bijlage 3. Leerlingaantallen

Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum							
Leerlingen BaO en SBO		1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023
leerlingen BaO		10.968	10.861	10.870	10.836	10.797	10.667
leerlingen SBO		284	344	358	358	358	358
Totaal BaO en SBO		11.252	11.205	11.228	11.194	11.155	11.025
SO Iln jonger dan 8 jaar							
categorie 1 (laag)		31	35	33	33	33	33
categorie 2 (midden)		5	5	4	4	4	4
categorie 3 (hoog)		9	10	12	12	12	12
SO Iln 8 jaar en ouder							
categorie 1 (laag)		119	122	122	122	122	122
categorie 2 (midden)		9	11	12	12	12	12
categorie 3 (hoog)		20	25	24	24	24	24
Totaal SO		193	208	207	207	207	207
Deelnamepercentages							
SBO		2,52%	3,07%	3,19%	3,20%	3,21%	3,25%
SO		1,72%	1,86%	1,84%	1,85%	1,86%	1,88%

Aantallen kleuters in de SO en SBO scholen in Zoetermeer

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SBO Horizon kleuters totaal	6	9	17	16	13	12
SBO Vuurtoren JRK	12	12	14	27	11	13
SBO Zwanenbos JRK	11	15	12	6	16	10
SO kleuters cl 3	22	24	25	23	21	24
SO kleuters cl 4	9	9	10	10	10	10
Totaal	51	36	43	49	40	35

Bijlage 4. Verzuim en vrijstellingen in de gemeente Zoetermeer

Het absoluut verzuim wordt weergegeven voor de gemeente Zoetermeer. Omdat in dit geval de grenzen van de gemeente en het SWV vrijwel samenvallen, geeft dit ook inzicht in het verzuim binnen het SWV. Vensters PO toont de aantallen voor het schooljaar 2018-2019 voor de gemeente Zoetermeer.

Absoluut verzuim in 2018-2019 (aantallen kleiner dan 5 zijn afgeschermd):

Schoolsoort	Aantal kinderen totaal	>3 maanden	>3 weken opeenvolgend	Weer ingeschreven
BAO en SBO	-	-	-	-
SO en VSO	5	-	5	-
Geen onderwijs	11	-	7	9
Onbekend	-	-	-	-

Langdurig relatief verzuim in 2018-2019 (aantallen kleiner dan 5 zijn afgeschermd):

Bij aanvang van het schooljaar kende het SWV geen leerlingen met langdurig relatief verzuim.

Schoolsoort	Nieuw Na aanvang	>3 maanden	Opgelost	Actueel
BAO en SBO	10	5	8	-
SO en VSO	8	5	6	-
Geen onderwijs	-	-	-	-
Onbekend	-	-	-	-

Relatief verzuim in 2018-2019 (aantallen kleiner dan 5 zijn afgeschermd):

Schoolsoort	Totaal	Herhaald	Luxe verzuim (art 23)
BAO en SBO	42	-	7
SO en VSO	23	6	-
Geen onderwijs	-	-	-
Onbekend	-	-	-

Vrijstellingen in 2018-2019 (aantallen kleiner dan 5 zijn afgeschermd):

Schoolsoort	Artikel 5a	Artikel 5b	Artikel 5c
BAO en SBO	-	-	13
SO en VSO	23	-	-
Geen onderwijs	5	-	6
Onbekend	-	-	-

Bijlage 5. Zoetermeerse leerlingen op school in eigen of andere gemeente

Voor de 10 gemeenten met de meeste leerlingen uit Zoetermeer
(Bron: allecijfers.nl/basisscholen-overzicht/zoetermeer)

Gemeente	Aantal leerlingen
Zoetermeer	11351
Den Haag	211
Leiden	45
Oegstgeest	45
Delft	32
Pijnacker Nootdorp	31
Leidschendam Voorburg	28
Alphen aan den Rijn	27
Rotterdam	22
Lansingerland	11

Bijlage 6. Overleggen binnen het SWV (PO en VO)

Groep	Aantal	Opmerkingen
RvT voltallig	8	1x met OPR PO en OPR VO; 1x met OPR PO; 1x met OPR VO; 1x met MR VO; 1x met Dlnr PO en Dlnr VO
Audit commissie	6	
Renumeratie commissie	2	
RvT informeel	2	1x met bestuurder SWV
Deelnemersraad PO	5	1x met RvT en Dlnr VO; 1x met Dlnr PO
Deelnemersraad VO	5	1x met RvT en Dlnr VO; 1x met Dlnr VO
OPR PO	5	1x met OPR VO en RvT; 1x met OPR VO
OPR VO	5	1x met OPR PO en RvT; 1x met OPR PO
Directeurenberaad VO	5	
Directie overleg SO/SBO	5	
ZoCo overleg VO	8	4x met bestuurder SWV

Raden worden niet samengevoegd bij bespreking van begroting en jaarverslag.

RvT vergaderd in aparte bijeenkomst over de begroting en jaarverslag van PO en die van VO.

Bij het geven van goedkeuring wordt dit eerst gevraagd aan de deelnemersraad, dan -bij begroting en jaarverslag- aan de audit commissie en daarna aan de voltallige RvT.

Bijlage 7. Kwaliteitszorgsysteem SWV PO Zoetermeer, januari 2021

Speerpunt 1	Basisondersteuning
Proces	In kaart brengen en ontwikkelen van het aanbod van basisondersteuning
Beschrijving	Alle scholen bieden de basisondersteuning, afspraken over inhoud basisondersteuning zijn eenduidig, verhogen van het niveau van de basisondersteuning

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Alle scholen voldoen aan 100% van de afspraken over de basisondersteuning (INPUT)	KPI 'voldoet aan 100%' is 100% <ul style="list-style-type: none"> Aanbod dyslexie Werken met Kindkans Aanwezig bij IHI overleg IB, SMW ...n.t.b. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Afstemmen en bekrachtigen van de afspraken over de basisondersteuning met de scholen/besturen en het SWV 2) Meten van de afspraken over de basisondersteuning in POS 3) Bespreken van de status op de afspraken basisondersteuning en acties bepalen voor ontwikkeling 4) Bepalen of en zo ja welke verhoging van de basisondersteuning
HB profielscholen bieden gespecialiseerd aanbod voor meer- en hoogbegaafdheid (INPUT)	De scholen zijn gecertificeerd HBP school	<ol style="list-style-type: none"> 1) Leerkrachten worden opgeleid
Alle scholen hebben de beschikking over expertise meer- en hoogbegaafdheid (INPUT)	Specialist meer en hoogbegaafdheid via SWV voor alle scholen	<ol style="list-style-type: none"> 1) HB ambulante begeleiders volgen experttraining 2) HB AB-ers begeleiden leerlingen en scholen
Alle betrokkenen zijn tevreden met het IHI overleg (OUTPUT)	Gemiddelde rapportcijfer tevredenheid >7	<ol style="list-style-type: none"> 1) Afstemmen en bekrachtigen van de rollen en taken van het IHI 2) Ontwikkelen van een tevredenheidsvragenlijst 3) Uitvoeren tevredenheidsonderzoek onder betrokkenen
De dyslexietraining wordt positief gewaardeerd (OUTPUT)	Gemiddelde rapportcijfer tevredenheid >7	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ontwikkelen van een tevredenheidsvragenlijst 2) Uitvoeren tevredenheidsonderzoek onder leerlingen na afloop van de training
De scholen binnen het SWV zorgen voor een dekkend netwerk, i.c.m. SWV-en in de regio (RESULTAAT)	KPI 'volledigheid aanbod' is >60% KPI 'capaciteit aanbod' is >25%	<ol style="list-style-type: none"> 1) Inrichten POS 2) Invullen/aanvullen van ondersteuningsaanbod (basis en extra) in POS 3) Analyseren en bespreken van de resultaten uit POS met de scholen 4) Analyseren en bespreken van de resultaten uit POS in regionaal overleg SWV-en

Speerpunt 2 Extra ondersteuning	
Proces	In kaart brengen en ontwikkelen van de inzet extra ondersteuning
Beschrijving	Scholen en schoolbesturen geven invulling aan extra ondersteuning. Het SWV ondersteunt de extra ondersteuning.

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Advies vanuit Coördinator Passend Onderwijs (CPO) wordt positief gewaardeerd (OUTPUT)	Tevredenheid traject Coördinator Passend Onderwijs (CPO) >7	1) Ontwikkelen van een tevredenheidsvragenlijst 2) Uitvoeren tevredenheidsonderzoek onder betrokkenen (ouders, leerling, school)
Begeleiding vanuit het SWV door AB-ers cluster 3 en 4 wordt positief gewaardeerd (OUTPUT)	Tevredenheid AB-ers > 7	1) Ontwikkelen van een tevredenheidsvragenlijst 2) Uitvoeren tevredenheidsonderzoek onder betrokkenen (ouders, leerling, school)

Speerpunt 3 Deelname speciaal onderwijs	
Proces	In kaart brengen en ontwikkelen van verwijzing en deelname speciaal onderwijs
Beschrijving	Aantallen en percentages verwijzing, in relatie tot landelijke cijfers en in meerjarenperspectief

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Verwijzing naar SBO stijgt niet (RESULTAAT)	SBO 3,2% Verwijspercentage totaal en per school	1) Stimuleren samenwerking SBO – SO – regulier 2) Versterken, verbinden en vergroten dekkend netwerk
Verwijzing SO stijgt niet (RESULTAAT)	SO 1,8 % Verwijspercentage totaal en per school	1) Stimuleren samenwerking SBO – SO – regulier 2) Versterken, verbinden en vergroten dekkend netwerk

Speerpunt 4 Leerlingstromen	
Proces	In kaart brengen en ontwikkelen van leerlingstromen tussen regulier en speciaal en daarbinnen (in-, op-, af-, door-, uitstroom)
Beschrijving	Aantallen en percentages verwijzing, in relatie tot landelijke cijfers en in meerjarenperspectief

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Het inzichtelijk maken van leerlingstromen (INPUT)	Tweejaarlijkse rapportage met leerlingstromen op indicatoren: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal tussentijdse school-wisselingen BAO-BAO • Aantal tussentijdse school-wisselingen BAO – S(B)O • Doorstroom SBO – BAO, SO – SBO • Doorstroom PO - VO • Grensverkeer SBO 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Verschaffen van inzicht in verwijscijfers (procesplaat met beïnvloeders en aantallen) o.a. in jaarverslag en halfjaarrapportage 2) Bespreken van inzichten / verwijscijfers en impact in periodieke overleggen 3) Stellen van doelen en bepalen activiteiten voor verbetering

Speerpunt 5 Thuiszitters	
Proces	In kaart brengen en reduceren van verzuim en thuiszitter
Beschrijving	Inzicht in thuiszitters > 4wk, > 3 mnd, in relatie tot landelijke cijfers en in de ontwikkeling ervan (zie ook bij sociale domein)

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Het aantal thuiszitters is minimaal (RESULTAAT)	Aantal thuiszitters >3 maanden: <5	<ol style="list-style-type: none"> 1) Melden van thuiszitters door scholen via Kindkans aan CPO 2) Bespreken van thuiszitters door CPO en school 3) Bespreken van thuiszitters op thuiszitterstafel 4) Rapporteren van thuiszitters aan onderwijsinspectie 5) Inzetten van thuiszittersregie of andersoortige actie 6) Evalueren van effect van acties

Afname aantal dreigende thuiszitters (RESULTAAT)	Aantal thuiszitters >4 weken: <20	<ol style="list-style-type: none"> 1) Melden van dreigende thuiszitters door scholen via Kindkans aan CPO 2) Bespreken van dreigende thuiszitters op thuiszitterstafel 3) Inzetten van thuiszittersregie of andersoortige actie 4) Evalueren van effect van acties
Het thuiszittersoverleg functioneert goed (PROCES)	Vaste leden zijn altijd aanwezig Vaste leden zijn altijd voorbereid Vaste leden zijn tevreden over de thuiszitterstafel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Inplannen van thuiszitterstafels voor schooljaar door SWV 2) Beschrijven van procesafspraken en procedures thuiszitterstafel (o.a. voorbereiding, aanwezigheid, ...) 3) Bijhouden van aanwezigheid en voorbereiding van vaste leden 4) Meten van tevredenheid van de vaste leden

Speerpunt 6 Aanvraag processen	
Proces	Proces van toewijzing van extra ondersteuning (arrangementen) & Proces van verwijzing en plaatsing leerlingen in het speciaal (basis) onderwijs (incl. TLV aanvraag en goedkeuring) & Proces van bezwaar ten aanzien van OA en TLV proces
Beschrijving	De procedures zijn transparant, TLV afgifte is tijdig en juist. Bezwaren worden correct afgehandeld.

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Aanvraag procedure TLV is transparant (INPUT)	Aantal vragen over het aanvragen van TLV's aan CPO of TLV secretariaat	<ol style="list-style-type: none"> 1) Herijken van de afspraken voor de TLV-aanvraag met CPO en TLV secretariaat 2) Herijken regionale afspraken met TLC's in regionaal overleg SWV-en/ periodieke evaluatie 3) Publiceren aanvraag proces op de website van het SWV 4) Bijhouden van aantal vragen over TLV-aanvraag proces
TLV afgifte is tijdig, volledig en juist (OUTPUT)	Alle besluiten aangevraagde TLV <6wk Volledigheid TLV Percentage juist	<ol style="list-style-type: none"> 1) Periodiek overleg bestuur TLV-secretariaat en kwaliteitsmedewerker 2) Bespreken van cijfers over de tijdigheid, juistheid en volledigheid van TLV aanvragen en maatregelen nemen waar nodig
Het SWV gaat correct om met klachten en bezwaren	Aantal klachten en bezwaren Tijdigheid afwikkeling klachten Juistheid afwikkeling klachten (uitkomst bezwarencommissie GPO)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Publiceren van de nieuwe klachtenprocedure op de website 2) Meten van de doorlooptijd van een klacht 3) Afhandeling conform processen van GPO 4) Rapporteren in jaarverslag

Speerpunt 7	Samenwerking sociaal domein
Proces	Samenwerking ketenpartners
Beschrijving	Afstemming onderwijs en zorg binnen het SWV

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Betaalbare en effectieve zorg dichtbij het onderwijs (OUTPUT)	Aantal leerlingen dat gebruik maakt van Jeugdzorg De gemiddelde duur dat een leerling gebruik maakt van Jeugdzorg De gemiddelde kosten per leerling voor Jeugdzorg (plus totale kosten) De tevredenheid van leerlingen over hun ondersteuning door Jeugdzorg Het effect van Jeugdzorg in combinatie met onderwijs op leerlingen	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uitwerken van een business case 'Jeugdzorg en onderwijs' 2) Uitvoeren van businesscase Jeugd, zorg en onderwijs 3) Tijdelijke voorziening Zoja 4-7 uitvoeren 4) Verzamelen data aan de kant van de gemeente 5) Evalueren van pilots t.a.v. business case
Het overleg jeugdzorg – onderwijs – SWV functioneert goed (OUTPUT)	Rapportcijfer tevredenheid > 7	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ontwikkelen van een tevredenheidsvragenlijst 2) Uitvoeren tevredenheidsonderzoek onder betrokkenen
	Aantal toegekende onderwijs-zorg arrangementen via SWV	<ol style="list-style-type: none"> 1) Doorstart ZOJA 8-12 jaar
	Aanwezigheid vaste leden	<ol style="list-style-type: none"> 1) Inplannen en uitvoeren OOGO met wethouder & opnemen in jaarverslag

Speerpunt 8 Interne organisatie optimaliseren	
Proces	Proces van interne organisatie
Beschrijving	De governance, kwaliteitszorg en bedrijfsvoering zijn op orde.

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
Het kwaliteitssysteem is op orde (PROCES)	Inspectie scoort KA2 en KA3 minimaal 'voldoende'	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opstellen kwaliteitsbeleid (incl. systeem) 2) Implementeren kwaliteitsbeleid (incl. vastlegging in POS) 3) Uitvoeren kwaliteitsbeleid 4) Evalueren kwaliteitsbeleid
De governance structuur is op orde (PROCES)	Inspectie beoordeelt 'governance structuur' minimaal 'voldoende'	<ol style="list-style-type: none"> 1) Plannen van en verslagleggen over overlegmomenten binnen de governance structuur 2) plannen van overleggen (OPR, MR, DInr, RvT) 3) Overleggen van verslaglegging overleggen 4) Opnemen in jaarverslag
Idem (governance structuur op orde)	Idem (inspectie beoordeelt voldoende)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uitwerken governance structuur in bestuursreglement 2) Doorvoeren van de consequenties van de governance-structuur in de organisatie 3) Uitwerken van de rollen en taken binnen de organisatie
Een uniforme bedrijfsvoering voor het PO en VO SWV met een minimaal aantal leveranciers	Er is één administratiekantoor voor PO en VO Er is één accountant voor PO en VO	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uitzetten van een aanbesteding voor administratiekantoor 2) Uitzetten van een aanbesteding voor accountant

Speerpunt 9	Begroting en jaarverslaglegging
Proces	Proces van begroting en jaarverslaglegging over rechtmatige en doelmatige inzet van middelen
Beschrijving	Financiële administratie en rapportage zijn op orde.

Wat willen we bereiken? Doel	Hoe meten we dat? Indicator	Wat doen we daarvoor? Hoofdactiviteit(en)
De jaarrekening is in lijn met begroting	Over/onderbegroting is maximaal 5% van de totale begroting	<ol style="list-style-type: none"> 1) Bijhouden van Over/onderbegroting per kwartaal 2) Opnemen van resultaat in het jaarverslag
Het eigen vermogen is conform de landelijke richtlijnen	Eigen vermogen van het SWV is maximaal 3,5% van de baten	<ol style="list-style-type: none"> 1) Bekijken van Eigen vermogen SWV ten opzichte van signaleringswaarde 2) Opstellen van een investeringsplan (indien nodig) 3) Opnemen van resultaat in het jaarverslag
De middelen voor extra ondersteuning op de scholen worden 100% verantwoord	Verantwoording middelen door de scholen is 100%	<ol style="list-style-type: none"> 1) Maken van een afspraak over verdeling, besteding en verantwoording van de middelen 2) Laten verantwoorden van de middelen in POS 3) Bespreken van de verantwoording met de scholen 4) Opnemen van resultaat in het jaarverslag